ПРОГРАМА
за опазване на околната среда на Община Каспичан 2026 – 2030 год.

2025 год.

Съдържание:	стр.
Увод	
Въведение	
Основание за разработване на програмата	
Принципи	
Анализ на действащите нормативни програмни документи в контекста на правата и задълженията на общината по отношение на опазването на околната среда	
Закони	
Наредби	
Местна нормативна уредба	
Стратегически и планови документи	
Анализ на средата	
Географски характеристики, местоположение и граници на Община Каспичан	
Релеф	
Климат	
Полезни изкопаеми	
Анализ на компонентите и факторите на околната среда	
Атмосферен въздух	
Източници на емисии	
Анализ на показатели	
Фини прахови частици (ФПЧ)	
Серен диоксид SO2	
Азотен диоксид NO2	
Въглероден оксид CO	
Озон O3	
Точкови източници на емисии	
Водни ресурси	
Описание на района за Басейново управление на водите	
Реки на територията на Община Каспичан	
Язовири на територията на Община Каспичан	
Водоснабдяване	
Канализация	
Отпадъци	
Битови отпадъци	
Морфологичен състав на отпадъците	
Разделно събиране на отпадъци от опаковки	
. Разделно събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО)	
. Строителни отпадъци	
. Опасни отпадъци	
. Депониране. регионално депо за неопасни отпадъци	

. Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци	
V.4. Почви и нарушени терени	
Защитени територии, гори и биоразнообразие	
Гори и горско стопанство	
Лечебни растения	
Защитени територии	
Защитени местности	
Защитени зони на територията на общината	
Туризъм	
V.6. Шум	
V.6.1. Въздействие на шума върху човека	
V.6.2. Източници на шум	
Източници на шум от транспорт	
Източници на шум от битов характер	
Източници на шум от производствени дейности	
Зелени площи	
Управленчески фактори	
V.8.1. Отговорности и задачи	
V.8.2. Сътрудничество	
V.8.2.1. Обмен на информация и сътрудничество с регионални органи на централни ведомства от компетенциите, на които са въпроси по опазване на околната среда	
V.8.2.2. Сътрудничество в разглежданата област със съседни общини	
Услуги предоставяне от общината и на територията на общината, свързани с опазване на околната среда	
Информиране на обществеността	
Икономически фактори	
V.9.1. Енергийни мрежи	
Транспортна инфраструктура	
Железопътна инфраструктура	
Пътна и улична мрежа	
Селско стопанство	
Финансови фактори	
Икономически инструменти	
V.11.2. Общински бюджет	
V.12. Демографски фактори	
V.12.1. Население на общината	
Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите	
Визия на Общината	
Цели и приоритети	
План за действие	

Организация за изпълнение на програмата	
X.1. Мониторинг, контрол, оценка и актуализация на общинската програма за опазване на околната среда	
Контрол по изпълнение на програмата	
Актуализация и допълване	
Информация на РИОСВ и обществеността за изпълнение на програмата	
Списък на публикациите, документите, проучванията и т.н., използвани за изготвяне на програмата	

Използвани съкращения:	
АИС	Автоматична измервателна станция
SWOT анализ	Анализ силни и слаби страни, възможности и заплахи
БДЧР	Басейнова Дирекция „Черноморски район“
БО	Битови отпадъци
В и К	Водоснабдяване и канализация
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗМДТ	Закон за местните данъци и такси
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИУЕЕО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
КАВ	Качество на атмосферния въздух
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторни превозни средства
МРО	Масово разпространени отпадъци
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МС	Министерски съвет
НПО	Неправителствена организация
НПУО	Национален план за управление на отпадъците
НСИ	Национален статистически институт
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
ООН	Организация на обединените нации
ОПООС	Общинска програма за опазване на околната среда
ООп	Организация за оползотворяване на отпадъците от опаковки
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“
ПДК	Пределно допустима концентрация
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУРБ	План за управление на речните басейни
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РСУО	Регионално сдружение за управление на отпадъците
СДК	Средноденонощна концентрация
ТБО	Такса битови отпадъци
ФПЧ	Фини прахови частици

Списък на фигури, диаграми и таблици:

Фигури:

Фигура № 1 Цели за устойчиво развитие
Фигура № 2 Местоположение на Община Каспичан
Фигура № 3 Географска карта на Община Каспичан
Фигура № 4 Карта на район за Басейново управление
Фигура № 5 Карта на заплаха от наводнение, гр. Каспичан
Фигура № 6 Разпределение на площите засегнати от свлачищни процеси, ha
Фигура № 7 Карта „Провадийско роякско плато“ за опазване на дивите птици
Фигура № 8 Карта „Провадийско роякско плато“ за местообитанията
Фигура № 9 Карта Защитена зона „Каменица“

Диаграми:

Диаграма № 1 Площ на населените места в Община Каспичан
Диаграма № 2 Измерени ФПЧ10 през месец Април Май 2024 г.
Диаграма № 3 Измерени ФПЧ10 през месец Август 2024 г.
Диаграма № 4 Измерени ФПЧ10 през месец Ноември 2024 г.
Диаграма № 5 Измерени ФПЧ10 през месец Декември 2024 г.
Диаграма № 6 Измерен серен диоксид, за 2024 год.
Диаграма № 7 Измерени стойности на CO, през 2024 г.
Диаграма № 8 Измерени стойности на O_3, през 2024 г.
Диаграма № 9 Процентно разпределение по общини
Диаграма № 10 Морфологичен състав на образуваните отпадъци, включително зелени, %
Диаграма № 11 Обработваема земеделска земя в Община Каспичан 2020-2024 г.
Диаграма № 12 Бюджет на Община Каспичан 2021 – 2024г. / млн. лв.
Диаграма № 13 Население на Община Каспичан

Таблици:

Таблица № 1 Територии в Област Шумен
Таблица № 2 Разстояние до административния център – гр. Каспичан, км
Таблица № 3 Измерени СДК на ФПЧ10, 2024 г.
Таблица № 4 Измерени СДК на SO2, през 2024 г.
Таблица № 5 Измерена средночасова концентрация на NO2, през 2024 г.
Таблица № 6 Измерени стойности на O3, през 2024 г.
Таблица № 7 Оценка на екологичното състояние на река Провадийска
Таблица № 8 Списък на язовирите в Община Каспичан
Таблица № 9 Разпределение на гласовете в Асоциацията по ВиК
Таблица № 10 Разрешителни за водовземане
Таблица № 11 Количества на генерираните отпадъци
Таблица № 12 Брой контейнери по населени места
Таблица № 13 Образувани количества битови отпадъци по фракции, в тона
Таблица № 14 Морфологичен състав на образуваните отпадъци, %.

Таблица № 15 Количество зелени отпадъци на база озеленени площи
Таблица № 16 Образувани количества отпадъци по фракции, в тона
Таблица № 17 Морфологичен състав на образуваните отпадъци, включително зелени, %.
Таблица № 18 Брой и вид на съдовете по населени места.
Таблица № 19 Количества разделно събрани отпадъци от опаковки
Таблица № 20 Местоположение на контейнери за строителни отпадъци
Таблица № 21 Кодове отпадъци по разрешително на „Голдън Фийлд“ ЕООД
Таблица № 22 Списък на запълнените с негодни пестициди контейнери „Б-Б куб“
Таблица № 23 Гранични стойности за еквивалентните нива на шума, децибели [dB(A)]
Таблица № 24 Площ на зелените площи в общината
Таблица № 25 Водещи предприятия в Община Каспичан
Таблица № 26 Обработваема земеделска земя в Община Каспичан 2020-2024 г. (дка)
Таблица № 27 Приходи и разходи за управление на отпадъците
Таблица № 28 Население на Община Каспичан

Увод

Опазването на околната среда е сред най-важните приоритети на съвременното общество. За запазване на природните богатства на страната и осигуряването на здравословна околна среда за живот, труд и отдих на населението е необходимо да се провежда целенасочена и комплексна екологична политика на държавата. Нейни задължителни елементи са изграждането и усъвършенстването на законодателството и нормативната уредба и наличието на институции, осигуряващи постоянен контрол и оценка на състоянието на околната среда, вземане на управленски решения и тяхната реализация.

Законовите разпоредби в сферата на опазване на околната среда имат многопосочен характер, поради което те са практически ефективни само когато са подкрепени с конкретни форми на реализация. Една от тези конкретни форми е изготвянето на Програма за опазване на околната среда, приложима на местно ниво, като се интегрират икономическите и социалните цели при планиране на дейностите в тази област.

Въпросът за Общинска програма за опазване на околната среда се поставя на Първата конференция на министрите на околната среда през 1991 г., на която е взето решение да се създаде Обща програма за опазване на околната среда за страните от Европа, която да служи като рамка за по-добра координация на усилията за възстановяване и опазване на околната среда на национално и международно ниво.

Концепцията за устойчиво развитие, приета на Конференцията на ООН за околна среда и развитие в Рио де Жанейро през 1992 г., формулира новите принципи за организиране на дейностите в обществото. Приет е „Дневен ред 21“ – План за действие на ООН, който в процеса на вземане на решения за околната среда отрежда много важна роля на местните власти – те са най-близо до хората до проблемите и в много случаи най-близо до решенията.

Въведение

Основание за разработване на програмата

Програмата за опазване на околната среда на Община Каспичан е разработена на основание чл. 79, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда *(Обн. ДВ бр. 91 от 25.09.2002 г., доп. ДВ бр. 70 от 20.08.2024 г.)* и съответства на структурата, целите и предвижданията на Националната стратегия за околна среда 2021 – 2030 г., одобрена с Решение № 765 от 02.11.2023 г. на Министерски съвет на Република България.

Програмата е с период на изпълнение от 2025 г. до 2030 г., обхващайки всички дейности, които произтичат като задължение на общините по опазване на околната среда.

При разработването на настоящата Програма е залегнат принципа за опазването на околната среда за сегашните и бъдещите поколения и защитата на здравето на хората. От съществено значение е съхраняването на биологичното разнообразие в съответствие с природната биогеографска характеристика на страната.

Принципи

Опазването на околната среда се основава на следните принципи:

Устойчиво развитие;

Предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве;

Предимство на предотвратяването на замърсяване пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него;

Участие на обществеността и прозрачност в процеса на вземане на решения в областта на околната среда;

Информираност на гражданите за състоянието на околната среда;

Замърсителят плаща за причинените вреди;

Съхраняване, развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие;

Възстановяване и подобряване на качеството на околната среда в замърсените и увредените райони;

Предотвратяване замърсяването и увреждането на чистите райони и на други неблагоприятни въздействия върху тях;

Интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики за развитие на икономиката и обществените отношения;

Достъп до правосъдие по въпроси, отнасящи се до околната среда.

Устойчиво развитие

Устойчивото развитие задоволява потребностите на настоящето, без да нарушава възможностите на бъдещите поколения да задоволяват собствените си потребности.

Програмата на ООН до 2030 г., приета от световните лидери през 2015 г., представлява новата глобална рамка за устойчиво развитие и определя 17 цели за устойчиво развитие.

Фигура №1. Цели за устойчиво развитие

Устойчивото развитие се постига посредством осъществяването на политики, при които се хармонизират и интегрират икономическото, социалното развитие и опазването на околната среда. Тази концепция предполага устойчив икономически ръст, намаляване на бедността, справедливо разпределение на националното богатство, подобряване на общественото здраве и качеството на живот, като същевременно се намалява замърсяването на околната среда, предотвратяват се бъдещи замърсявания и се съхранява биологичното разнообразие.

Опазване на природните ресурси

Постигането на целите на устойчивото развитие изисква съблюдаването на принципа устойчиво използване на природните ресурси и принципа на заменяемост. Природните ресурси следва да се използват при условия и по начини, при които да се съхраняват екосистемите и присъщото им минерално, биологично и ландшафтно разнообразие.

Моделите на потребление на възобновяеми ресурси следва да гарантират тяхното непрекъснато и ефективно обновяване, както и запазване и подобряване на качеството им.

Невъзобновяемите ресурси следва да се използват рационално и разумно, включително и като бъдат налагани ограничения върху използването на стратегически и

редки природни ресурси и тяхната замяна в потреблението с алтернативни ресурси и синтетични материали.

Принцип на превенцията и предпазливостта

Необходимо е да се даде предимство на предотвратяването на замърсяванията за сметка на отстраняването на екологичните щети, причинени от тях. Дейности, които съгласно принципа на предпазливостта, представляват потенциална заплаха за околната среда и човешкото здраве следва да се избягват.

Всяка една дейност трябва да се планира и осъществява така, че:

- Да причинява минимални изменения на околната среда;
- Да създава най-малък риск за околната среда и човешкото здраве;
- Да се редуцира до възможния минимум използването на суровини и енергия при производството, дистрибуцията и потреблението на стоки и материали;
- Да осигурява възможности за рециклиране, повторно използване и/или извличане на вторични суровини и енергия от отпадъците, генерирани от потреблението на продуктите;
- Да се предотвратяват и ограничават отрицателните ефекти върху околната среда още при източника на замърсяване.

Принципът на предпазливостта се прилага посредством оценка на въздействието върху околната среда и използване на най-добрите налични технологии. Липсата на сигурни научни данни не следва да бъде възприемана като основание за не предприемане на мерки за предотвратяване на деградацията на околната среда, в случаи на потенциални или съществуващи въздействия върху нея.

Интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики

Според този принцип е необходимо изискванията за опазване на околната среда да бъдат интегрирани в секторните политики на национално, регионално и местно ниво.

Околната среда стои над политическите, правните и изкуствено създадените граници. Основната цел е да се подобри качеството на околната среда, да се защитава здравето на човека, да се използват разумно и рационално природните ресурси и да се

насърчават международните мерки за справяне с глобалните или регионалните екологични проблеми.

Субсидираност на политиките

Този принцип се основава на децентрализиране на процеса на вземане на решения. Необходимо е все повече компетенции и отговорности да бъдат трансферирани в посока от централно към регионално и местно ниво. Органите на регионалното и местното управление са по-близо до проблемите и в някои случаи до правилните решения за справянето с тях.

Замърсителят плаща за причинените вреди

Замърсителят заплаща глоби и такси, ако извършваните от него дейности причиняват или могат да причинят натиск върху околната среда, или ако произвежда, използва или търгува със суровини, полуфабрикати и готови продукти, съдържащи материали, увреждащи околната среда. Замърсителят трябва да поеме всички екологични разходи, доколкото това е възможно, за предприемане на превантивни мерки, ако в резултат на дейността му е възникнала непосредствена заплаха за екологични щети, както и за оздравителни мерки при настъпване на екологични щети.

Прилагане на чисти технологии

Необходимо е да се насърчава въвеждането на „чисти технологии“ и постепенно да се преустановява използването на технологии, които причиняват вредни въздействия върху околната среда. Следва да се прилагат „най-добри налични техники“ в индустрията и енергетиката по смисъла на Директива 96/61/ЕС за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването, както и „добри земеделски практики“ в селското стопанство, съгласно дефиницията на Организацията за прехрана и земеделие на ООН (FAO).

Използване на икономически инструменти за опазване и подобряване състоянието на околната среда

Икономическите инструменти, които се използват за целите на екологичната политика е необходимо да включват стимули за въвеждане на екологосъобразни технологии, дейности и практики, и да предвиждат постепенно премахване на субсидии, които подкрепят дейности, причиняващи вредни въздействия върху околната среда.

Потребителят плаща

Всеки, който употребява природни ресурси следва да заплаща реалната цена за тях и да покрие разходите за възстановяването им.

Споделена отговорност

Всички страни, които носят отговорност за замърсяване на околната среда трябва да участват в разрешаването на възникналите екологични проблеми.

Достъп до информация за околната среда

Компетентните органи следва да предоставят на обществеността информация за околната среда. Всеки има право на достъп до наличната информация за околна среда, без да е необходимо да доказва конкретен интерес.

Участие на обществеността във вземането на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда

На обществеността следва да бъде осигурена възможност да участва в процеса на вземането на решения за околната среда, както и да й бъде осигурен ефективен достъп до правосъдие по въпроси на околната среда.

Мнозина приемат околната среда за даденост, но натискът върху ограничените земни ресурси расте с безпрецедентни темпове. Трябва да се положат усилия за повишаване на осведомеността, по-ефективно използване на ресурсите и премахване на вредното и разточително поведение. В противен случай бъдещите поколения ще бъдат лишени от своето законно наследство. Нужни са колективни действия с участието на ЕС, националните, регионалните и местните органи, предприятията, неправителствените организации и обикновените хора.

Основната цел на Програмата за опазване на околната среда е да покаже действителното състояние на околната среда в Община Каспичан, да се проучат проблемите и същите да се степенуват по приоритетност. Това от своя страна ще послужи като основа за планиране на дейностите в областта на околната среда за определен период от време. Съвременните модели на разработване на програми следват стъпките на стратегическото планиране. Най-общо казано, този подход дава отговор на три главни въпроса:

- Къде сме? (анализ на средата);
- Какво искаме да постигнем? (определяне на цели и приоритети);
- Как да го направим? (алтернативи, план за действие, отчетност, контрол).

Анализ на действащите нормативно и програмни документи в контекста на правата и задълженията на общината по отношение на опазването на околната среда.

Анализът на действащото законодателство и програмни документи има за цел да установи в каква степен националното законодателство се прилага на местно ниво, също така да се установи дали то е приложимо към дейността на Общинска администрация – Каспичан или има необходимост от промяна на местните нормативни документи. Анализът представлява приложимостта на законодателството към документите и изискванията на местно ниво, както необходимостта от промяна в тях, необходими действия за изпълнението им, необходимост от разработване на допълнителни нормативни документи, програми и стратегии на местно ниво.

В настоящият анализ са разгледани нормативните документи, които имат отношение към Програмата, налични на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите - https://www.moew.government.bg/, както и местните нормативни документи, налични на www.kaspichan.org.

Закони:

- **Закон за опазване на околната среда** *(Обн. ДВ бр. 91 от 25.09.2002 г., доп. ДВ бр. 70 от 20.08.2024 г.)* урежда обществените отношения, свързани с опазване на околната среда за сегашните и бъдещите поколения и защита здравето на хората, съхраняване на биологичното разнообразие, опазване и ползването на компонентите на околната среда, контрол и управление на факторите увреждащи околната среда и източниците на замърсяване; предотвратяване и ограничаване на замърсяването. Създаване и функциониране на Национална система за мониторинг на околната среда; стратегиите,

програмите и плановете за опазване на околната среда; събирането и достъпа до информация за околната среда; правата и задълженията на държавата, общините, юридическите и физическите лица по опазване на околната среда.

Съгласно чл. 79 ал. 1 от ЗООС, кметовете на общините разработват програми за опазване на околната среда в съответствие с указания на Министъра на околната среда и водите.

Съгласно чл. 79, ал. 2 от ЗООС програмите по ал. 1 обхващат период на изпълнение не по-малък от 3 години.

Съгласно чл. 79, ал. 3 от ЗООС териториалните административни звена към съответните министерства и държавни агенции, които събират и разполагат с информация за околната среда, подпомагат разработването на програми чрез участие на своите експерти и предоставяне на информация. При разработването, попълването и актуализирането на програмите се привличат и представителите на неправителствени организации, на фирми и на браншови организации.

Съгласно чл. 79, ал. 4. от ЗООС програмите се приемат от общинските съвети, които контролират изпълнението им.

Съгласно чл. 79, ал. 5 от ЗООС Кметът на общината ежегодно внася в Общинския съвет Отчет за изпълнението на Програмата за околна среда, а при необходимост – и предложения за нейното допълване и актуализиране и съгласно ал. 6 Отчетите по ал. 5 се представят за информация в РИОСВ.

Съгласно чл. 104, ал. 1 от ЗООС мерките за предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях за човешкото здраве и околната среда се отчитат при:

- устройственото планиране на територията, и
- планирането на защитата на населението и околната среда.

Съгласно чл. 104, ал. 2 от ЗООС при устройственото планиране на територията се осъществява контрол на:

1. разположението на нови предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал;

изменения в предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал или изменения на процес, или на естество или физична форма, или количество на опасните вещества, които биха могли да имат значителни последствия за опасностите от големи аварии или

могат да доведат до превръщането на предприятие/съоръжение с нисък рисков потенциал в предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал или обратно;

3. планирането на нови строежи, включително изграждането на транспортни пътища, жилищни райони, обекти с обществено предназначение в близост до съществуващи предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал, където разполагането или нови строежи може да бъде източник или да повиши опасностите или последствията от възникване на голяма авария в тези предприятия/съоръжения.

Съгласно чл. 104, ал. 3 от ЗООС контролът по ал. 2 се осъществява при:

1. одобряване на инвестиционни предложения по реда на глава шеста от този закон и/или разрешаване на строителството по реда на Глава осма, Раздел II от Закона за устройство на територията за случаите по ал. 2;

2. одобряване на доклади за безопасност по реда на чл. 109 - 115 за изграждане и/или експлоатация на нови или изменения на съществуващи предприятия и/или съоръжения с висок рисков потенциал или на части от тях;

3. съгласуване на устройствени планове и техни изменения при планиране на строежи в случаите по ал. 2, в т.ч. устройствени планове на общините и подробни устройствени планове за поземлени имоти, на чиято територия се разполагат предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал по чл. 127, ал. 2 от Закона за устройство на територията.

Съгласно чл. 104, ал. 4 от ЗООС чрез контрола по ал. 2 се осигурява:

1. поддържане на безопасни разстояния на предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал до жилищни райони, обекти и площи с обществено предназначение, зони за отдих и където е възможно, големи транспортни пътища;

2. поддържане на безопасни разстояния на предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал или други подходящи мерки до райони с особена природозащитна чувствителност или интерес и обекти на културно-историческото наследство в околностите на предприятия, когато е целесъобразно, с цел тяхното опазване;

3. предприемане на допълнителни технически мерки за ограничаване на рисковете за човешкото здраве и околната среда в случай на съществуващи предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал.

Съгласно чл. 104, ал. 5 от ЗООС за целите на ал. 3 и ал. 4 операторът на предприятие и/или съоръжение с висок рисков потенциал предоставя на съответния компетентен орган

по Глава осма, Раздел II от Закона за устройство на територията пълна информация относно рисковете за човешкото здраве и околната среда, произтичащи от наличието на опасни вещества по Приложение № 3 в това предприятие/съоръжение, техническо становище по тези рискове, за всеки отделен случай или общо, при вземането на решения, и за мерките за предотвратяване на големи аварии с тези вещества и за ограничаване на последствията от тях. Операторът на предприятие/съоръжение с нисък рисков потенциал предоставя тази информация при поискване от съответния компетентен орган по Глава осма, Раздел II от Закона за устройство на територията.

Съгласно чл. 104, ал. 6 от ЗООС в случаите, когато обектите по ал. 2 попадат в обхвата на глава шеста, информацията по ал. 5 се предоставя на най-ранен етап за целите на консултациите със засегнатата общественост.

Съгласно чл. 104, ал. 7 от ЗООС при издаване на решения за одобряване на доклади за безопасност по реда на този раздел или на решения за одобряване на устройствени планове по реда на Закона за устройство на територията, в които се предвижда изграждане и експлоатация на предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал или на строежи по ал. 2, т. 3, съответният компетентен орган взема предвид становищата относно идентифицираните рискове от големи аварии в предприятията/ съоръженията, получени съответно при обществения достъп по чл. 115, ал. 1 и 2 или при консултациите по чл. 87, ал. 2.

На територията на Община Каспичан има едно предприятие с нисък рисков потенциал: „Крис Ойл 97“ ЕООД, гр. Каспичан за обект – предприятие за производство на рафинирано слънчогледово олио и слънчогледов шрот. За същото е издадено становище, потвърждение от МОСВ по чл. 103, ал. 6 от ЗООС на извършената класификация по чл. 103, ал. 2 от ЗООС от оператора „Крис Ойл 97“ ЕООД, като предприятието е с нисък рисков потенциал. Издадено е становище на РИОСВ – Шумен – по чл. 106, ал. 2 на ЗООС за потвърждаване пълнотата и съответствието на ДППГА на предприятие/съоръжение с нисък рисков потенциал.

Съгласно чл. 116д, ал. 1 от ЗООС операторите на предприятия и/или съоръжения с нисък и висок рисков потенциал и кметовете на засегнатите общини предоставят редовно на засегнатата общественост ясна и разбираема информация относно аварийното планиране за тези предприятия/съоръжения и необходимите мерки и поведение при възникване на голяма авария.

Съгласно чл.116 д, ал. 2 от ЗООС докладът за безопасност и списъкът с опасните вещества се предоставят на обществеността при поискване.

Съгласно чл. 116д, ал. 3 от ЗООС обхватът, съдържанието и начинът на предоставяне на информацията по ал. 1 и 2 се определят с Наредбата по чл. 103, ал. 9.

Съгласно чл. 116д, ал. 4 от ЗООС решенията за предоставяне на информация по ал. информация.

Съгласно чл. 116д, ал. 5 от ЗООС предоставената по ал. 1 и ал. 2 информация трябва да е в съответствие с нормативните изисквания за достъп до информация, класифицирана като държавна или служебна тайна, и/или за защита на личните данни.

- **Закон за опазване чистотата на атмосферния въздух** *(обн. ДВ., бр. 45 от 28.05.1996г., изм., бр. 41 от 10.05. 2024г.)* цели да защити здравето на хората и на тяхното потомство, животните и растенията, техните съобщества и местообитания, природните и културни ценности от вредни въздействия, както и да предотврати настъпването на опасности и щети за обществото при изменение качеството на атмосферния въздух в резултат от различни дейности. Със закона се урежда определянето на показатели и норми за качеството на атмосферния въздух; ограничаването на емисиите; правата и задълженията на държавните и общинските органи, на юридическите и физическите лица по контрола; управлението и поддържането на качеството на атмосферния въздух; изискванията за качеството на течните горива, в това число контролът за спазване на изискванията за качеството на течните горива при пускането им на пазара, и тяхното разпространение, транспортиране и използване; ограниченията в емисиите на серен диоксид при използването на течни горива, ограниченията за допустимо сярно съдържание на петролните деривати и начинът на тяхното изгаряне от плавателни средства, които се намират в пристанищата на Република България в българския участък на р. Дунав, вътрешните морски води, териториалното море и в изключителната икономическа зона.
- **Закон за управление на отпадъците** *(обн. ДВ бр. 53 от 13.07.2012г., изм. ДВ бр. 81 от 24.09.2024г.)* регламентира мерките и контрола за защита на околната среда и човешкото здраве чрез предотвратяване или намаляване на вредното въздействие от образуването и управлението на отпадъците, както и чрез намаляване на цялостното въздействие от използването на ресурси и чрез повишаване на ефективността на това

използване. Със ЗУО е въведена йерархия за управление на отпадъците с първи приоритет предотвратяване на образуването на отпадъците, следвано от оползотворяването им и на последно място екологосъобразното им обезвреждане. Законът регламентира задълженията на лицата, извършващи дейности по третиране и транспониране на отпадъците, въвежда изискване и за представяне на документи относно отчета и информацията за дейностите с отпадъци. Определени са контролните органи и обхвата на тяхната компетентност.

- **Закон за водите** *(обн. ДВ, бр. 67 от 27.07.1999г. изм. и доп. ДВ. бр.54 от* територията на Република България, като общонационален неделим природен ресурс и собствеността на водно -стопанските системи и съоръжения. Целта на закона е да осигури интегрирано управление на водите в интерес на обществото и за опазване на здравето на населението, като създаде условия за: осигуряване на достатъчно количество и добро качество на повърхностните и подземните води за устойчиво, балансирано и справедливо водоползване; намаляване на замърсяването на водите; опазване на повърхностните и подземните води и водите на Черно море; прекратяване на замърсяването на морската среда с естествени или синтетични вещества; намаляване на заустванията, емисиите и изпускането на приоритетни вещества; прекратяване на заустванията, емисиите и изпусканията на приоритетно опасни вещества; предотвратяване или намаляване на вредните последици за човешкия живот и здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност, свързани с вредното въздействие на водите.

- **Закон за почвите** *(обн. ДВ бр. 89 от 06.11.2007г., изм. ДВ бр. 102 от 08.12.2023 г.)* урежда обществените отношения, свързани с опазване на почвите и техните функции, както и тяхното устойчиво ползване и трайно възстановяване като компонент на околната среда. Почвите са национално богатство, ограничен, незаменим и практически невъзстановим природен ресурс и опазването им е приоритет и задължение на държавните и общинските органи и на физически и юридически лица. Целите на закона са: предотвратяване увреждането на почвите и нарушаването на техните функции; трайно запазване на функциите на почвите; възстановяване на нарушените функции на почвите.

- **Закон за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети** *(Обн. ДВ бр. 43 от 29.04.2008г., изм. ДВ бр. 102 от 08.12.2023г.)* урежда отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети при спазване на принципа „замърсителя плаща“ и на принципа на устойчивото развитие. Със закона се

определят: екологичните щети и непосредствената заплаха за възникването на такива щети; правомощията на органите на изпълнителната власт и правата и задълженията на операторите; процедури за избор и осъществяване на превантивни и оздравителни мерки, в т.ч. консултации с обществеността; изискванията за сътрудничество и обмен на информация по отношение на екологичните щети с други държави и с Европейската комисия.

- **Закон за опазване на земеделските земи** *(Обн. ДВ бр.35 от 24.04.2006г., доп. ДВ бр. 43 от 27.05.2025г.)* урежда опазването от увреждане, възстановяването и подобряването на плодородието на земеделските земи, вкл. условията и редът за промяна на тяхното предназначение. Със закона се регламентира Предназначението на земеделските земи за производство на растителна продукция и паша на добитък по начин, неувреждащ почвеното плодородие и здравето; Промяната на предназначението на земеделските земи, което се допуска само по изключение при доказана нужда и при условия и по ред, определени със закона и т.н.

- **Закон за защита на растенията** *(Обн. ДВ бр. 61 от 25.07.2014г., изм. и доп. ДВ бр. 21 от 12.03.2024г.)* урежда обществените отношенията, свързани със: фитосанитарни мерки Международната конвенция по растителна защита, одобрена от Конференцията на Международната организация по земеделие и прехранване – ноември 1997 г.; опазването на растенията и растителните продукти от икономически важни вредители; наблюдението, диагностиката, прогнозата и сигнализацията в растителната защита; интегрираното производство на растения и растителни продукти и контрола върху интегрираното производство; и други.

- **Закон за биологичното разнообразие** *(Обн. ДВ бр. 77 от 09.08.2002г., доп. ДВ бр. 70 от 20.08.2024г.)* урежда отношенията между държавата, общините, юридическите и физическите лица по опазването и устойчивото ползване на биологичното разнообразие в Република България. Биологичното разнообразие е многообразието на всички живи организми във всички форми на тяхната естествена организация, техните съобщества и местообитания, на екосистемите и процесите, които протичат в тях. Биологичното разнообразие е неразделна част от националното богатство и опазването му е приоритет и задължение за държавните и общинските органи и гражданите. Целите на закона са опазването на представителни за Република България и за Европа типове природни местообитания и местообитания на застрашени, редки и ендемични растителни, животински и гъбни видове в рамките на Национална екологична мрежа; опазването на

защитените растителни, животински и гъбни видове от флората, фауната и микотата на Република България, както и на тези, които са обект на ползване и търговия; опазването на генетичните ресурси и разнообразието на растителни и животински видове извън естествената им среда; регулиране на въвеждането на неместни и повторното въвеждане на местни растителни и животински видове в природата; регулиране на търговията с екземпляри от застрашени видове от дивата флора и фауна; опазването на вековни и забележителни дървета.

- **Закон за лечебните растения** *(Обн. ДВ бр. 29 от 07.04.200 г, изм. ДВ бр. 102 от 08.12.2023г.)* урежда управлението на дейностите по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения, включително събирането и изкупуването на получаваните от тях билки. Разпоредбите на закона се прилагат за лечебните растения по списък съгласно приложението, независимо от собствеността им.

- **Закон за генетично модифицирани организми** *(Обн. ДВ бр. 27 от 29.03.2005г., изм. ДВ бр. 41 от 10.05.2024г.)* урежда обществените отношения, свързани със: работата с генетично модифицирани организми (ГМО) в контролирани условия; освобождаване на ГМО в околната среда; пускането на пазара на ГМО или комбинация от тях като продукти или съставка на продукти; пренасянето на ГМО; вноса, износа и транзита на ГМО; контрола на горепосочените дейности. Закона има за цел да осигури защита на човешкото здраве и околната среда, като се спазва принципа на предпазливостта, което означава приоритетна защита на човешкото здраве и околната среда при наличието на опасност от потенциални неблагоприятни въздействия, независимо от съществуващите икономически интереси или от липсата на достатъчно научни данни.

- **Закон за защитени територии** *(Обн. ДВ. бр. 133 от 11.11.1998г., изм. ДВ бр. 102 от 08.12.2023г.)* урежда категориите защитени територии, тяхното предназначение и режим на опазване и ползване, обявяване и управление. Законът цели опазването и съхраняването на защитените територии като национално и общочовешко богатство и достояние и като специална форма на опазване на родната природа, способстващи за развитието на културата и науката и за благополучието на обществото. Държавата изгражда и осигурява функционирането и съхраняването на система от защитени територии като част от регионалната и световната мрежа от такива територии в съответствие с международните договори по опазване на околната среда, по които Република България е страна. Защитените територии са предназначени за опазване на биологичното разнообразие в екосистемите и на естествените процеси, протичащи в тях,

както и на характерни или забележителни обекти на неживата природа и пейзажи. Предназначението на защитените територии не може да се променя освен по реда на глава трета от този закон.

- **Закон за лова и опазване на дивеча** *(Обн. ДВ бр.78 от 26.09.2000г., изм. ДВ бр. 102 от 08.12.2023г.)* урежда отношенията, свързани със собствеността, опазването и стопанисването на дивеча, организацията на ловното стопанство, правото на лов и търговията с дивеч и дивечови продукти. Опазването на дивеча като национално богатство цели съхраняване на генофонда и видовото разнообразие, увеличаване и устойчиво развитие на дивечовите запаси, обогатяване на фауната и запазване на екологичното равновесие в природната среда. Опазването включва дейностите по защита, охрана и контрол при стопанисване на дивеча и упражняване на правото на лов. Дивеч по смисъла на този закон са всички бозайници и птици - обект на лов, които живеят на свобода при естествени условия или се развъждат в заградени територии с ловно стопанска цел.

- **Закон за рибарството и аквакултурите** *(Обн. Д, бр. 41 от 24.04.2001г. изм. и доп. ДВ бр. 102 от 08.12.2023г.)* урежда отношенията, свързани със собствеността, организацията, управлението, ползването и опазването на рибните ресурси във водите на Република България, търговията с риба и други водни организми. Законът има за цел да осигури: устойчиво развитие на рибните ресурси, възстановяване и опазване на биологичното равновесие и обогатяване на разнообразието на рибните ресурси във водните екосистеми; развитие на стопанския и любителския риболов и аквакултурите; прилагане на правилата за отговорен риболов; повишаване потреблението на риба и рибни продукти в страната.

- **Закон за защита от шума в околната среда** *(Обн. ДВ бр. 74 от 13.09.2005г., изм. и доп. ДВ бр. 101 от 27.11.2020г.)* урежда: оценката, управлението и контрола на шума в околната среда, причинен от автомобилния, железопътния, въздушния и водния транспорт, както и от промишлените инсталации и съоръжения, включително за категориите промишлени дейности по Приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда, и от локални източници на шум; определянето на степента на шумовото натоварване в околната среда чрез измерване, оценка и картотекиране на шумовите нива в околната среда и разработването на стратегически карти за шум; акустичното планиране чрез разработването на плановете за действие въз основа на резултатите от картотекирането с оглед предотвратяване и намаляване на шума в околната среда, най-вече в случаи, при които превишаването на стойностите на даден показател за ш

у

м

хората, или за запазване стойностите на показателите за шума в околната среда в районите, в които стойностите не са надвишени; достъпа и предоставянето на информация на обществеността за шума в околната среда и неговото въздействие; компетенциите на държавните органи и органите на местното самоуправление, правата и задълженията на юридическите лица и едноличните търговци, свързани с оценката, управлението и контрола на шума в околната среда.

III.2. Наредби:

- **Сектор „Качество на атмосферен въздух“**

● Наредба № 7 за оценка и управление качеството на атмосферния въздух *(ДВ бр. 45/1999год., в сила от 01 Януари 2000 г.);*

● Наредба № 11 от 14 май 2007 г. за норми за арсен, кадмий, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух *(изм. и доп. ДВ бр.25 от 24.03.2077г.);*

● Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух *(изм. и доп. ДВ бр.79 от 08.10.2019 г.);*

● Наредба за изменение и допълнение на № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух *(Обн. ДВ бр. 58 от 30.07.2010г, изм. и доп. ДВ бр. 79 от 08.10.2019 г.)*

● Наредба № 14 от 23.09.1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места *(Обн. ДВ бр. 42 от*

- **Сектор „Отпадъци“**

● Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградими отпадъци *(приета с ПМС № 20 от 25.01.2017г., изм. и доп. ДВ бр. 2 от 08.01.2021г.);*

● Наредба за батерии и акумулатори и за негодните за употреба батерии и акумулатори *(приета с ПМС № 351 от 27.12.2012г., изм. и доп. ДВ бр. 100 от*

● Наредба за управление на строителни отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали *(приета с ПМС № 277 от 5.11.2012г. в сила от 13.11.2012г.);*

● Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени отпадъци и опасни отпадъци *(приета с ПМС № 53 от 19.03.1999г.);*

● Наредба за опаковки и отпадъци от опаковки *(приета с ПМС № 271 от 30.10.2012 г.);*

● Наредба № 2 от 23 Юли 2014 г. за класификацията на отпадъците *(изм. ДВ бр. 46 от 01.06.2018 г.);*

Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци;

Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци *(изм. и доп. ДВ. бр.36 от 01.05.2021г.);*

Наредба за излезли от употреба моторни превозни средства *(приета с ПМС № 11 от 15.01.2013г, изм. и доп. ДВ бр. 61 от 29.07.2025г.);*

Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води, чрез употребата им в земеделието *(приета с ПМС № 201 от 4.08.2016г., изм. ДВ бр. 55 от 07.07.2017г.);*

Наредба за отработени масла и отпадъчни нефтопродукти *(приета с ПМС № 352 от*

Наредба за излязло от употреба електрическо и електронно оборудване *(приета с ПМС № 256 от 13.11.2013г., изм. и доп. ДВ бр. 2 от 08.01.2021г.);*

Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми *(приета с ПМС № 221от 14.09.2012г., изм. и доп. ДВ бр. 2 от 08.01.2021г.);*

- **Сектор „Води“**

Наредба за нормите на водопотребление *(Приета с ПМС № 371 от 22.12.2016г., обн., ДВ бр. 103 от 27.12.2016 г.);*

Наредба № 1 от 10.10.2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води *(изм. и доп. ДВ бр. 102 от 23.12.2016г.);*

Наредба № 1 от 11.04.2011г. за мониторинг на водите *(изм. и доп. ДВ бр. 20 от*

Наредба № 2 от 13.09.2007г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници *(изм. ДВ, бр. 97 от 09.12.2011г.);*

Наредба № 3 от 16.10.2000г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителни зони около водоизточници и съоръжения за

питейно-битово водоснабдяване и около водоизточници на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди *(обн. ДВ бр. 88 от 27.10.2000 г.);*

- Наредба № 4 от 20.10.2000г. за качеството на водите за рибовъдство и развъждане на черупкови организми *(обн. ДВ бр. 88 от 27.10.2000г.);*

Наредба № Н-4 от 14 Септември 2012г. за характеристиките на повърхностните води *(изм. и доп., бр. 67 от 04.08.2023г.);*

Наредба № 6 от 9.11.2000г.за емисионни норми за допустимо съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, заустявани във водни обекти *(изм. и доп. ДВ, бр. 24 от 23.03.2004г.);*

Наредба № 7 от 14 Ноември 2000 г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места *(Обн. ДВ бр. 98 от*

Наредба № 9 от 16 Март 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели *(изм. и доп. ДВ бр. 43 от 16.05.2023г.);*

Наредба № 12 от 18 Юни 2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване *(изм. ДВ бр. 15 от 21.02.2012г.);*

Наредба № 18 от 27.05.2009г. за качеството на водите за напояване на земеделски култури *(обн. ДВ бр. 43 от 09.06.2009г.);*

Наредба за реда и начина за оползотворяването на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието *(изм. бр. 55 от 07.07.2017г.);*

Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители *(приета с ПМС № 256 от 01.11.2010 г., изм. и доп., ДВ бр. 97 от 2*

Наредба за ползването на повърхностните води *(приета с ПМС № 100 от 23.03.2021 г., изм. ДВ бр. 38 от 28.04.2023г);*

Наредба № 37 от 10.11.2008г. за ползването на язовирите – държавна собственост, в рибностопанско отношение за извършването на стопански, любителски риболов и аквакултури в обектите – държавна собственост по чл. 3, ал. 1 от Закона за рибовъдството и аквакултурите *(изм. и доп. ДВ бр. 106 от 15.12.2020г.).*

- **Сектор „Почви“**

Наредба № 26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт *(изм. ДВ бр. 30 от 22.03.2002г);*

Наредба № 3 от 01.08.2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите *(обн. ДВ бр. 71 от 12.08.2008г.);*

Наредба № 4 от 12.01.2009г. за мониторинг на почвите *(обн. ДВ бр. 19 от 13.03.2009г.);*

Наредба за инвентаризация, проучвания на площи със замърсена почва, необходимите възстановителни мерки, както и поддържането на реализираните възстановителни мерки

Наредба за реда и начина за инвентаризация, проучвания, извършване и поддържане на необходимите възстановителни мероприятия на площи с увредени площи *(приета с ПМС № 187 от 23.07.2009г. изм. ДВ бр. 9 от 30.01.2024г.).*

- **Сектор „Биологично разнообразие“**

- Наредба № 2 от 20.01.2004 г. за правилата и изискванията за събиране на билки и генетичен материал от лечебни растения *(обн. ДВ бр.14 от 20.02.2004г.);*

- Наредба № 3 от 31.10.2008г. за маркирането и етикетирането на екземпляри от видовете съгласно Регламент 338/97 за опазване на видовете от дива фауна и флора чрез регулиране на търговията с тях *(обн., ДВ бр. 97 от 11.11.2008г.);*

- Наредба № 4 от 08.07.2003г. за условията и реда за издаване на разрешителни за въвеждане на неместни или повторно въвеждане на местни животински и растителни видове в природата *(изм. и доп. ДВ бр. 46 от 11.06.2019г.);*

- Наредба № 5 от 01.08.2003 г. за условията и реда за разработване на планове за действие за растителни и животински видове *(обн. ДВ бр. 73 от 19.08.2003г.);*

- Наредба № 5 от 19.07.2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят билкозаготвителните пунктове и складовете за билки *(изм. ДВ бр. 66 от 10.08.2018г.);*

- Наредба за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони *(приета с ПМС № 201 от 31.08.2007г., изм. и доп. ДВ бр. 106 от 15.12.2021г.).*

- **Сектор „Шум“**

Наредба № 6 за показателите на шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт

през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението *(загл. изм. ДВ бр. 100 от 2021 г., изм. и доп. ДВ бр. 24 от 25.03.2022г.);*

Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на машини и съоръжения, които работят на открито, по отношение на шума, излъчван от тях във въздуха *(приета с ПМС № 22 от 29.01.2004г., изм. и доп. ДВ бр. 32 от 15.04.2025г.).*

- **Сектор „Превантивна дейност“**

- Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда *(приета с ПМС №59 от 07.03.2003г., изм. ДВ бр. 80 от 09.10.2009г.);*
- Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми *(приета с ПМС № 139 от 24.06.2004г., изм. ДВ бр. 70 от 07.08.2020г.);*
- Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни *(приета с ПМС № 238 от 02.10.2009 г., изм. и доп. ДВ бр. 67 от 23.08.2019г.).*

- **Сектор „Химически вещества и предотвратяване на големи аварии“**

- Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и на ограничаване на последствията от тях *(приета с ПМС № 2 от 11.01.2016 г., изм. и доп. ДВ бр. 62 от 2022 г.);*

Наредба за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси (приета с ПМС № 152 от 30.05.2011 г., изм. и доп. ДВ бр. 10 от 05 Февруари 2021 г.).

- **Сектор „Екологична отговорност“**

- Наредба № 1 от 29.10.2008 г. за вида на превантивните и оздравителните мерки в предвидените случаи от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение *(обн. ДВ бр. 96 от 07.11.2008 г., в сила от 07.11.2008г.);*

- Наредба за публичния регистър на операторите, които извършват дейностите по Приложение № 1 към чл. 3, т. 1 от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети *(приета с ПМС № 317 от 12.12.2008 г., обн. ДВ бр. 109 от 23.12.2008 г., изм. и доп. ДВ бр. 28 от 08.04. 2016 г., изм. ДВ бр. 55 от 07.07. 2017г., изм. и доп. ДВ бр. 108 от 22.12.2020г., в сила от 22.12.2020г., изм. ДВ бр. 10 от*

- Наредба за условията и реда за определяне на отговорността на държавата и за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия, при приватизация *(приета с ПМС № 173 от 19.07.2004г., изм. и доп. ДВ бр. 96 от 06.12.2011г.).*

III.3. Местна нормативна уредба

➢ **Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Каспичан.** След влизане в сила на Закона за управление на отпадъците (обн. ДВ бр. 53 от изменена с Решение № 397 по Протокол № 29 от 28.08.2025 г. на Общински съвет Каспичан. Наредбата урежда условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битовите отпадъци, (вкл. опасни битови отпадъци), строителни отпадъци, биоотпадъци, масово разпространени отпадъци, отпадъци от черни и цветни метали (ОЦЧМ), разделно събрани отпадъци. Наредбата урежда правата и задълженията на общинската администрация и на лицата, при чиято дейност се образуват и/или третират отпадъци, във връзка с ежедневното поддържане и опазване на чистотата на местата за обществено ползване, сградите, дворовете и прилежащите територии.

➢ **Наредба за опазване и поддържане на обществения ред, общинската собственост, инфраструктурата и околната среда в Община Каспичан.** Наредбата е приета с Решение № 398 по Протокол № 29 от 28.08.2025 г. на Общински съвет Каспичан. В Наредбата е разработен раздел „Опазване и поддържане на чистотата на населените места на територията на общината“ и раздел „Опазване на околната среда“, които се отнасят до задълженията на гражданите по отношение опазване на околната среда.

➢ **Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги**. С Наредбата се уреждат отношенията, свързани с определянето и

администрирането на местните такси (в т.ч. такса „Битови отпадъци) и цени на предоставяните на физически и юридически лица услуги, реда и срока за тяхното събиране на територията на Община Каспичан.

➢ **Наредба за принудително изпълнение на заповеди за премахване на незаконни строежи или части от тях на територията на Община Каспичан.** В наредбата не са вмъкнати нови изисквания на ЗУО и Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на строителни рециклирани материали, което налага нейното актуализиране.

Съгласно направената оценка на националното и местното законодателство и степента на приложимост на същите към структурата, дейностите и капацитета на Общинска администрация Каспичан основните изводи са, че Община Каспичан не успява да удовлетвори по-голямата част от нормативните изисквания. Нормативните документи в областта на опазване на околната среда са в голям обем и някои от изискванията изискват време и ресурси за осъществяването им.

4. Стратегически и планови документи

Програмата за опазване на околната среда на Община Каспичан е съобразена с националните, регионалните и местните приоритети в икономическото развитие и опазването на околната среда, а именно:

- План за интегрирано развитие на Община Каспичан 2021 – 2027 г.
- Програма за управление на отпадъци на Община Каспичан 2021–2028 г.
- Дългосрочна програма за енергийна ефективност, насърчаване използването на ВЕИ и биогорива в Община Каспичан 2020-2030 год.
- Национален план за управление на отпадъците 2021 – 2028 г., приет с Решение №459 от 17 Юни 2021 г. на Министерски съвет;
- Национална стратегия за околна среда 2021 – 2030 г., одобрена С Решение №765 от 02 Ноември 2023 г. на Министерски съвет.

Анализ на средата

IV.1. Географски характеристики, местоположение и граници на Община Каспичан. Община Каспичан е разположена в централната част на Североизточна България и е включена в териториалните граници на Област Шумен. Общината е разположена в източната част на Област Шумен. С площта си от 274,402 km² е 8-та по големина сред 10-те общини на областта, което съставлява 8,11% от територията на областта. Границите ѝ са следните:

- На югозапад и запад – община Шумен;
- На североизток – община Нови пазар;
- На изток – община Ветрино, област Варна;
- На югоизток – община Провадия, област Варна;

Фигура № 2 Местоположение на Община Каспичан.

Община Каспичан е с благоприятно географско разположение, тъй като през територията ѝ преминава автомагистрала „Хемус“, свързваща гр. Варна с гр. София, както

и ж.п. линията между тези два града. Ж.П. гара Каспичан е разположена на първата ж.п. линия Русе – Варна.

В Таблица № 1 са представени данни за територията на общините в Област Шумен в кв. км, броя на населените места за всяка община и разпределението им на градове и села.

Таблица № 1 Територии в Област Шумен

Общини в Област Шумен	**Територия, кв. км**	**Населени места (брой)**	**Градове брой)**	**Села (брой)**
Велики Преслав				
Венец				
Върбица				
Каолиново				
Каспичан				
Никола Козлево				
Нови пазар				
Хитрино				
Шумен				
Смядово				

Източник: НСИ

Урбанизираността на територията на Община Каспичан е 49 % градско, спрямо 51 % селско население (при 73 % за страната в полза на градското). В община Каспичан се наблюдава равномерно разпределение на населението в градовете и селата.

Общината се състои от 9 (девет) населени места: гр. Каспичан, гр. Плиска, с. Върбяне, с. Златна нива, с. Каспичан, с. Могила, с. Кюлевча, с. Марково и с. Косово.

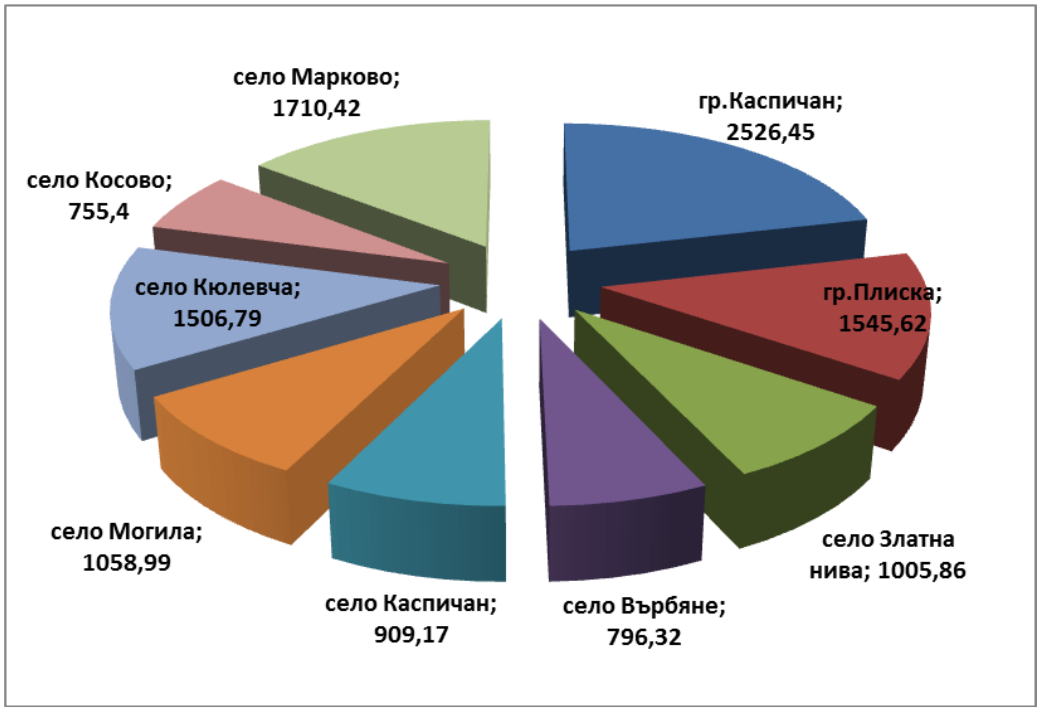

Диаграма № 1 Площ на населените места в Община Каспичан.

Гр. Каспичан е административен център на Община Каспичан, който е разположен на 22 км от гр. Шумен, на 69 км от гр. Варна и на 441 км от столицата на България – гр. София. На север от гр. Каспичан са разположени гр. Плиска, с. Златна нива и с. Върбяне. На юг от общинския център се намират селата: Каспичан, Могила, Кюлевча, Косово и Марково.

Таблица № 2 Разстояние до административния център – гр. Каспичан, км.

Населено място	**Разстояние в км до гр. Каспичан**
гр. Плиска	
с. Златна нива	
с. Върбяне	
с. Каспичан	
с. Могила	
с. Кюлевча	
с. Косово	
с. Марково	

2. Релеф

Релефът на общината е равнинен и платовиден, като територията ѝ попада в Източната Дунавска равнина. Територията на Община Каспичан се разделя на две части, южна част и северна част. Платовиден релеф се наблюдава в южната (висока) част и равнинен релеф се наблюдава в северната (ниска) част. Средната надморска височина на територията на общината е 212 м., а на гр. Каспичан 120 м.

В средната част на района е разположено Провадийско – Роякското плато, което се спуска на северозапад, север и североизток към долините на река Провадийска. Провадийското плато е изградено от горнокредни варовици, препокрити на юг с еоценски пясъчници и делувиални наслаги. В северната му част се издига Мадарското плато, което представлява едно цяло с Провадийското плато. В Мадарското плато се намира най-високата точка 431 м, могила „Етемовите“. Мадарското плато е разположено между гр. Каспичан и с. Кюлевча. Билото на платото е равно с лек наклон на изток. Дължината му от запад на изток е 7 – 8 km., а ширината от север на юг – 4 – 5 km. Мадарското плато е изградено от ценомански и сенонски окарстени варовици и варовити пясъчници. Горската растителност е оскъдна, представена главно от храстови формации. По билните заравнени части на платото – обработваеми земи. По западното, северното и източното подножие на платото са разположени 5 населени места: на запад – селата Кюлевча и Мадара; на север – квартал „Калугерица“ на гр. Каспичан; на изток – селата Каспичан и Могила. На западния, отвесен склон на платото, в близост до с. Мадара се намира скалният релеф „Мадарски конник“, а в подножието на скалния откос – Историко-археологическият резерват „Мадара“. Горе на платото има останки от средновековна българска крепост. Платата заемат по-голямата част от землищата на селата Марково, Косово и Могила и южната част от землището на с. Каспичан.

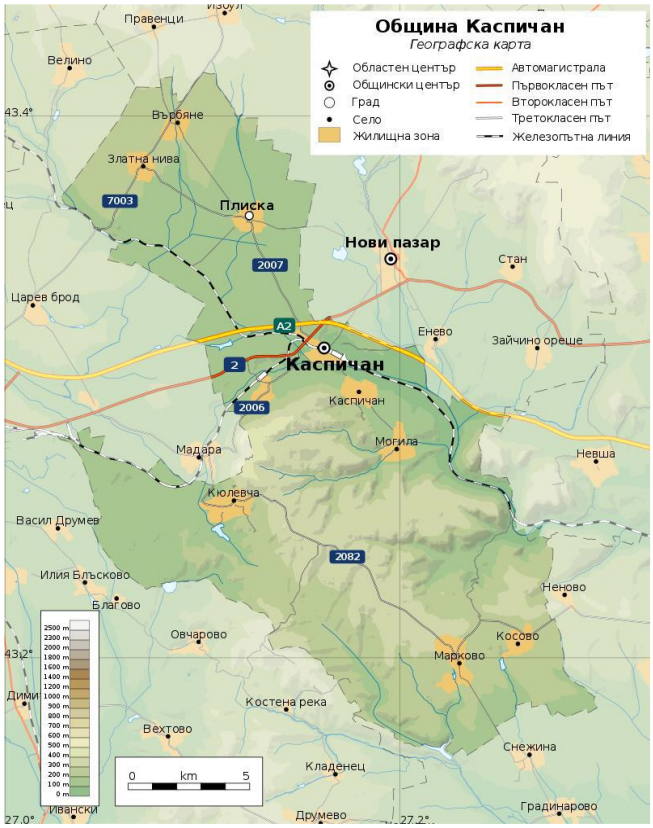

Фигура №3. Географска карта на Община Каспичан.

Северната част на общината има сравнително равнинен релеф, като в обхвата ѝ попада малко повече от половината ѝ площ. В нея изцяло се включват землищата на с. Върбяне, с. Златна нива и гр. Плиска и по-ниските части на землище с. Кюлевча и с. Каспичан. Плисковско поле (до 1925 г. Абобско поле) е поле в Североизточна България, Източната Дунавска равнина, област Шумен. Плисковското поле е разположено между платата Войводско на север, Стана на изток и Мадарско на юг. На запад плавно се повишава в историко-географската област Овче поле, а на югозапад, след долината на Мътнишка река, чрез нисък праг северно от селата Васил Друмев и Илия Блъсково се свързва с Шуменското поле. От северозапад на югоизток и от североизток на югозапад размерите му са приблизително 15/15 км. Средната му надморска височина варира от 100 до 200 м. Отводнява се от Провадийска река, която протича през полето от северозапад на югоизток и от притоците ѝ Крива река (ляв приток, отводнява източната част на полето) и Мътнишка река (десен приток, отводнява югозападната част на полето). Плисковското поле е изградено предимно от песъчливо-мергелни долнокредни скали. Почвите са предимно черноземни с високо естествено плодородие, предпоставка за интензивно земеделие. В средата на Плисковското поле е разположен гр. Плиска, а в югоизточната му част градовете Нови пазар и Каспичан. Освен това в полето са разположени още десетина

села в общините Нови пазар, Каспичан и Шумен. През средата на Плисковското поле, от северозапад на югоизток преминава участък от трасето на ж.п. линията Русе – Варна. В южната част е изградена част от автомагистрала „Хемус“ и участък от първокласен път № 2 от Държавната пътна мрежа Русе – Шумен – Варна. В най-източната част на полето, на протежение от 6,8 от гр. Нови пазар до с. Памукчии преминава участък от второкласен път № 27 от Държавната пътна мрежа Нови пазар – Добрич и участък от третокласен път № 701 (11,8 км) Дулово – Никола Козлево – Нови пазар. В централната част на полето с размери 4/7 км се намира Археологичния резерват „Плиска“, в който са развалините от първата българска столица.

.3. Климат. Община Каспичан попада в умерено-континенталната климатична област, с относително студена зима със средни температури през м. Януари от -1˚С до -3 ˚С и горещо и сухо лято със средни температури през Юли около 24-26 ˚С, но често достигат и над 35 ˚С. Годишната сумарна слънчева радиация е изчислена въз основа на регионални данни за слънчевия ресурс средно около 1450-1550 kWh/m^2. Сумарната слънчева радиация през летният период Юни - Юли, е 6-7 kWh/m^2 на ден, което води до 180-210 kWh/m^2 на месец, а през зимният период Ноември – Февруари – радиацията пада до 1,5-3 kWh/m^2 на ден, което е значително по-ниско от летните стойности. Трябва да се има предвид, че годишните стойности могат да варират от конкретни фактори като: влажност на въздуха, замърсяване, облачност, и географска ориентация на дадено място. Средната годишна температура на въздуха по високите места е 8-10˚ С, а в ниските източни части – 11-12˚ С.

Преобладаващите ветрове в общината са североизточни и северозападни ветрове**,** които са типични за континенталния климат на региона. Това се дължи на разположението на района в Североизточна България и близостта му до Дунавската равнина и Предбалкана. През зимата и ранна пролет ветровете са най-силни със средна скорост от около 4-6 m/s, понякога достигат пикове от 8-10 m/s. Лятото обикновено е по-безветрено, но от време на време се усещат силни североизточни бризи. В периода на преходите (есен – пролет) вятърът може да бъде променлив и да идва от различни посоки, но най-често от запад или северозапад.

Относителната влажност на въздуха в общината варира в зависимост от сезона и географските особености на региона, като средните стойности през годината са типични за континенталния климат на Североизточна България. През зимата относителната

влажност достига 80-85 %, поради често облачно, дъждовно или снежно време, като по високата влажност води и до често образуване на мъгли. През летният период влажността е по-ниска, като през Юли средната относителна влажност е около 50-60 %. Летните месеци са по-сухи, с високи температури и чести засушавания, а през по горещите дни, когато няма и валежи може да достигне до 35-40 %.

Като се има предвид, че община Каспичан е в умерено-континентален климат, което пък се отразява на валежите в района, те са сравнително равномерно разпределени през годината, но с леко изразени сезони на увеличение през пролетта и есента. Средно годишната сума на валежи е 500-650 мм на година. Разпределени по месеци както следва:

нуари около 25-35 мм, с периоди на студено време и снеговалежи;
евруари около 20-30 мм, когато може да има снеговалежи, но и по-сухи периоди;
арт около 30-35 мм валежи;
прил около 40-50 мм, когато често се случват дъждове и краткотрайни бури;
ай около 50-60 мм, когато често се случва с дъждове и гръмотевици;
ни около 40-50 мм, (обикновено дъждът е краткотраен и с висока интензивност);
ли около 35-45 мм, с възможни бури и дъждове, но през този месец често има засушавания;
вгуст около 30-40 мм, с краткотрайни дъждове и висока интензивност при летни бури;
ептември около 40-50 мм;
ктомври около 50-60 мм, като есенните дъждове често са интензивни;
оември около 45-55 мм, с чести мъгли и валежи;
екември около 30-40 мм, с обилен сняг и дъжд,.

Важно е да се отбележи, че в общината зимата носи със себе си сняг, а лятото често е бурно и с краткотрайни, но силни дъждове. Средният брой на дните със снежна покривка в средната част на общината е 20-25 дни, а в северната част и по планините на юг – 50-80 дни. Средната височина на снежната покривка през януари е от 10 см в най-ниските места до 20-40 см.

4. Полезни изкопаеми

Районът предлага някои ценни полезни изкопаеми и минерални ресурси, които са от значение за индустриалната дейност в региона. В това число има значителни находища на глини, които се използват за производство на тухли, керемиди и други строителни материали. Глинестите почви са разпространени в равнинните части на общината. Варовици и мрамори също се намират в по-високите части на региона, включително в някои скални формации. Те се използват в строителството, а също и за производство на

вар. В района се срещат и находища на гипс, който се използва в строителството (производство на гипсокартон и други строителни материали). В по-отдалечени части на региона, в т.ч. в по-северните части на Шуменската и Варненска области, има неактивни находища на въглища, които в миналото са били използвани в енергийния сектор, но не са основен източник на енергия в момента.

В общината попада и находището „Каменица“, разположено в землището на с Златна нива, община Каспичан от където се добиват строителни материали и варовици, стопанисвано от „Голдън фийлд“ ООД. На дружеството е издадено Решение № 628 от 31 август 2018 г. на Министерски съвет за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т .5 от Закона за подземните богатства. Определената концесионна площ е с размер 242,7 дка, съвпадаща с площта на утвърдените запаси от находище „Каменица“. Определен е срок на концесия – 35 години.

V. Анализ на компонентите и факторите на околната среда.

V.1. Атмосферен въздух.

Атмосферният въздух е елемент на околната среда, който оказва пряко и косвено въздействие върху здравословното състояние на човека. Атмосферното замърсяване е проблем на модерното общество, актуален най-вече за големите градове и индустриалните райони.

Качеството на въздуха е последица от комбинираното действие на много и разнообразни фактори. Метеорологичните характеристики въздействат пряко върху разпространението на замърсителите в атмосферния въздух.

Нивото на замърсяване на въздуха се определя както от количеството емисии от различни източници, така и от характера на разсейването им в атмосферата. Важно е да се отбележи, че въздушното качество в Община Каспичан е сравнително добро, поради ниската степен на индустриално замърсяване и отдалечеността от големи индустриални комплекси. Въпреки това, сезонните мъгли, особено през зимата, могат да затруднят видимостта и да предизвикат здравословни проблеми при хора с респираторни заболявания. Замърсяване от транспорт, тъй като региона е сравнително селски, нивото на замърсяване от трафика е ниско, въпреки че пътищата, свързващи региона с Шумен и други големи населени места, могат да водят до увеличено замърсяване през натоварените периоди на годината.

Във връзка с ограничаване на антропогенното въздействие са издавани различни нормативни актове, имащи за цел защитата здравето на човека и на околната среда от отрицателни последици. С тези закони и норми се ограничават:

- Емисии – въз основа на видовете източници се определят допустимите концентрации вредни вещества в т. н. димни газове, които могат да бъдат изпускани в атмосферния въздух – Норми за допустими емисии (НДЕ);
- Имисии – определят се допустимите (граничните) концентрации на вредните вещества, чието наличие в атмосферния въздух не е свързано със здравен риск за населението – Пределно допустими концентрации (ПДК). Пределно допустима концентрация (ПДК) е максималната концентрация на вредно вещество, която за определен период от време не оказва нито пряко, нито косвено вредно въздействие върху човека.

Националната система за мониторинг на околната среда извършва оценка на качеството на атмосферния въздух (КАВ) върху територията на страната, разделена на 6 мониторингови района, за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, утвърдени със Заповед №РД-257/25.03.2022 г. от Министъра на околната среда и водите.

Община Каспичан попада във Северен/Дунавски район за оценка и управление на качеството на атмосферният въздух.

Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух на МОСВ се състои от 48 стационарни пункта, в т.ч. 9 пункта с ръчно пробонабиране и последващ лабораторен анализ, 30 автоматични измервателни станции (АИС), 5 автоматични ДОАС системи (работещи на оптичен принцип), както и 4 АИС за мониторинг на качеството на атмосферния въздух в горски екосистеми.

В рамките на Националната система за мониторинг в общината няма постоянно автоматична станция, но е обект на наблюдение чрез поставяне на мобилни станции от Регионална лаборатория – гр. Варна към ИАОС гр. София, оборудвана с автоматични монитори за въглероден оксид (CO), серен диоксид (CO2), азотни оксиди (NO_x), озон (O3) и фини прахови частици – ФПЧ10 (с големина на частиците под 10 mm).

Паралелно се провеждат наблюдения и на метеорологичните параметри – температура на въздуха, атмосферно налягане, посока и скорост на вятъра, относителна влажност и сила на слънчево греене.

Източници на емисии.

Различават се следните основни вида източници на атмосферно замърсяване: стационарни, линейни и неорганизирани:

- **Стационарните източници са точкови и площни**

очкови са димоходите (комините) на горивни инсталации, изпускателните устройства на производствени вентилации, аспирации и др.

лощни източници - комините на битовото отопление на населението и отоплението в административните сгради на територията.

- ***Линейни*** - Транспортният поток и отделяните от двигателите вредни вещества в състава на изгорелите газове (азотни оксиди, въглероден оксид, серни оксиди, сажди, леки органични съединения), както и фини прахови частици са в основата на замърсяването на приземния атмосферен слой в градската част на територията.

- ***Неорганизирани*** - Това са дихателите на горивни резервоари в предприятията и обектите за съхраняване и търговия с горива, леярни цехове, открити площи за насипни материали, кариери за добив на инертни материали и пр.

Основните групи антропогенни дейности, имащи отношение към замърсяване на атмосферния въздух са:

- Климат и физико-химични свойства на съответния замърсител;
- Състояние и вид на пътната настилка;
- Промишлени дейности;
- Автомобилен трафик;
- Комунално-битов сектор – използване на твърди и течни горива за отопление през зимния сезон.;
- Строителни и ремонтни дейности – в различни райони (изразено в градовете основно) от този вид дейности допълнително се повишават нивата на суспендиран прах и вредни газове от изгаряне на горивата.
- Други – селско стопанство.

V.1.2. Анализ на показателите

.1. Фини прахови частици (ФПЧ)

ФПЧ са микроскопични твърди или течни вещества, суспендирани в земната атмосфера. В българското законодателство в зависимост от размера им те се диференцират на $ФПЧ_{10}$ и $ФПЧ_{2,5}$.

С Директива 2008/50/ЕО от 21 Май 2008 г. относно качеството на атмосферния въздух, транспонирана в националното законодателство чрез Наредба № 12 от 15.07.2010г. (изм. и доп. ДВ бр. 79 от 08 Октомври 2019г.), за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух са определени две пределно допустими стойности по отношение на $ФПЧ_{10}$ – средногодишна и средно денонощна (средно за 24-часов период). Средногодишната норма (СГН) – средната концентрация за една календарна година, е определена на 40 $\mu g/m^3$, а средно денонощната норма (СДН) е определена на 50 $\mu g/m^3$, която не трябва да бъде превишавана повече от 35 пъти за една календарна година.

Източник на замърсяване с $ФПЧ_{10}$ са битовите, транспортните и промишлените дейности на територията на съответните общини, замърсените и лошо поддържани пътни настилки и др. Допълнителен принос към замърсяването на атмосферния въздух с прахови частици оказват неблагоприятните климатични условия – продължителното време с ниска скорост на вятъра и продължителни засушавания.

През 2024 г. в изпълнение на утвърден график от МОСВ са извършени измервания от мобилна автоматична станция на Регионална лаборатория гр. Варна към ИАОС гр. София. Пунктът е разположен в гр. Каспичан, ул. „Димитър Благоев“ № 63, в двора на ЦДГ „Снежанка“. Методи на изследване на показателите, характеризиращи качеството на атмосферния въздух са: БДС EN 14626:2005; БДС EN 14625:2005; БДС EN 14212:2005; БДС EN 14211:2005; ВВЛМ 201/2002.

В гр. Каспичан за общо 59 денонощия не са отчетени превишения на нормите за КАФ съгласно националното законодателство.

Съгласно резултатите отразени в протоколите от изпитване за периодите 24.04.2024 год. – 08.05.2024 год.; 02.08.2024 год. – 20.08.2024 год.; 25.10.2024 год. – 08.11.2024 год. и 17.12.2024 год. – 30.12.2024 год., не са отчетени превишения на допустимите норми за $ФПЧ_{10}$ в средноденонощна норма за опазване на човешкото здраве, съгласно Наредба 12 от 15 Юли 2010 год.

През 2024 г. е извършено измерване от мобилна автоматична станция на РЛ- Варна към ИАОС-София. Пунктът е разположен в гр. Каспичан, ул. “Димитър Благоев“ №63, в

двора на ЦДГ „Снежанка“. Методи на изследване на показателите, характеризиращи качеството на атмосферния въздух са: БДС EN 14626:2012; БДС EN 14625:2012; БДС EN 14212:2012; БДС EN 14211:2012; БДС EN 16450:2017. Контролът е осъществен в рамките на 59 денонощия.

Измерванията са извършени през периодите от 24.04.2024 год. – 08.05.2024 год., като са отчетени единични превишавания допустимите норми на 25.04.2024 год., отчетена максимална концентрация на $ФПЧ_{10}$ е 83 μg/m^3 при норма 50 83 μg/m^3, средно измерено количество за 24 часа е 37 μg/m^3. През периода от 02.08.2024 год. – 20.08.2024 год. е отчетено отклонение от нормите за 03.05.2024 год., като е измерено 54 μg/m^3, при допустимо отклонение 50 μg/m^3, усредената 24 часова проба е 22 μg/m^3. Съгласно резултатите отразени в протоколите от изпитване за периода от 25.10.2024 год. – 08.11.2024 год. са регистрирани шест дати с превишаване на едночасово измерване съответно на 28.10.2024 год. – 56 μg/m^3, 29.10.2024 год. – 63 μg/m^3; 30.10.2024 год. – 59 μg/m^3; 5.11.2024 год. -66 μg/m^3; на 06.11.2024 год.- 55 μg/m^3; на 07.11.2024 год. – 62 μg/m^3 и на 8.11.2024 год. 83 μg/m^3., при норми 50 μg/m^3. Измерените среднодененощни стойности за съответните дати с едночасови превишавания: 28.10.2024 год. – 20 μg/m^3, 29.10.2024 год. – 33 μg/m^3; 30.10.2024 год. – 27 μg/m^3; 5.11.2024 год. -20 μg/m^3; на

Съгласно отразени резултатите в протоколите от изпитване за периода от 17.12.2024 год. – 30.12.2024 год. са измерени следните едночасови превишавания:
17.12.2024 год. – 51 μg/m^3; 19.12.2024 год.- 57 μg/m^3; 20.12.2024 год. -95 μg/m^3; 21.12.2024 год.- 52 μg/m^3; 23.12.2024 год. – 83 μg/m^3; 30.12.2024 год. -62 μg/m^3. Измерените среднодененощни стойности за съответните дати с едночасови превишавания: 17.12.2024 год. – 17 μg/m^3; 19.12.2024 год.- 27 μg/m^3; 20.12.2024 год. – 39 μg/m^3; 21.12.2024 год.- 20 μg/m^3; 23.12.2024 год. – 25 μg/m^3; 30.12.2024 год. -29 μg/m^3.

Таблица №3 Измерени СДК на ФПЧ10, 2024 г.

Периоди 2014 г.	**Пункт**	**Брой регистрирани данни**	**Брой превишения на СДН**	**Максимална измерена среднодененощна к**
24.04 - 08.05.2024 г.	гр. Каспичан			

02.08 - 16.08.2024 г.	гр. Каспичан			
25.10 - 08.11.2024 г.	гр. Каспичан			
17.12 - 30.12.2024 г.	гр. Каспичан			

През месеците Май, Август, Ноември и Декември 2024 година в гр. Каспичан регистрираната максимална средноденонощна концентрация на ФПЧ$_{10}$ в атмосферния въздух е 39 μg/m^3, което отговаря на изискванията заложени в законодателството. Регистрирани са превишения в конкретен часови диапазон в измерваната концентрация за ФПЧ$_{10}$ за целия период на измерване. Както се вижда от диаграми № 2, № 3, № 4 и № са само в един ден от измерването, като не може да се даде категоричен източник на замърсяването. Относно превишаванията на едночасови измервания през месец Ноември са регистрирани общо осем превишавания в различни дни в часови диапазон от 19:00 до измервания в същият часови диапазон, за двата месеца са отчетени ниски температури на въздуха, т.е. през отоплителният сезон, което налага извода, че използването на твърди горива в бита за отопление допринася за повишаването на нивата на концентрацията на този замърсител. Категоричен извод, че е постигнато задоволително качество на атмосферния въздух по отношение на СДН, въпреки брой на превишенията не може да бъде направен, тъй като липсват измервания на този показател през останалите месеци от отоплителния сезон. Сравнявайки измерванията от предходни години, стойностите на превишаванията са намалени.

Диаграма №2 Измерени ФПЧ$_{10}$ през м. Април и м. Май 2024 г.
Източник: Община Каспичан.

Диаграма №3 Измерени ФПЧ$_{10}$ през м. Август 2024 г.
Източник: Община Каспичан.

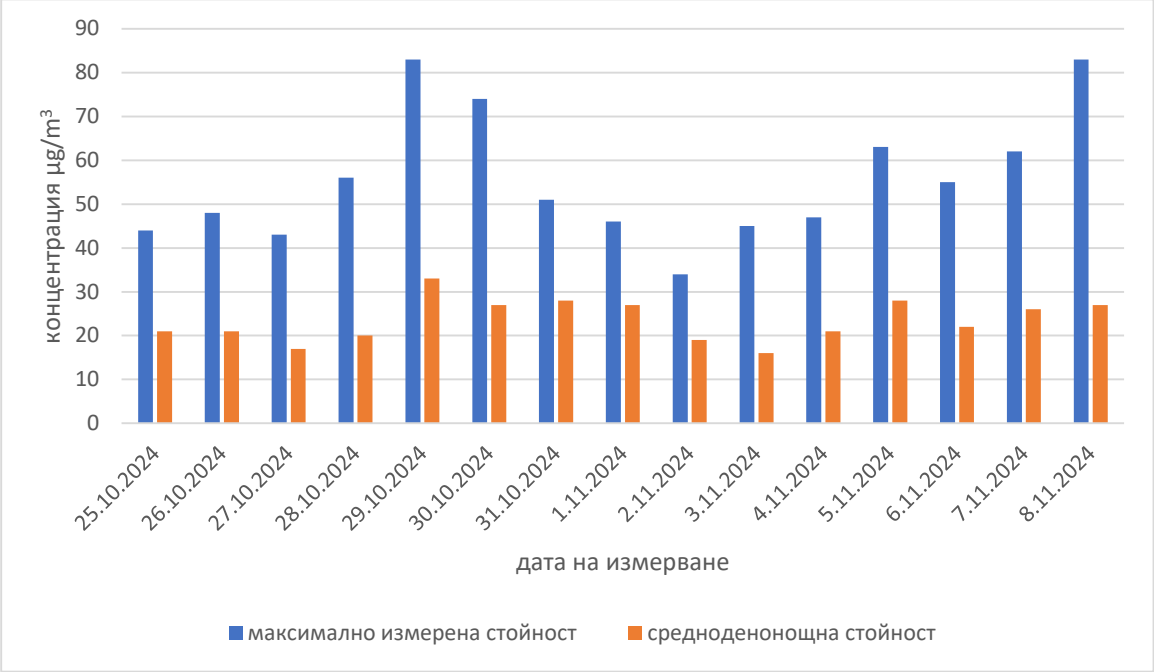

Диаграма №4 Измерени ФПЧ$_{10}$ през м. Ноември 2024 г.
Източник: Община Каспичан.

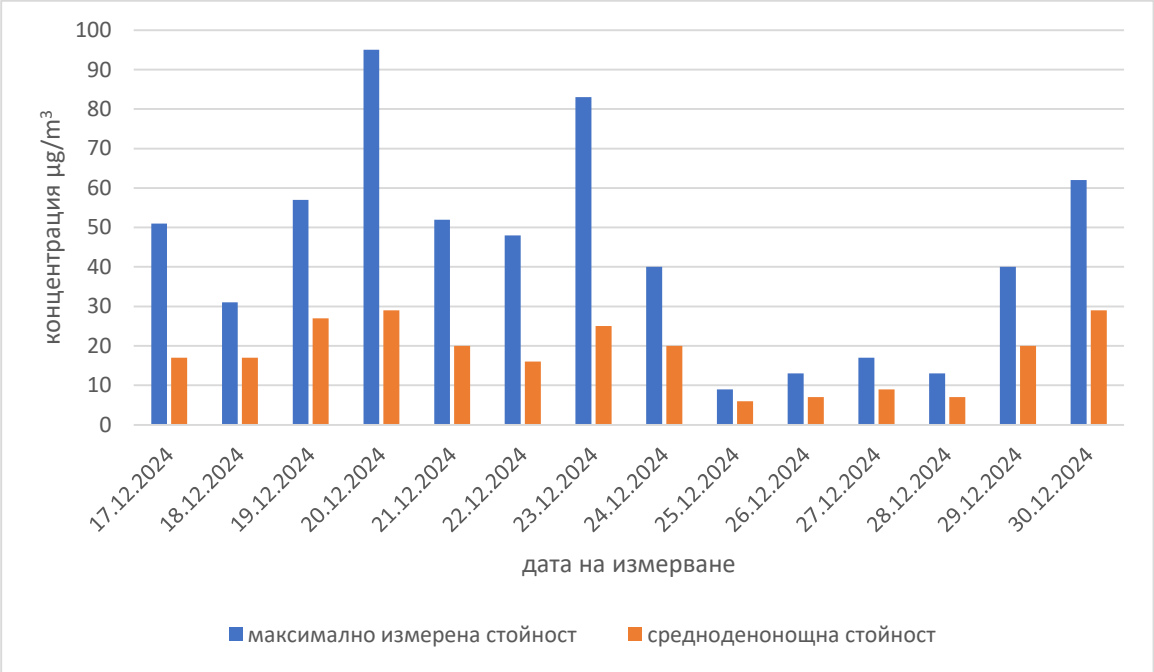

Диаграма №5 Измерени ФПЧ$_{10}$ през м. Декември 2024 г.
Източник: Община Каспичан.

Серен диоксид SO_2

Серният диоксид спада към групата на серните оксиди, които се формират при изгаряне на горива с високо сярно съдържание. Този газ е основен антропогенен източник на замърсяване, произлизащ от изгарянето на природни горива в топлоелектрически централи или битови източници. Като източници, свързани с неговото образуване са: топлоелектрическите централи, които използват сяро-съдържащи горива - въглища, нефт, природен газ; черна и цветна металургия; химическа промишленост; добиване и дестилация на нефта; производство на сярна киселина и минерални торове и др.

Серният диоксид постъпва в организма чрез респираторната система. При високи концентрации абсорбцията му достига до 90 % в горните дихателни пътища и по-малко в по-ниските отдели на дихателната система.

При кратковременна експозиция на серен диоксид се засяга преди всичко дихателната система. Чувствителни групи от населението към експозиция на серен диоксид са децата, възрастните, хората с астма, със сърдечно-съдови заболявания или хронични белодробни заболявания.

Наредба №12 от 15 юли 2010 г. (изм. и доп. ДВ, бр. 79 от 08 Октомври 2019 г.) се определят норми за пределно допустими концентрации (ПДК) за серен диоксид. Въведените ПДК целят предпазване от вредния ефект на серния диоксид върху здравето на хората и околната среда. Регламентираните норми са следните:

- СЧН – (за 1 час) - 350 $\mu g/m^3$ (да не бъде превишавана повече от 24 пъти годишно), допустимо отклонение 150 $\mu g/m^3$;

СДН – (за 24 часа) - 125 $\mu g /m^3$ (да не бъде превишавана повече от 3 пъти годишно);

Алармен праг – 500 $\mu g/m^3$ (измерени през три последователни часа от съответните АИС и ДОАС).

При превишаване на алармените концентрации се налага прилагането на мерки за ограничаване на вредното въздействие на замърсителя.

През 2024 година в гр. Каспичан не са регистрирани превишения на нормите за показателя серен диоксид.

През четирите периода на измервания през годината не е достиган алармен праг за показателя серен диоксид.

В таблици №4 са представени максималните среднодеионощни концентрации на серен диоксид през 2024 год.

Таблица №4 Измерени СДК на SO_2, през 2024 год.

Периоди г.	**Пункт**	**Брой превишения на ПС за СЧН**	**Максимална измерена (с**	**Брой превишения на алармен праг**
24.04 - 08.05.2024 г.	гр. Каспичан			
02.08 - 16.08.2024 г.	гр. Каспичан			
25.10 - 08.11.2024 г.	гр. Каспичан			
17.12 - 30.12.2024 г.	гр. Каспичан			

През 2024 година в гр. Каспичан не са регистрирани превишения на нормите за показателя серен диоксид.

През периодите на измервания през годината не е достиган алармен праг за показателя серен диоксид.

Диаграма № 6 Измерен серен диоксид за 2024 год.
Източник: Община Каспичан

V.1.2.3.Азотен диоксид NO_2

Азотният диоксид се образува при горивни процеси. Основни източници са моторните превозни средства (МПС), топлоелектрическите централи (ТЕЦ), някои промишлени предприятия, тютюнопушенето.

Азотният диоксид навлиза в човешкия организъм чрез дишането. По-голяма част от азотния диоксид се абсорбира в организма, а значителна част от него може да се задържи дълго време в белия дроб. Продължително въздействие на концентрации над ПДК може да причини структурни промени в белия дроб. Вредното въздействие на този замърсител се отразява предимно върху дихателните функции. Неблагоприятно се повлияват хронично болните с респираторни инфекции, а особено чувствителни към повишаване нивото на азотния диоксид са болните от астма.

Норми:

- средночасова норма (СЧН) за опазване на човешкото здраве – **200 µg/m^3** и да не бъде превишавана повече от 18 пъти за една календарна година;
- с
- алармен праг – **400 µg/m^3**

Съгласно резултатите отразени в протоколите от изпитване за периодите от допустимите норми за NO_2.

Таблица №5 Измерена средночасова концентрация на NO_2, през 2024 год.

Периоди 4 г.	**Пункт**	**Максимална измерена с р**	**Брой превишения на ПС за СЧН**	**Брой превишения на ГОП**
4 г.	гр. Каспичан			
4 г.	гр. Каспичан			
4 г.	гр. Каспичан			
4 г.	гр. Каспичан			

През 2024 г. измерените средночасови стойности на концентрацията на NO_2, са под СЧН от 200 µg/m^3, като максимумът има стойност 51 µg/m^3.

През анализираните години не е достиган алармен праг за показателя азотен диоксид.

Въглероден оксид CO

Въглеродният оксид е газ без цвят, без мирис, малко по-лек от въздуха, горящ газ и е силно токсичен. Образува се при изгарянето на различни видове горива при недостиг на кислород. Представлява един от най-широко разпространените атмосферни замърсители. Най-голям източник на CO е автомобилния транспорт – над 65 % от общото емитирано количество за страната.

Въглеродният оксид прониква в организма при вдишване. В кръвта се свързва с хемоглобина и образува карбоксихемоглобин, в резултат на което намалява работоспособността на човека, а може да причини и задушаване. Вредното му въздействие произтича от нарушаване преноса на кислород до тъканите. Образуваният карбоксихемоглобин води до хипоксия в тъканите и смущения в чувствителните на кислородния дефицит органи: сърце, мозък, кръвоносни съдове и формени елементи. Рискът за здравето се оценява на базата на образувания карбоксихемоглобин в организма, което зависи от концентрацията му във въздуха и продължителността на експозицията. Болни от сърдечно-съдови заболявания са чувствителни към високи концентрации на въглероден оксид и е необходимо е да се избягва продължителен престой при високи концентрации.

Норми: максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието - 10

Съгласно резултатите отразени в протоколите от изпитване през 2024 г. не са отчетени превишения на допустимите норми за CO.

Измерените през 2024 год. в гр. Каспичан стойности на въглероден оксид показват, че са под 8-часовата норма от 10 mg/m^3, както се вижда и от диаграмата. Максималната от всички възможни 8-часови стойности е 1,4 mg/m^3.

Диаграма № 7 Измерени стойности на CO, през 2024 год.

Озон O_3

Озонът е газ, който се среща в горната част на атмосферата - 30 - 50 км над земната повърхност и в приземния въздушен слой. Високо разположеният озонов слой има защитни функции, изразяващи се в защита срещу ултравиолетовите лъчи, докато в приземния слой, той може да има неблагоприятно въздействие.

Озонът е мощен оксидант. Той не се емитира директно в атмосферата. Формира се от взаимодействието на азотните оксиди и летливите органични съединения под влияние на високи температури и слънчева светлина. Липсват антропогенни емисии във въздуха. Естествените фонови стойности на озона във въздуха са около 30 $\mu g/m^3$, но могат да стигнат много по-високи стойности (напр. 120 $\mu g/m^3$).

Озонът прониква и оказва токсичното си въздействие чрез дихателната система. Здравните ефекти се състоят във възпаление на респираторните органи, намаление на функционалността на белия дроб, съпроводени с ускорено дишане. Засяга имунната система и намалява устойчивостта към респираторни заболявания. Най-често на рисковото влияние на озона са изложени тези, които работят на открито и имат астматични заболявания. Препоръчва се при съдържание на озон над ПДК хората с повишена чувствителност да избягват продължително пребиваване на открито.

Токсичното въздействие на озона се изразява в окисление на сулфхидрилните и амино групите на ензимите, ко-ензимите, белтъците и пептидите. Окислява също ненаситените мастни киселини до мастни прекиси.

Токсичността на озона е зависима от нивото на експозицията. Краткосрочните остри ефекти започват с дразнене на очите при около 200 μg/m^3 озон, а при по-високи концентрации засягат белия дроб. Епидемиологични проучвания установяват белодробни увреждания при експозия на деца при концентрация 220 μg/m^3. Промени в белодробната функция се наблюдават също и при астматици при експозиция на 160 - 340 μg/m^3.

Въз основа на наблюденията за здравните ефекти на озона, СЗО препоръчва допустима едночасова концентрация 150 - 200 μg/m^3, а за осемчасова експозиция - 100 -

Наредба №12 от 15 юли 2010 г. (обн. ДВ, бр. 58 от 30 Юли 2010 г.) определя норми за пределно допустими концентрации (ПДК) за озон в атмосферния въздух. Въведените ПДК целят предпазване от вредния ефект на озона върху здравето на хората и околната среда. Регламентираните норми са следните:

- Праг за информиране на населението (средно часова стойност) - **180 μg/m^3**
- Праг за предупреждение на населението (средно часова стойност) - **240 μg/m^3** (измерени през три последователни часа)
- П

р

а Съгласно резултатите отразени в протоколите от изпитване през 2024 год. не са ѓтчетени превишения на допустимите норми за O_3.

На таблица №6 са представени данни за максималните измерени средночасови стойности з на O_3 през 2024 год. Не са установени превишения на максимално еднократната ѕконцентрация.

з

д

р

а

в

н

а

з

а

Таблица № 6 Измерени стойности на О3, през 2024 г.

Периоди 4 год.	**Пункт**	**Максимална измерена средночасова стойност**	**Брой превишения на МЕК (180µg/m^3)**
4 г.	гр. Каспичан		
4 г.	гр. Каспичан		
г.	гр. Каспичан		
4 г.	гр. Каспичан		

Както при предходните анализирани години, така и през 2024 год. не са регистрирани превишения на концентрациите на O_3. В следващата диаграма се вижда, че максималната измерена стойност е 120 µg/m^3.

Диаграма №8 Измерени стойности на О3, през 2024 год.

Точкови източници на емисии

На територията на Община Каспичан развиват дейност предприятия от почти всички отрасли на икономиката. Общината е специализирана в няколко индустриални направления, които се основават и на използването на местната суровинна база.

- Лека промишленост;

- Хранително-вкусовата промишленост;
- Строителство;
- Дървообработващата промишленост и др.

Влиянието на промишлените източници върху концентрациите на замърсители в атмосферния въздух в Община Каспичан може да се определи като локално и слабо, дори при отчитане на търговските и комуналните дейности, които са свързани с промишлеността и икономиката. Причини за слабото влияние на промишлеността върху качеството на атмосферния въздух произхожда от факта, че в основната си част промишлените инсталации са газифицирани и използват ефективно и екологично гориво - природен газ, което е свързано с формиране на незначителни емисии на $ФПЧ_{10}$ и липса на емисии на Cd.

През територията на общината преминава основен газопровод, чрез който са газифицирани предприятията „Рока България“ АД, „Велпа“ ООД, „Крис Ойл 97“ ЕООД, „Айсис“ ООД, както и част от жилищните сгради.

Съгласно Доклада са състоянието на околната среда през 2018 г. на РИОСВ – Шумен, при изпълнение на графика за задължителен инструментален контрол по смисъла на чл. 69 от ЗООС за превишаване на нормите за допустими емисии регламентирани с Наредба № 1 за норми за допустими емисии на вредни вещества изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии (ДВ, бр. 64 от 2005г.) е наложена текуща месечна санкция „Крис ойл 97“ ООД, гр. Каспичан. Ежегодно дружествата на територията на Област Шумен, представят в РОСОВ – Шумен доклади за проведени собствени непрекъснати измервания (СНИ), изготвени в съответствия с Наредба № 6 и Инструкция № 1 от 03.07.2003 год., издадена от МСОВ. Въз основа на представените през 2024 год. доклади, е констатирано, че не са превишени съответните НДЕ на вредни вещества.

V.2. Водни ресурси

V.2.1. Описание на района за басейново управление на водите

В Република България управлението на водните басейни се извършва от четирите Басейнови Дирекции, част от държавната администрация на Министерство на околната среда и водите (МОСВ).

Управлението на водните басейни в Община Каспичан се извършва от Басейнова Дирекция „Черноморски район“ (БДЧР) с административен център гр. Варна (фигура 4).

Черноморският район за басейново управление на водите обхваща територията на водосборните области на реките, вливащи се в Черно море от северната до южната граница на България, включително вътрешните морски води и териториалното море, което представлява приблизително 14,7 % от територията на страната (45 общини в 8 области – Добрич, Варна, Шумен, Търговище, Разград, Бургас, Сливен и Ямбол).

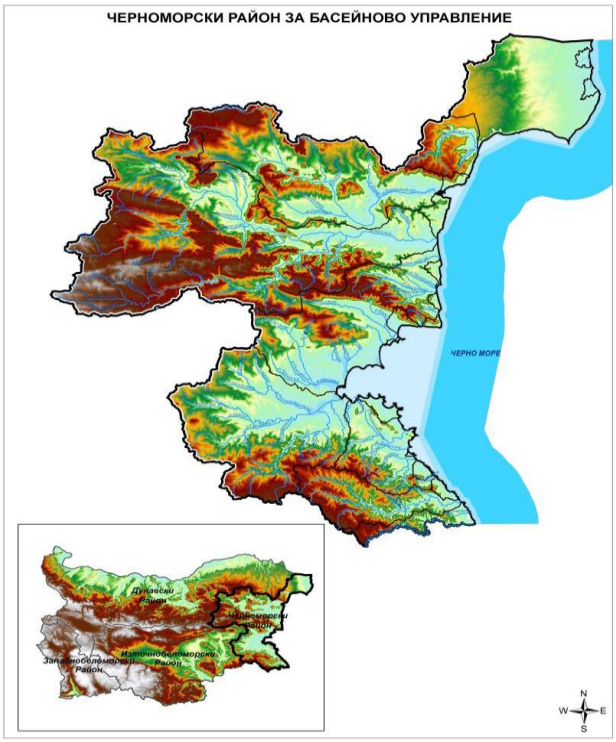

Фигура №4 Карта на район за Басейново управление –
източник ПУРБ 2022-2027 год.

V.2.2. Реки на територията на Община Каспичан.

Водосборният басейн е разположен в умереноконтинетална подзона, за която са типични студените зими и дългите горещи лета. Валежите са от голямо значение за режима на повърхностните и подземните води.

Териториите, заети от води и водни обекти в рамките на община Каспичан са с площ от 253,45 ха.

В територията на общината попадат следните по-големи водни тела:

- Река „Провадийска“;

- Река “Крива”;

- Река “Главница”;

Речната мрежа в общината е формирана от р. Провадийска и нейните притоци.

Река Провадийска - основните реки са Провадийска, Девня, Крива, Мадара, Главница. Водосборната област на река Провадийска е ограничена от поречията на р. Русенски Лом, Черноморските Добруджански реки и р. Камчия. Площта на водосборната област на поречието е 2132 km² с дължина на реката 119 km. Реката води началото си от хълмиста местност 2 km над с. Добри Войниково и извор на кота 426 m. Тече в югоизточна посока, която посока запазва до вливането си в Белославското езеро. Средният наклон на реката е твърде малък - 3,6 0/00, с гъстота на речната мрежа 0,5 дължина 48 km и водосборна област 218 km²; Главница - дължина 41 km, водосборна област - 375 km² и Девненска - дължина 27 km, водосборна област 201 km².

Снимка: Река Провадийска

Оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела се извършва по класификационна система за биологични и физико-химични елементи за качество, и стандарти за качество на околната среда за химични елементи и специфични замърсители, включени в Наредба № Н-4 от 14.09.2012г. за характеризиране на повърхностните води. Екологичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в пет класа: отлично, добро, умерено, лошо и много лошо. Съгласно данни от Плана за

управление на речните басейни, химичното и екологичното състояние на река Провадийска е както следва:

Таблица №7 Оценка на екологичното състояние на река Провадийска

на Водното тяло	**Име на ВТ**	**Повърхностно /Подземно**	**Обща оценка на екологичното състояние / потенциал - Повърхностни водни тела**	**Химична оценка на състоянието - приоритетни вещества - Повърхностни водни тела**	**Показатели влошаващи състоянието - Повърхностни водни тела**
	р. Провадийска - от преди с. Каменяк до гр. Каспичан	повърхностно	лошо	добро	М Ф ,
	р. Провадийска - от гр. Каспичан до с. Невша	повърхностно	лошо	добро	МЗБ, БПК,

Цел на опазване на водното тяло:

1. Предотвратяване влошаването на екологичния потенциал;

Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на умерен екологичен потенциал:

- постигане на възможно най-добър екологичен потенциал по биологични елементи - МЗБ;

- постигане на възможно най-добър екологичен потенциал по физикохимични е

л 3. Запазване на добро химично състояние.

е Съгласно Плана за управление на риска от наводнения на Черноморски район за б асейново управление 2016 – 2021 г., гр. Каспичан попада в район със значителен н потенциален риск от наводнения с код и наименование BG2_APSFR_PR_07 „Провадийска н Каспичан“.

т Районът е обща дължина 8 km обхваща река Провадийска и притоци, и населеното м място гр. Каспичан. Реките са с естествено русло, обрасло с храсти и дървета.

-

Б

П

К

Фигура №5 Карта на заплаха от наводнение, гр. Каспичан

Река Главница - (до 29 юни 1942 г. Ана дере) е река в Североизточна България, област Шумен – общини Каспичан и Област Варна – община Провадия, десен приток на Провадийска река. Дължината ѝ е 40,8 km. Река Главница води началото си под името Мерявица от подножието на връх Аталана в Провадийското плато на 365 m н.в., на 3 km югоизточно от село Кюлевча, община Каспичан. До изтичането си от язовир „Снежина“ тече на югоизток в дълбока долина под името Аннадере. След това долината ѝ става широка, с обработваеми земи, а посоката ѝ източна. Влива се отдясно в Провадийска река на 16 m н.в., на 1,7 km източно от село Бозвелийско. Долното течение на реката е изцяло коригирано с водозащитни диги. Площта на водосборният басейн на Главница е 374,5 km^2, което представлява 17,5 % от водосборния басейн на Провадийска река. Реката е най-голям приток на Провадийска река.

Основни притоци – → ляв приток, ← десен приток:

← Крива река

← Черноошко дере

← Батаджикдере

→ Демирджийца

Реката е главно с подземно подхранване, с максимален отток през февруари-март, а минимален – август-септември. Среден годишен отток при устието 1,687 m^3/s.

Река Мадара (Мътнишка) - е река в Североизточна България, област Шумен – общини Шумен и Каспичан, десен приток на Провадийска река. Дължината ѝ е 38 km.

Реката води началото си под името Бяла вода от Шуменското плато, на 432 m н.в., на 1,6 km североизточно от село Средня, Община Шумен. Протича в източна посока в широка долина, като след село Мадара се насочва на североизток, покрай северозападните склонове на Провадийското плато. Влива се отдясно в Провадийска река на 95 m н.в. при град Каспичан. Площта на водосборният басейн на реката е 175 km^2, което представлява 8,2% от водосборния басейн на Провадийска река. По течението на реката са разположени кварталите „Макак“ и „Мътница“ на град Шумен, село Мадара, град Каспичан и кварталът му „Калугерица“. Водите на реката основно се използват за напояване.

Река Крива река - Крива река (до 29 юни 1942 г. Ири дере) е река в Североизточна България, област Шумен, ляв приток на Провадийска река. Дължината ѝ е 48 km.

V.2.3. Язовири на територията на Община Каспичан.

На територията на Община Каспичан са действащи и се ползват 5 язовира.

№ по ред	Статут на водоема	Вид на собствеността	Режим на ползване
	Язовир „Калугерица“	Публична общинска собственост	Концесионен договор - за отглеждане на риба и водни птици, туристическа дейност и спортен риболов
	Язовир „Кюлевча“	Публична общинска собственост	Концесионен договор - за отглеждане на риба и водни птици, туристическа дейност и спортен риболов
	Язовир „Косово“	Публична общинска собственост	Договор за наем - риборазвъждане, любителски и стопански риболов, за нуждите на животновъдството и напояване
	Язовир „Марково“	Публична общинска собственост	Язовирът в село Марково не е отдаден за ползване,

			стопанисва се кмета на населеното място.
	Язовир „село Каспичан“	Публична общинска собственост	Язовирът в село Каспичан не е отдаден за ползване, стопанисва се от кмета на населеното място.

V.2.4. Водоснабдяване.

Водоснабдителните мрежи в Общината изпълняват жизненоважни функции за населението, производството и за други дейности свързани с комплексното обслужване. Поради тези причини общинското ръководство полага особени грижи за развитието, поддържането и разширяването на водоснабдителната система. Основната функция на тази система е да удовлетвори нуждите на жителите на Общината от вода.

Основният физически проблем с водопотреблението е свързан с лошото състояние на тръбопроводите, което води до големи загуби на вода. Изключително амортизираните етернитови тръби създават предпоставки за чести аварии, както в междуселищните проводи, така и в селищните водопроводни мрежи изградени.

Населените места на територията на Община Каспичан се водоснабдяват от „Водоснабдяване и канализация – Шумен“ ООД – търговско дружество с основен предмет на дейност водоснабдяване и канализация и пречистване на отпадъчни води. “Водоснабдяване и канализация-Шумен“ ООД, гр. Шумен е търговско дружество с ограничена отговорност, поделена между собствениците според тяхното участие. С Решение № 437/23.04.1997 г. на МС на Република България дружествените дялове в размер на 49 % бяха прехвърлени на десетте общини на Шуменска област. Така с Решение от 24.09.1997 г. се пререгистрира дружеството от еднолично в ООД с 51 % дялове на Държавата и 49 % на общините, разпределени според броя на населението им. Към 2019г. процентното разпределение е следното: Община Шумен – 23 %, Община Никола Козлево – 2 %, Община Върбица – 3 %, Община Нови пазар – 5 %, Община Велики Преслав – 4 %, Община Смядово – 2 %, Община Хитрино – 2 %, Община Каолиново – 4 %, Община Венец – 2% и **Община Каспичан – 3 %.**

На следващата диаграма № 6 графично е представено разпределението на процентите по общини.

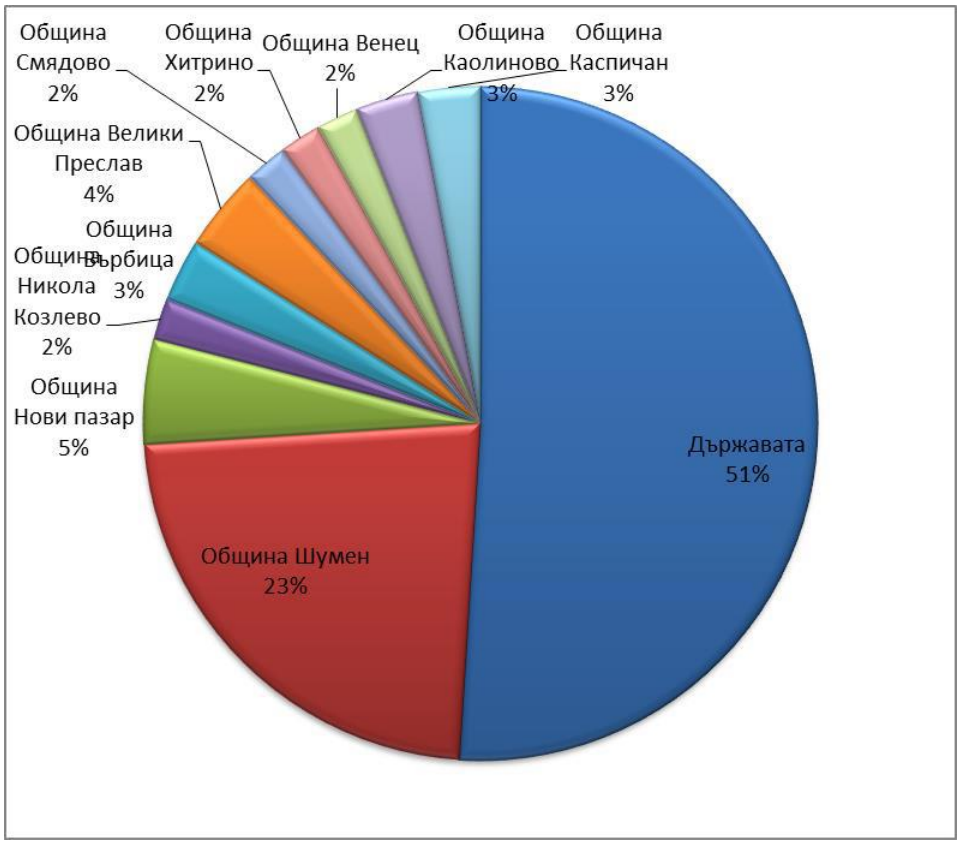

Диаграма №6 Процентно разпределение по общини.

Водоснабдяване и канализация – Шумен" ООД е разработило Бизнес план за периода 2022-2026 г., който е съобразен с целите и приоритети в приетия Регионален генерален план за обособената територия.

Община Каспичан членува в Асоциацията по В и К на обособена територия, обслужвана от „Водоснабдяване и канализация – Шумен" ООД. В Асоциацията участват всички общини от Област Шумен. Сключен е Договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги между Асоциацията и „ВиК – Шумен" ООД. С договора оператора приема да предоставя услугите в обособената територия, да стопанисва, поддържа и експлоатира публичните активи. Договорът се изпълнява от месец април 2016 г. Срокът на договорът е 15 год.

В следващата таблица е представена информация за % съотношение на гласовете в общото събрание:

Таблица №9 Разпределение на гласовете в Асоциацията по ВиК

№ ред	**Членове на Асоциацията**	**Население на общините в обособената територия**	**% съотношение на гласовете в общото събрание**
	Държавата	–	
	Община Шумен	93 649 ж.	
	Община Нови Пазар	16 879 ж.	
	Община Велики Преслав	13 382 ж.	
	Община Каолиново	12 093 ж.	
	Община Върбица	10 391 ж.	
	Община Каспичан	**ж.**	
	Община Венец	7 137 ж.	
	Община Смядово	6 698 ж.	
	Община Хитрино	6 223 ж.	
	Община Никола Козлево	6 100 ж.	
Население на Област Шумен		180 528 ж.	

В следващата таблица е представена информация за разрешителни за водовземане издадени от БДЧР – Варна на Община Каспичан.

Таблица №10 Разрешителни за водовземане

№ по ред	**Водоснабдителна система**	**Водоизточник**	**Разрешително №**	**Срок на действие**
	Каспичан	ДС Каспичан		
	Плиска	ДС Плиска		
	Златна нива Върбяне	ДС Златна нива		
	Марково Косово	ШК Марково	Изменено с Решение №	
	Мадара	ДС Мадара		
	Кюлевча	Каптаж Куланска пътека		
	с. Могила, с. Каспичан	ШК -1 Могила ШК -2 Могила		
	с. Могила	Горска чешма		

Разрешително за водовземане от подземни води, чрез съществуващи водовземни съоръжения №21510530/26.03.2015 г. е за питейно – битово водоснабдяване на селата Мадара и Кюлевча.

Община Каспичан осъществява проект за *„Изграждане, реконструкция и рехабилитация на водоснабдителните системи и съоръжения на територията на Община Каспичан“*, включващ следните обекти:

Обект 1, град Каспичан:

Подобект 1.1 – по ул. „Симеон Велики“ – Главен клон II с дължина 426 м.

Подобект 1.2 – по ул. „ Македония“ – Главен клон II с дължина 172 м., Главен клон III с дължина 10 м., Клон 46 с дължина 74 м., Клон 45 с дължина 144 м., клон 43 с дължина

Обект 2, град Плиска:

Подобект 2.1 – ул. „Бузлуджа“ (ул. „Малчика“) с дължина 540 м.

Подобект 2.2 – ул. „Васил Левски“ с дължина 640 м.

Подобект 2.3 – ул. „Симеон II“ с дължина 350 м.

Подобект 2.4 – ул. „Гео Милев“ с дължина 324 м.

Обект 3, село Кюлевча:

Подобект 3.1 – Главен клон IV с дължина 1481 м.

Подобект 3.2 – Клон 52 с дължина 591,82 м.

Подобект 3.3 – Клон 53 с дължина 304,09 м.

Обект 4, село Върбяне:

Подобект 4.1 – ул. „Христо Ботев“ с дължина 400 м.

Подобект 4.2 – ул. „Хаджи Димитър“ с дължина 310 м.

Обект 5 село Могила:

Подобект 5.1 – ул. „Хан Аспарух“ с дължина 450 м.

Обект 6 село Златна Нива:

Подобект 6.1 – ул. „Цар Симеон“ с дължина 110 м. и ул. „Хан Аспарух“ с дължина

V.2.5. Канализация

Канализационната мрежа на Община Каспичан се обслужва от „В и К – Шумен“ ООД. Към настоящият момент канализационна система за отвеждане на отпадъчните води има изградена само в гр. Каспичан, която не включва квартал Калугерица. Във всички

останали селища се използват септични ями. Съществуващата канализационна система е от смесен тип, като степента на изграденост към 2025 г. е 70 %. В останалите населени места от общината все още няма изградена канализационна система.

Като цяло въпросът е не само отпадъчните води да бъдат изведени от населените места, но и да бъдат пречиствани, тъй като са сериозен източник, който замърсява водите на реките, а от там и почвите. Очевидна е нуждата от изграждане и поддържане на пречиствателна система за отпадъчните води, която да обхваща всички източници.

Изработен е технически проект „Реконструкция и изграждане на водопроводна и канализационна инфраструктура и пречиствателна станция на отпадъчни води в гр. Каспичан, община Каспичан, област Шумен“, който до момента не е реализиран. Издадено е разрешение за строеж №22/04.05.2012 год. „Реконструкция и изграждане на водопроводна и канализационна мрежа на гр. Каспичан, кв. Калугерица“, презаверено на Откриване на строителна площадка: 12.09.2018 год. „Реконструкция и изграждане на водопроводна и канализационна мрежа на гр. Каспичан, кв. Калугерица“ – Етап I – част от главен клон II по улица „Симеон Велики“ и „Мадарски конник“ и малка част от клон 36. Издадено е Разрешително за строеж №24/30.05.2024 год. „Изграждане на Пречиствателна станция за отпадъчни води гр. Каспичан“. Към 09.2025 на територията на гр. Каспичан все още няма изградена ПСОВ.

На Община Каспичан е издадено Разрешително от БДЧР – Варна за заустване на отпадъчни води за експлоатация на „Канализационна система гр. Каспичан“ №23140024 от 26.01.2012 г., водоприемник р. Каменица. Крайният срок на разрешителното е 01.07.2027 г.

Съгласно разрешително Община Каспичан е изготвила и изпълнява План за собствен мониторинг, който е съгласуван с Директора на БДЧР – Варна.

Планът за собствен мониторинг е съставен и поради необходимостта от осъществяване на непрекъснат контрол върху качеството на постъпващите води по поречието на река Провадийска, с цел оптималното и ефективното им контролиране.

Собствения мониторинг има за цел, оценка на количествените и качествените характеристики на:

- Отпадъчните води формиращи се на територията на гр. Каспичан;
- Създаване на архивна документация за използване при проектиране на ПСОВ гр. Каспичан.

На база на получените резултати е възможно своевременно установяване на негативните процеси, прогнозиране на тяхното развитие, предотвратяване и ограничаване на въздействието им върху поречието на река Провадийска и последствията от тях.

Мястото на заустване на отпадъчните води е във воден обект р. Каменица, поречие на р. Провадийска, водно тяло Провадийска BG2PR56R011, съгласно Плана за управление на водите в Черноморски басейнов район.

Място на заустване, надморска височина и географски координати

Поток №1 – Отпадъчните води след ревизионна шахта на ПСОВ (имот ПИ 000307 по КВС на с. Каспичан) ще се отвеждат чрез Ду 300 с дължина 500 м. до отливен канал I-Ду 1200, който ще се зауства брегово във воден обект р. Каменица в място на заустване с надморска височина 80 м. Географските координати на точката на заустване на пречистени отпадъчни води в отливния канал:43˚18’23,3788” с. ш.; 27˚10’52,1142” и. д.

Поток №2 – съществуващ канализационен колектор I, заустващ в р. Каменица, на 500м. източно от гр. Каспичан (южно от ж.п. линия) в място на заустване с надморска височина 90м. и географски координати: 43˚18’23.7” с. ш.; 27˚10’50.9” и. д.

Максимално разрешено заустено водно количество:

Q год. – до 35500 куб.м.; Q ср. ден. – 97,26 куб.м./ден

Поток №3 – съществуващ канализационен колектор II, заустващ в р. Каменица, на 450 м. източно от гр. Каспичан (северно от ж.п. линия) в място на заустване с надморска височина 89 м. и географски координати: 43˚18’25.6” с. ш.; 27˚10’56.0” и. д.

Максимално разрешено заустено водно количество:

Q год. – до 55500 куб.м.; Q ср. ден. – 152,05 куб.м./ден

Качеството на водите е най-значителния индикатор за въздействието на човешката дейност върху естествената водна среда. Основните източници на замърсявания на водите, от които идват и съответните проблеми са земеделието, промишлеността, транспорта и населените места, като голяма част от тези замърсявания постоянно се изпускат в повърхностните и подземни води.

Състоянието на водните тела се определя в зависимост от следните категории значими натоварвания:

- Значими точкови източници на замърсяване на повърхностните води;
- Значими дифузни източници на замърсяване на повърхностните води;
- Значими водовземания от повърхностните води;

- Други въздействия върху повърхностните води - морфологични изменения и регулиране на оттока.

Основен замърсител на повърхностните водни обекти на територията на гр. Каспичан е канализационната система, тъй като няма изградена ПСОВ. В останалите населени места липсва изградена канализационна мрежа и отпадъчните води се отвеждат в земните пластове.

Възможностите за рационално използване на водните ресурси в общината са свързани с необходимостта от:

- реконструкция и модернизация на водоснабдителните мрежи в населените места и на съществуващите водовземни съоръжения;
- по-пълното използване на проектния капацитет на тези съоръжения
- изграждане на нови вододобивни съоръжения при доказана необходимост;
- почистване на речните легла;
- разработване и реализация на нова водостопанска схема за интегрирано управление на водните ресурси в общината, което ще реши водните проблеми на някои населени места с недостиг на питейни води и води за напояване.

V.3. Отпадъци

Община Каспичан има изготвена, приета и влязла в сила Програма за управление на отпадъците за периода 2021-2028 г. Програмата е разработена на основание чл. 52 от Закона за управление на отпадъците и е изготвена в съответствие с целите, структурата и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците (НПУО) за период 2021-2028г., приети с Решение №459/17.06.2021 г. и в съответствие със Заповед №РД-211 от 31.03.2015 г. на Министъра на околната среда и водите за утвърждаване на „Методически указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците“.

При разработването на програмата е спазена йерархията за третиране на отпадъците, изградена съгласно изискванията на Европейският съюз (ЕС) и залегнала с ЗУО, а именно:

Предотвратяване образуването на отпадъците;

Подготовка за повторна употреба;

Рециклиране;

Друго оползотворяване (оползотворяване за получаване на енергия);
Обезвреждане.

Програма обхваща всички дейности свързани с управлението на отпадъците на територията на Община Каспичан, произтичащи от ЗУО. Включват се мерки по предотвратяване образуването на отпадъците, събирането, транспортирането, третирането, оползотворяването и обезвреждането на различните потоци отпадъци, образувани от жизнената дейност на гражданите, от административни, търговски, производствени и други източници.

Видове отпадъци, които са в обхвата на програмата:

- Битови отпадъци;
- Строителни отпадъци;
- Масово разпространени отпадъци (МРО) - негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА), излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС), отработени моторни масла и отпадъчни нефтопродукти, излезли от употреба гуми;
- Излезли от употреба гуми (ИУГ), излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) и др.;
- Отпадъци от опаковки;
- Биоразградими и растителни отпадъци.

Съгласно чл. 52, ал. 4 от ЗУО общинската програма се разработва в съответствие със структурата, целите и предвижданията в Националния план за управление на отпадъците. Предвижданията на настоящата програма, относно постигането на целите са същите да бъдат изпълнявани чрез подпрограми. Подпрограмите имат за цел да подпомогнат изпълнението на стратегическите цели, чрез предлагане на мерки и подходи за постигането им, което да улесни администрацията. Предвидено е за всяка конкретна цел да бъдат изпълнявани следните подпрограми:

Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване.

• Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци.

Цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на тях.

• Подпрограма за разделно събиране и изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци най-малко от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло.

• Подпрограма за разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите битови отпадъци в т.ч. за биоотпадъците.

• Подпрограма за изпълнение на изискванията и целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци.

• Подпрограма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци.

Цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда.

• Подпрограма с мерки за закриване и рекултивация на депа с преустановена експлоатация.

• Подпрограма за информационно осигуряване, запазване и подобряване на административния капацитет на общината по управление на отпадъците.

Цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

• Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците.

V.3.1. Битови отпадъци:

На територията на Община Каспичан основно се генерират битови неопасни отпадъци от домакинствата, както и производствени отпадъци от фирмите, извършващи производствена дейност, растителни отпадъци от домакинствата и от поддръжката на зелените площи, парковете, градините, и строителни отпадъци от ремонтна и строителна дейност. В таблицата са показани данни за количествата на образуваните отпадъци през последните години на територията на Община Каспичан:

Таблица № 11 Количества на генерираните отпадъци

ГОДИНА	ГЕНЕРИРАНИ ОТПАДЪЦИ	БРОЙ НАСЕЛЕНИЕ	СРЕДНО ТОНА НА ЖИТЕЛ

Основен показател при дефиниране на битовите отпадъци е нормата на натрупване, показваща количеството на отпадъците, образувани от един човек за определен период от време, обикновено година. Нормата на натрупване може да се изрази в тегловни (кг/жител/год.). Въз основа на отчетените количества на битовите отпадъци са изчислени и нормите на натрупване за последните години.

Съгласно ЗУО са поставени цели за намаляване количеството на депонираните отпадъци, които следва да се изпълняват от общините, а именно: Цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници:

До 1 януари 2020 г. - най-малко 50 на сто от общото им тегло;

Цели за ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци - най-късно до 31 декември 2020 г. до 35 на сто от общото количество на отпадъците;

До 31.12.2025 г. подготовка и рециклиране на битови отпадъци до 55 на сто от общото им тегло;

До 31.12.2030 г. подготовка и рециклиране на битови отпадъци до 60 на сто от общото им тегло;

До 31.12.2035 г. подготовка и рециклиране на битови отпадъци до 65 на сто от общото им тегло;

До 31.12.2035 г., количеството на депониран битов отпадък да е намалено до 10 на сто от общото количество, образувани битови отпадъци.

Във всички населени места в Община Каспичан е въведено организирано събиране и транспортиране на битовите отпадъци, като същите се извозват до инсталация за предварително третиране/сепариране. Сключен е договор от 19.02.2015 г. с „Екоинвест АСЕТС“ АД за предварително третиране на смесени битови отпадъци с код 20 03 01 от Наредба 3 от 2014 г. за класификация на отпадъците. Дейностите включват предварителна обработка (сортиране) на 25000 тона/годишно отпадъци, чрез сепариране на отпадъците на инсталация, транспортиране и/или предаване на сортираните при сепарирането отпадъци за последващо оползотворавяне, както и транспортиране и предаване за обезвреждане на останалите след сепарирането негодни за оползотворяване отпадъци. В обхвата е включено и изпълнение на целите на общините по чл. 31, ал. 1, т. 1 от ЗУО.

Събирането и транспортирането на отпадъците се извършва от специализиран автомобил собственост на Общинско предприятие „Благоустройство, озеленяване и чистота“ към Община Каспичан.

На територията на всички населени места за разположени съдове за събиране на отпадъците тип „Бобър“ от 1100 л., собственост на общината, разпределени, както следва:

Таблица №12 Брой контейнери по населени места:

№	Населено място	Брой контейнери
	гр. Каспичан, кв. Калугерица	
	гр. Плиска	
	с. Върбяне	
	с. Златна нива	
	с. Каспичан	
	с. Могила	
	с. Марково	
	с. Кюлевча	
	с. Косово	
Общо:		

Обслужването на съдовете в гр. Каспичан се осъществява 8 пъти в месеца и 4 пъти в месеца за останалите населени места от общината.

Община Каспичан е член на Регионално сдружение за управление на отпадъците от общините в Област Шумен, с председател – кмета на Община Шумен и членове – кметовете на общините. Сдружението е създадено съгласно изискванията на ЗУО и Национална програма за управление на дейностите по отпадъците 2021-2028 г. Целта е да се обединят усилията на общините в изграждането на екологосъобразни съоръжения за третиране на отпадъците, отговарящи на нормативната база и представляващи минимален риск за околната среда. Чрез създаване на Сдружението осемте Общини си поделят разходите по поддръжката, експлоатацията и мониторинга на депото и вземат общи решения за бъдещото третиране на отпадъците си.

V.3.2. Морфологичен състав на отпадъците.

Основна предпоставка за адекватно определяне на състава на битовите отпадъци е правилното дефиниране и оценка на различните отпадъчни потоци на територията на

общината, а също и определянето на тяхната тежест по отношение на общото количество образувани отпадъци.

Показателят морфологичен състав характеризира количеството на отделните компоненти спрямо общото количество на отпадъците (хартия, хранителни отпадъци, пластмаси, текстил, стъкло, метали, опасни отпадъци и др.). Данните за морфологичния състав са необходими при избор на системи за разделно събиране на отпадъци или при оптимизация на въведените такива. Има важно значение при определяне на метода за предварително третиране и обезвреждане на отпадъците, включително вида и капацитета на съоръженията.

Жителите на дадена административна единица образуват различно количество отпадъци с различен състав. Тези показатели зависят от социалния статус, битовите особености на средата, изградената култура на потребление и други фактори.

Морфологичния състав на отпадъците образувани на територията на Община Каспичан е направен през четирите сезона (пролет, лято, есен, зима) на 2023 година.

Анализът на състава на генерираните отпадъци от територията на Община Каспичан обхваща следните фракции:

- Хранителни;
- Хартия и картон;
- Пластмаса;
- Текстил;
- Гума;
- Кожа;
- Градински;
- Дървесни;
- Стъкло;
- Метали;
- Инертни;
- Опасни;
- Други - неопределими.

Предвид разликата в начина на живот между градовете и селата и с цел точно определяне на морфологичния състав на отпадъците в Община Каспичан са обособени 3 зони за пробонабиране, както следва:

Зона 1 – гр. Каспичан – смесено застрояване. Зоната е с населението 2551 души.

Зона 2 – села от Община Каспичан с население 3 857 души.

Таблица №13 Образувани количества битови отпадъци по фракции, в тона:

Отпадъци	**Количество смесен отпадък на година**	**Разделно събран отпадък на година**	**Общо отпадък на година**
Хранителни			
Хартия и картон			
Пластмаса			
Текстил			
Гума			
Кожа			
Градински			
Дървесни			
Стъкло			
Метали			
Инертни >4 см.			
Ситна фракция < 4см.			
Опасни			
други			
Общо			

Таблица №14 Морфологичен състав на образуваните отпадъци, %.

Отпадъци	**Градове**	**Села**
Хранителни		
Хартия		
картон		
Пластмаса		
Текстил		
Гума		
Кожа		
Градински		
Дървесни		
Стъкло		
Метали		
Инертни >4 см		
Опасни		
Други		
Фракция <4 см.		
Общо		

В изработения морфологичен анализ са включени и „зелените“ отпадъци образувани на територията на Община Каспичан.

„Биоразградими отпадъци“ са всички отпадъци, които имат способността да се разграждат анаеробно или аеробно. Това са биоразградими отпадъци от паркове и градини, хранителни и кухненски отпадъци от домакинствата, ресторантите, заведенията за обществено хранене и търговските обекти, както и подобни отпадъци от хранително-преработвателните предприятия. Те се разделят на два основни потока: зелени отпадъци от паркове и градини, които съдържат около 50-60 % влага и повече дървесина и кухненски отпадъци, при които съдържанието на влага достига до 80 %.

Отпадъците от обществените паркове, гробищата, крайпътните насаждения и др. обикновено се събират разделно.

В Инструкциите за прилагане на нормативните изисквания, свързани с управлението на биоотпадъците (насоки за прилагане на Наредба за третиране на биоотпадъците, приета с ПМС № 235 от 15.10.2013) г., обн. ДВ, бр. 92 от 22.10.2013 г. е показана таблица с типични примери за компостиране на място, като са посочени някои основни характеристики.

В следващата таблица е направено изчисление на зелените отпадъци от паркове и градини, на база поддържаните озеленени площи в общината по количество от **5 кг./м^2.**

Таблица №15 Количество зелени отпадъци на база озеленени площи

Населено място	**Зелени площи / м^2**	**Количество, тона**
гр. Каспичан		
гр. Плиска		
с. Върбяне		
с. Златна нива		
с. Каспичан		
с. Могила		
с. Кюлевча		
с. Марково		
с. Косово		
Общо		

В таблица №16 са сумирани образуваните количества битови отпадъци, включително зелени от територията на Община Каспичан.

Таблица №16 Образувани количества отпадъци по фракции, в тона

Отпадъци	**Общо отпадък на година**
Хранителни	
Хартия	
картон	
Пластмаса	
Текстил	
Гума	
Кожа	
Градински	
Дървесни	
Стъкло	
Метали	
Инертни >4 см.	
Ситна фракция < 4см.	
Опасни	
други	
Общо	

Таблица № 17 Морфологичен състав на образуваните отпадъци, включително зелени, %.

Отпадъци	**Общо отпадък на година**
Хранителни	
Хартия	
Картон	
Пластмаса	
Текстил	
Гума	
Кожа	
Градински	
Дървесни	
Стъкло	
Метали	
Инертни >4 см	

Опасни	
Други	
Фракция <4 см.	
Общо	

От анализа следва, че с най-голям относителен дял в битовите отпадъци на община Каспичан имат фракциите - „Ситна Фракция < 4см“ – 23,69 %; „Градински“ – 23,20 %; „Пластмаса“ – 8,30 % и „Хранителни“ – 8,04 %.

Рециклируемите отпадъци имат 24,80 % относителен дял, в това число - хартия и картон, пластмаса, метали и стъкло. От този вид отпадъци най-високо е процентното съдържание на хартия и картон – 8,40 %, пластмаса – 8,30 %, стъкло – 6,80 % и метали – 1,30 %.

Делът на „Биоразградимите отпадъци“ за община Каспичан е 42,53 %, в това число – хранителни – 8,04 %, градински – 23,20 %, дървесни отпадъци – 2,89 %, хартия и картон – 8,40 %.

От извършената оценка на количествата зелени отпадъци от поддържане на обществени площи, паркове и градини в община Каспичан средногодишно се образуват около 108,40 тона растителни отпадъци, годни за компостиране.

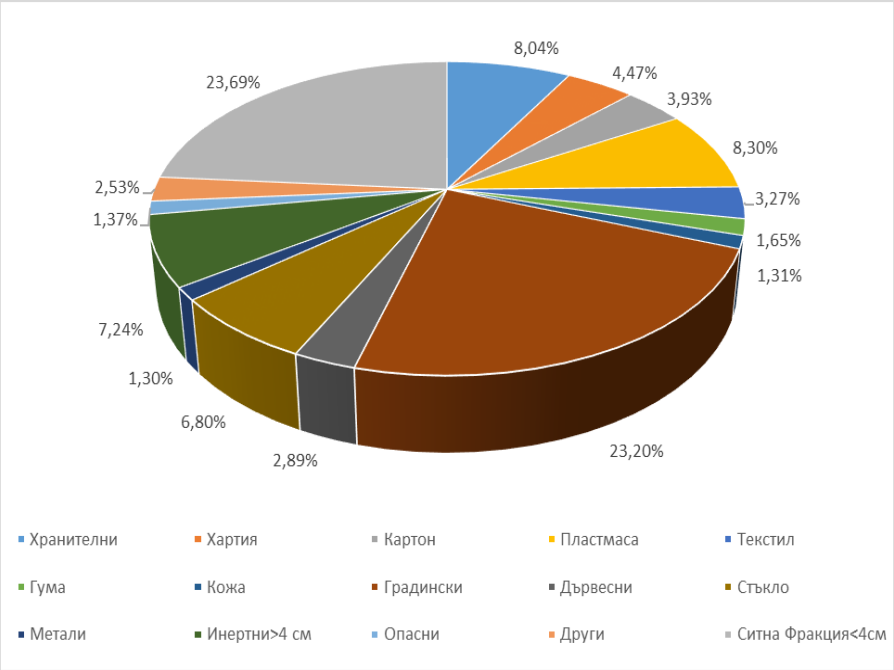

Диаграма №10 Морфологичен състав на образуваните отпадъци, включително зелени, %.

V.3.3. Разделно събиране на отпадъци от опаковки

Община Каспичан има сключен договор с Организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Булекопак“ АД.

Системата за разделно събиране в Община Каспичан е изградена по двуконтейнерен модел, като на утвърдените адреси (точки) са разположени по един или два броя контейнери тип „Иглу“, с жълт цвят и един брой зелен контейнер тип „Иглу“. Жълтите контейнери са с обем 1500 л., с предназначение за събиране на отпадъци от опаковки от хартия, пластмаса и метали. Зелените контейнери, предназначени за събиране на отпадъци от опаковки от стъкло са с обем 1 180 л. Контейнерите отговарят на всички стандарти за качество и безопасност. Върху тях са поставени информационни стикери с видими четливи и ясни надписи, какви видове отпадъци от опаковки се събират в тях, като са посочени телефон и интернет адрес за връзка с „Булекопак“ АД.

Таблица №18 са представени броят и видът на съдовете по населени места.

Населени места	Брой Жители	Изискуем обем	**Двуконтейнерен модел**			**Предоставен обем**
			Брой „Иглу“ Жълт	„Иглу“ Жълт	„Иглу“ Зелен	
гр. Каспичан						
гр. Плиска						
с. Върбяне						
с. Златна нива						
с. Кюлевча						
с. Марково						
с. Могила						
с. Каспичан						
Общо						

По данни на ГРАО – население по настоящ адрес към 31.12.2024 г.

Количествата разделно събрани отпадъци от опаковки са дадени в следващата таблица:

Таблица №19 Количества разделно събрани отпадъци от опаковки

Година	Хартия/ тона	Пластмаса/ тона	Метал/ тона	Стъкло/ тона	Общо рециклирани

. Разделно събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО).

Община Каспичан има сключен договор от 27.05.2024 г. с „Грийнтех България“ АД за организиране на система за разделно събиране от крайните потребители, временно съхраняване и транспортиране на отпадъци от ИУЕЕО, генерирани на територията на общината, като по този начин отдели потока от ИУЕЕО от потока на битовите отпадъци събирани от системата за сметосъбиране и сметоизвозване.

Определено е място за разполагане на съдове за разделно събиране на ИУЕЕО, а именно: град Каспичан, ул. „Мадарски конник“ №91. Община Каспичан, организира два пъти в годината кампания за предаване на ИУЕЕО от жителите на Общината.

. Строителни отпадъци.

„Строителни отпадъци” са отпадъците, получени в резултат на строителната дейност на строителни площадки, както и отпадъци от разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения. Състоят се главно от бетон, тухли, камъни, земни маси и керамика, изолации, дървесни материали и пластмаси, хидроизолации, керемиди и др. Съгласно изискванията на Закона за управление на отпадъците, отговорността за управлението на строителните отпадъци (СО) е на притежателите им – лицата, при чиято дейност се образуват или лицата, в чието владение се намират тези отпадъци. Задължение на притежателите е да покрият разходите за управлението им и да организират извършването на дейностите с отпадъците в съответствие с нормативните изисквания.

Строителните отпадъци образувани на територията на Община Каспичан се транспортират и предават за третиране на „МОДУЛСТРОЙ 2013“ ООД, притежаващо Разрешение № 15-ДО-328-01/29.03.2024 г., с която общината има сключен договор.

На територията на общината има разположени контейнери за строителни отпадъци с вместимост 5,5 куб., за тяхното обслужване е сключен Договор № 84/30.07.2025 г. с „Еко

груп Рисайклинг“ ООД, извозването е от конкретно населено място до фирма „Голдън Фиилд“ ЕООД. Разпределението на контейнерите е както следва:

Таблица № 20 Местоположение на контейнери за строителни отпадъци.

Населено място	Обем, куб.	бр. контейнер
гр. Каспичан		
кв. Калугерица		
гр. Плиска		
с. Върбяне		
с. Каспичан		
с. Могила		
с. Кюлевча		
с. Марково		

Видовете отпадъци, които се приемат за третиране, съгласно Наредба № 2 за класификация на отпадъците са следните:

Таблица № 21 Кодове отпадъци по разрешително на „Голдън Фийлд“ ЕООД:

Код на отпадъка	Описание
	Бетон
	Тухли
	Керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия
	Смеси от бетон, тухли, керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 01 06
	Дървесен материал
	Стъкло
	Пластмаса
	Асфалтови смеси, съдържащи и други вещества, различни от упоменатите в 17 03 01
	Почва и камъни, различни от упоменатите в 17 05 03
	Изкопни земни маси, различни от упоменатите в 17 05 05
	Баластра от релсов път, различна от упоменатите в 17 05 07
	Изолационни материали, различни от упоменатите в 17 06 01 и
	Строителни материали на основата на гипс, различни от упоменатите в 17 08 01
	Смесени отпадъци от строителство и събаряне, различни от упоменатите в 17 09 01, 17 09 02 и 17 09 03

. Опасни отпадъци.

На територията на Община Каспичан съществуват опасни отпадъци – негодни за употреба пестициди: 56 м^3 пестициди, намиращи се на площадка в района на с. Марково, разположени в 12 контейнера „Б-Б куб“.

Таблица № 22 Списък на запълнените с негодни пестициди контейнери „Б-Б куб“.

№ по ред	№ на конт. „Б-Б куб“	Дата на производство	Дата на експедиция	Дата на разполагане на площадка	Вид на отпадъка
	Е23И				Твърди пестициди с неизвестен състав, цеазин, хербазин, медизан
	Е36И				Твърди пестициди с неизвестен състав, цеазин, медизан
	Е40И				Твърди пестициди с неизвестен състав, цеазин, сяра, медизан, втвърдени лазагрин
	Е41И				Твърди пестициди с неизвестен състав, цеазин, медизан
	Г15Г				Твърди пестициди с неизвестен състав, цеазин, хербазин, медизан
	Г16Г				Твърди пестициди с неизвестен състав, цеазин, хербазин, медизан
	Г20Г				Твърди пестициди с неизвестен състав, цеазин, медизан
	Г22Г				Твърди пестициди с неизвестен състав, цеазин, сяра, медизан, втвърдени

					лазагрин и течни с неизв. състав
	Е35И				Твърди пестициди с неизвестен състав, цеазин, хербазин, медизан
	Е37И				Твърди пестициди с неизвестен състав, цеазин, хербазин, медизан
	Е39И				Твърди пестициди с неизвестен състав, цеазин, хербазин, втвърдени балагрин, лазагрин
	Г19Г				Твърди пестициди с неизвестен състав, цеазин, хербазин, втвърдени балагрин, лазагрин и др. с неизв. състав

Депониране. Регионално депо за неопасни отпадъци.

Регионалното депо за ТБО е въведено в експлоатация пред 2005 г. и обслужва населението на 8 общини – Шумен, Велики Преслав, Смядово, Каспичан, Нови пазар, Каолиново, Хитрино и Венец. Депото се състои от 3 бр. клетки. Депото е разположено на разстояние 30 км от Община Каспичан. Отпадъците, събрани от разделното събиране от населението по договор за сътрудничество № 84/ 20.10.2008 год. с „БУЛЕКОПАК“ АД преди да постъпят на депото преминават през инсталация за сепариране. Негодните за рециклиране отпадъците се депонират.

Съгласно условията на Комплексното разрешително не се разрешава извършване на дейност по обезвреждане, обозначена с код D 5 (специално изградени депа), на Регионалното депо за неопасни отпадъци на следните видове отпадъци:

- течни отпадъци;

- отпадъци, определени с Наредба. за класификация на отпадъците, като експлозивни, корозивни, оксидиращи, леснозапалими или запалими;

- болнични и други клинични отпадъци от хуманното и ветеринарното здравеопазване и/или свързана с тях изследователска дейност, които с Наредба за класификация на отпадъците са класифицирани като инфекциозни;

- излезли от употреба гуми, с изключение на велосипедни гуми и гуми с външен диаметър над 1400 мм, в т.ч.:

а) цели гуми - без тези, които се влагат като материал в строителството на депа;

б) нарязани гуми;

- отпадъци, които не удовлетворяват критериите за приемане на отпадъци на депа съгласно приложение № 1 на Наредба № 6/27.08.2013г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци.

. Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци:

Всички стари нерегламентирани сметища в населените места от общината за закрити.

На територията на Община Каспичан няма направено подробно изследване върху състоянието на почвите и тяхната степен на разрушаване и замърсяване. Основен източник на почвено замърсяване и разрушаване е нерегламентираното изхвърляне на различни отпадъци – битови, селскостопански, строителни. И в момента на територията на общината периодично се оформят локални замърсявания със сезонни отпадъци от домакинствата и строителни отпадъци, поради все още ниската екологична култура на населението. Те се констатират своевременно и общината предприема незабавни мерки за отстраняването им. На нарушителите се налагат санкции.

Общината ежегодно извършва почистване на тези локални замърсявания.

Проблем за общината са негодните за употреба пестициди, с изтекъл срок на годност, съхранени в 12 броя „Б-Б куб“, разположени на площадка в района на с. Марково. Контейнерите са разположени на площадката през 2003 г.

Община Каспичан осъществи проект за „Закриване и рекултивация на общинско депо за твърди битови отпадъци в с. Каспичан“ на обща стойност 324 409.69 лв.

На територията на Община Каспичан, югоизточно от град Каспичан и в северната част на с. Каспичан, съществува старо депо за неопасни производствени отпадъци ползвано в продължение на 20 години от завод „Фаянс“, понастоящем „Рока България“ АД. След изграждане на ново депо за този вид отпадъци през 2002 г. е преустановено използването му. Площта на депото е 30 100 м^2, отпадъка който е депониран представлява

натрошени подови плочки, мивки, бидето и санитарни аксесоари – в количество 29 000 м^3. Този отпадък представлява производствен брак на изделията след изпичане, амортизирани и бракувани калъпи. Към настоящият момент не е извършена рекултивация на депото поради липса на финансиране.

Мерките за предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания, които Общината може да предприеме касаят:

- Увеличаване броя на контейнерите;
- Ограничаване достъпа на автомобили до крайпътни дерета и места, там където е възможно, с цел да не се изхвърлят отпадъци с автомобили, каруци, камиони и др.;
- Подобряване на културата на населението, чрез разработване и прилагане на различни мерки, кампании, програми;
- Увеличаване броя на служебните лица, имащи статут на контролни органи и правомощия за съставяне на актове за административни нарушения;
- Поставяне на предупредителни знаци за забрана за изхвърляне на отпадъци на определени места;

V.4. Почви и нарушени терени

Почвата представлява сложна природна система изградена от минерални частици, органични вещества, вода, газове, макро- и микроорганизми. Почвата, като компонент на околната среда е незаменим, ограничен и практически невъзстановим природен ресурс, което налага опазването му от вредни въздействия и унищожаване, както и неговото устойчиво ползване. Община Каспичан е разположена в Североизточната част на Република България.

В геоложко отношение територията на общината попада в обхвата на Мизийската плоча, върху която е формирана Дунавската равнина. В района на Провадийското плато земната кора е изградена от структурата на Провадийската синклинала. Източно от меридиана на с. Марково на повърхността се разкриват палеогенски седименти с разнообразен скален състав от ядрото на синклиналата. Периферията на синклиналата е изградена от горнокредни скали (предимно варовици, пясъчници, мергелииконгломерати), като най-високите й части са изградени от напукани и окарстени варовици. В северната и средната част на общината кредните седименти са покрити от кватернерни отложения. Те са представени от слабо споени льосови и льосовидни отложения и алувиални наноси (глини, пясъци и чакъли) на река Провадийска и нейните

притоци. Също с кватернерна възраст са делувиалните и пролувиалните материали, припокриващи по-старите скални формации по склоновете на Провадийското плато.

Кварцови пясъци, които се използват като суровина за керамичното производство, инертните материали, се добиват в кариерата при с. Златна нива. Мергелни глини се добиват в землището на с. Каспичан от кариерата за глина в североизточната част на гр. Каспичан.

Според почвеното райониране на България общината принадлежи към Североизточен приморски регион, където са разпространени черноземни, сиви горски и алувиално-ливадни почви.

В зависимост от генезиса и географското разпространение на почвите, територията на Община Каспичан условно може да се подели на два района – северен и южен.

- Северният район обхваща ниската равнинно-хълмиста част от територията на общината. Преобладаващият почвен тип тук са карбонатните черноземи. Те се отличават със средно мощен хумусен хоризонт (55-65 см.) и мощен профил (80-100 см.). По механичен състав са тежко песъкливо-глинести, със съдържание на физична глина между 50 и 55 %. Съдържанието на хумус е 2,2- 2,5 %, а почвената им реакция е алкална (pH =8,3). Част от площите с карбонатни черноземи са засегнати от ерозия. По долното течение на р. Провадийска (след гр. Каспичан) реката е образувала обширно поле, в което преобладават алувиални и алувиално-ливадни песъчливи и песъкливо-глинести почви. Тези почви са наситени с карбонати от стичащи се по северните склонове на Провадийското плато води.
- Черноземите са плодородни и обработваеми почви. Най-голямо разпространение имат средномощните карбонатни черноземи, заемащи обширни площи в района на Златна нива, североизточно от гр. Каспичан, южно от гр. Плиска.

Южният район обхваща платата в южната част на общината и прилежащите им подножия. В землищата на селата Могила, Марково и Косово в условията на пресечен релеф са формирани сиви горски, средно и тежко песъкливо-глинести почви. На запад от тези землища, в района на Мадарското плато и неговите подкожни части, почвената покривка е разнообразна. Представена е от ерозирани черноземи, ерозирани сиви горски почви и плитки равнини. В обезлесените терени с по-големи наклони, поради интензивните ерозионни процеси почвената покрива е представена във вид на фрагментарни почвени ареали с плитки каменисти (скелетни) почви, като на места тя

напълно отсъства и на повърхността се разкриват почвообразуващи материали и голи скали. Най-благоприятни за развитие на ефективно земеделско производство в общината са алувиално-ливадните и черноземните почви. Те се отличават с най-добри водофизични характеристики, тъй като при години с валежи около нормата зимните валежи осигуряват пролетен воден запас в почвения профил, който почти достига пределната полска влагоемкост. Продуктивната влага от този пролетен воден запас (усвоимата от растенията почвена влага) в изложените и карбонатните черноземи възлиза средно на 1727 л/ха, в алувиално-ливадните почви - 1694 л/ха, а в типичните черноземи - 1506 л/ха. За посочените почвени типове тази продуктивна влага от пролетния воден запас създава условия за отглеждане на житните култури без напояване.

Замърсяването на почвата се проявява основно в две форми.

- Физическо изменение на почвените структури. Най-големи поражения върху почвите се нанасят от антропогенно натоварените екосистеми. Отклоненията в почвените параметри се отнасят преди всичко до структурата на почвата, нейната порьозност и плътност. Измененията им водят до рязко влошаване на вентилацията и дренажа в почвата, вследствие на което настъпва рязко снижаване на активността и количеството на микроорганизмите разлагащи органичните вещества.

- Химическо замърсяване на почвата. Химическите замърсявания на почвите от антропогенен произход превъзхождат многократно в количествено и качествено отношение всички видове физически изменения. Те са следствие от много причини, които условно можем да ги разделим в следните групи:

- Газове – промишлени отходи съдържащи сяра, а също така съдържащи и тежки метали, халогениди, азотни оксиди;

- Прах – дим от промишлени димоотводни, транспортен прах и др.;

- Соли – особено тези в резултат на обработване с луги и химикали на пътищата през зимата, рудодобивната промишленост, кариери и др.;

- Агрохимикали от растителната защита;

- Органични газове и течности.

Измененията в химическите параметри на почвата се отразяват след кратък или по-дълъг период от време върху ръста и продуктивността на отделните видове и техните популации. Човекът, като консумент и почвената флора и фауна, често изпитват косвеното влияние на тези процеси в следствие изменения във вътрешната структура на фитоценозите.

В Община Каспичан няма производства, които да замърсяват почвите с тежки метали (олово, цинк, мед, арсен, кадмий, никел, хром) и нефтопродукти.

- Като единствен значим източник на замърсяване с оловни аерозоли могат да бъдат идентифицирани моторните превозни средства с бензинови двигатели. Потенциално замърсени с олово са земи в крайпътни зони с ширина 15-25 м. Няма конкретни изследвания за наднормено ниво на замърсяване.

През 2004 г. е разработена и утвърдена от Министъра на околната среда и водите Програма за почвен мониторинг, която е организирана на три нива. Програмата за мониторинг е изцяло съобразена с последните изисквания на ЕК и Европейската агенция по околна среда, както и с националното законодателство, прието по-късно през 2007-2009г. (Закон за почвите и Наредба за мониторинг на почвите). Програмата за мониторинг е организирана на 3 нива, както следва:

Наблюденията по I ниво (широкомащабен мониторинг) се извършват в равномерна мрежа 16х16 км., в 397 пункта и предоставят данни за оценка състоянието на почвите по следните показатели - тежки метали Кадмий, Хром, Мед, Никел, Олово, Цинк и металоиди, общ азот, фосфор, органичен въглерод, активна реакция на почвата (pH) електропроводимост, нитратен азот, общ въглерод и устойчиви органични замърсители, обемна плътност. Периодичността на наблюдение е 5 години.

Наблюденията по II ниво са ориентирани към регионални проявления на деградационни процеси: вкиселяване – 54 полигона и засоляване – 12 полигона. Процеси на ерозия – водоплощна и ветрова се наблюдават чрез специално разработени математически модели за оценка и прогноза. Почвеното запечатване се оценява на база статистически данни и картиране на земното покритие (проект Корин Земно покритие).

Наблюденията на III ниво се идентифицират с т. н. локални почвени замърсявания, в рамките на които следва да се извършва инвентаризация на площи със замърсена почва. Инвентаризацията е все още частична и нерегулярна, на база на налични данни.

Съгласно мониторинговата програма на РИОСВ - Шумен, през 2018 г. не са правени пробовземания за показател вкисляване на територията на Община Каспичан. Всички негодни пестициди, натрупани на територията на общината се съхраняват в 12 контейнера „Б-Б куб” по технологията на „Бал Бок инженеринг” АД, гр. София. Няма конкретни анализи на почвени проби от района за замърсяване с нитрати.

Ерозията е най-широко разпространеният и интензивно протичащ деградационен процес върху почвената покривка на земята. Крайният резултат от действието на ерозията е безвъзвратното разрушаване на почвата, както като природно тяло и средство за селскостопанско производство, така и като основа на природната среда. На територията на общината, почвената покривка на склоновете е засегната от ерозия от средна до силна степен. Процесите на ерозия, явяващи се като ограничител за развитие на селското стопанство са застъпени в различна степен навсякъде, където наклонът на обработваемата земя е над 3 % и по оголените и слабо залесени ридове. Ерозията се изразява предимно скрито под формата на площно повърхностно измиване на хоризонт А в различна степен. Линейна ерозия се среща ограничено, като частично дълбочинно изравяне на леглата на водните течения. Може да се каже, че ерозивните процеси не са в мащабите, които да налагат силни ограничения върху структурата на селскостопанското производство. Скоростта на ерозията е различна при различните типове растителна покривка. Широколистните насаждения в горски фонд, със своите водозадържащи функции имат изключителна роля за предотвратяване на ерозионните процеси. Естествената ерозия се ускорява под влиянието на човешката дейност. Борбата срещу почвената ерозия се води чрез създаване на пълноценни култури и насаждения с добър почвозащитен и антиерозионен ефект.

Свлачищата нанасят щети върху инженерната инфраструктура и облика на територията във всички области в страната. Проявата съответно тяхното активизиране се обуславят от природни фактори като: геоложки строеж на района, движения по разломи, земетресения, колебания в нивата на подземни води и техногенни фактори: въздействия в резултат на човешка дейност – извършване на дълбоки изкопи, прокарване на пътища, добив на полезни изкопаеми, претоварване на горната част на терена от насипи или ново строителство. Тенденцията е увеличаване на свлачищните процеси, като проявата на свлачищната активност е през пролетния сезон след снеготопене и интензивни валежи.

Фиг. № 6 Разпределение на площите засегнати от свлачищни процеси, ha

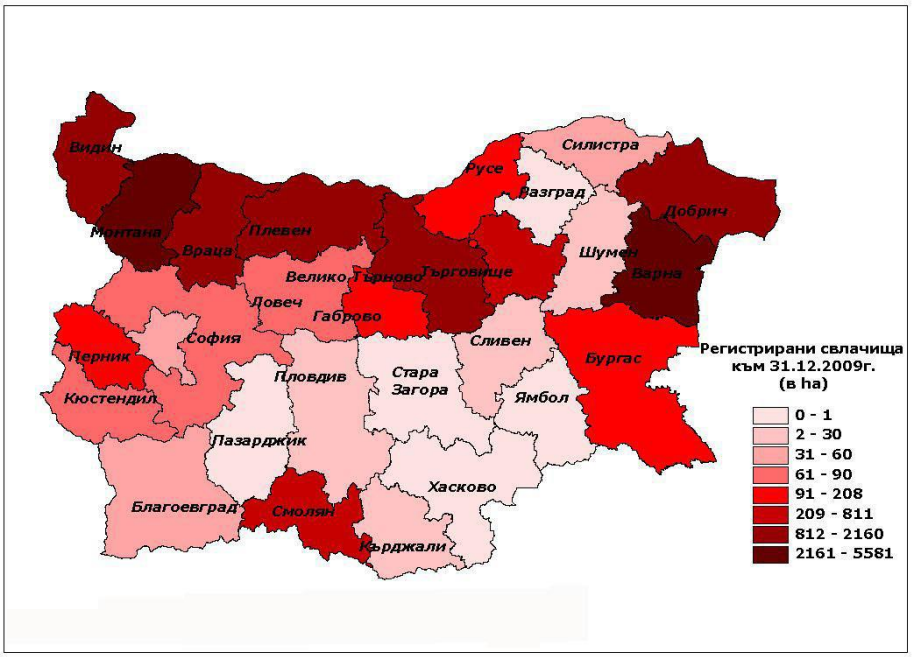

Източник: МРРБ

Територията на Община Каспичан не се отнася към регионите с регистриран висок интензитет на свлачищни процеси.

Свлачищата в община Каспичан са предимно пасивни. Наблюдава се активиране в някои участъци, вследствие преовлажняване на почвата. Някои свличания по стръмни склонове представляват вторични прояви на земетресения. Много често те приличат на разломи, проявени върху земната повърхност това са резултати от земетръсни процеси близо до склоновете, които са покрити с меки изветрели скали и почви.

На територията на община Каспичан са регистрирани 3 броя свлачища:

- В квартал № 3 на град Каспичан;
- В центъра на с. Могила, ул. „Пирин“;
- с. Кюлевча, ул. „П. Волов“.

Свлачището в град Каспичан може да се окаже че е почти овладяно. През 2001 година бе изградено съоръжение, което спря свлачищния процес в квартала.

Брегоукрепителните мероприятия, както и дълбочинните кладенци с хоризонтални отводнителни дренажи влияят положително за подобряване сцеплението на почвите и укрепването на бреговете. Използва се метода на тампониране на пукнатини и направата на подпорни стени с анкери с предварително напрягане в хоризонтална посока в склоновете. Посочените процеси в областта се наблюдават и прогнозират основно от фирма „Геозащита“ ЕООД гр. Варна.

V.5. Защитени територии, гори и биоразнообразие.

Република България е една от най-богатите страни в Европа от гледна точка на уникална флора и фауна (биологично разнообразие), разнообразие от местообитания, обширни гори и други ресурси с биологично значение. Всъщност всички основни естествени местообитания в Европа могат да се открият и в България - от високопланински гори до крайморски езера и пясъчни дюни.

Република България вече предприе много важни мерки за опазване на биологичното разнообразие. Тя е първата страна от Централна и Източна Европа, която осъществява стратегическо планиране на национално равнище за био-разнообразието чрез Националната стратегия за опазване на биологичното разнообразие от 1998 г. Законът за защитените територии (ЗЗТ) е приет от Народното събрание през ноември 1998 г. Той определя взаимоотношенията между институциите, отговорни за защитените територии и гарантира по-ефективното опазване на природата и защита на местните интереси. Законът въвежда съвременна и съобразена с международните норми категоризация на защитените територии: резерват, национален парк, природна забележителност, поддържан резерват, природен парк и защитена местност. Шестте категории защитени територии се различават по състояние и степен на съхраненост на дивата природа в тях. Това определя целите на управление на съответната защитена територия. Като правило може да се окаже, че колкото по-непокътната е природата, толкова е по-строг режимът на защита и управление на съответния природен обект. Това се изразява предимно в ограничаване на човешките дейности в него, с цел съхранение на естествените екосистеми.

Националната екологична мрежа включва защитени зони като част от Европейската екологична мрежа „Натура 2000“ и защитени територии, които не попадат в защитени зони. Целта е дългогодишно опазване на биологичното, геологичното и ландшафтното разнообразие.

Биологичното разнообразие е многообразието на всички живи организми във всички форми на тяхната естествена организация, техните съобщества и местообитания, на екосистемите и процесите, протичащи в тях. Биологичното разнообразие е част от националното богатство и опазването му е задължение с приоритетна значимост.

Защитените територии са предназначени за опазване на биологичното разнообразие в екосистемите и на естествените процеси, протичащи в тях, както и опазване на характерни или забележителни обекти на неживата природа. Законът регламентира процедурите за обявяване и промените в защитените територии -

прекатегоризиране, заличаване, промяна на площта, режима и др. както и управлението, стопанисването и охраната им.

Опазването на биологичното разнообразие изисква дългосрочно опазване на местообитанията, където оцеляват редките видове. В България политиката за решаване на поставената задача включва мерки като създаване на Мрежа по „Натура 2000“; увеличаване на териториите под специална защита и създаването на режими за тяхното управление.

В допълнение към опазването и възстановяването на местообитанията, понякога са необходими специални усилия за опазване на специфичните видове, които са изключително застрашени. В България все още липсва всеобхватен преглед върху състоянието на растителните и животинските видове. Последната Червена книга на България бе публикувана през 1984 г., т.е. преди повече от двадесет години. Към този момент 574 висши растителни видове са изброени като редки (от общо 3600 висши растителни видове), а 158 са определени като застрашени.

V.5.1. Гори и горско стопанство.

Управлението на горите в Община Каспичан се извършва от Държавно горско стопанство (ДГС) „Нови пазар“ към Североизточно държавно предприятие - гр. Шумен. ТП ДГС „Нови пазар“ управлява територия от 12798 ха и обхваща 26 населени места на територията на три общини – целите Нови пазар, Каспичан и Никола Козлево, както и малка част от община Шумен. Средногодишното ползване в стопанството е около 21500 куб.м. дървесина.

За район на дейност на ТП ДГС „Нови пазар“ са определени горските територии – държавна собственост намиращи се в общините Нови пазар, Каспичан и Никола Козлево, както и в землището на село Мадара, община Шумен. Общата горска площ е в размер на 13166 ха и е разпределена по видове собственост както следва:

държавна собственост - 12798 ха;

- общинска собственост – 255 ха;
- физически лица – 109 ха;

юридически лица – 4 ха.

Общата площ на всички Защитени зони по Директива „Натура 2000“, разположени на територията на ТП ДГС „Нови пазар” е 6566 ха (49,9 % от общата площ на ТП ДГС „Нови пазар“). В това число чистата площ по Натура е 6320,4 ха, а 245,6 ха са защитена местност и в това число защитена зона за опазване на природните местообитания и

защитена зона за опазване на дивите птици. За площ 6558,6 ха има припокриване на двете зони.

Община Каспичан не е установила собствеността си върху земеделските земи, придобили характеристика на гора по смисъла на чл.2, ал.1, т.1 от Закона за горите и не може да се легитимира като собственик на горски имоти с документи по чл.28, ал.3, т.1 от Закона за горите.

Със Заповед № РД-25-132 от 01.02.2024 год. на Кмета на Общината, издадена на основание чл.125 от Закона за горите е забранена пашата на селскостопански животни в горски територии – държавна собственост, разположени на територията на Община Каспичан, представляващи поземлени имоти, съгласно отдели и подотдели по Лесоустройствен план от 2002 г. на СИДП ДП ТП ДГС Нови пазар, както следва:

- **Землище с. Каспичан** – отдели 340 - подотдели а, б, в, д, е; 341- а, и, о, п, р, с, в, г; 348 – б, в, г, д, ж; 349 - а, е; 350 – а, б; 447- 3; общо – 345,30 ха.

- **Землище Кюлевча** – отдели 342 - подотдели а, н, 7; 346-а; 352- ж; 392 - б;394- д, е; 399 – а, в, ж, р, т, х; 400 - а; 401 -а, в, г, д; 403 -б, г, д, з, к, л, м, н, р; 404 - б, д, и; 405-и; 406 - б, в; 407 -а, д, к, л, н, о; 408 – а, г, д, к, м;409- д, е, ж, з, и, к, л, т, у; 410 - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м; 411 – д, е; 413 – а, в, г; 414 -а, б, в, и, к, л; 415 -а, в, ж; 416 -а, б;

- **Землище Могила** – отдели 351 - подотдели в, г, д, ж; 352- а, б, д, е; 353 д, е; а, б; 362 – а, б, в, г, д, е; 363- а, б; 364 – а, б, в, г; 365 - а, б, в, г; 366 - а, б; 367 а, б, в; 368 – а, б, д, е, ж, и, к; 369 – б, г, е; 370 -а; 380 - а, б; 388 - г; общо – 753,50 ха.

- **Землище Марково** – отдели 376 - подотдели а, б, в, г, е, ж, з, и, л, о, а1; 378 - б, г, д, е; 379 - б, в, д; 380 - г, д; 381 - а, б, в, е, з, м; 382 - в, е; 383 / б, в, г, д, е, ж, з, и, к, н; б, г, и, к, л, м, н, р, с, т, ф; 392 - г, ж, з, к, м, н, п; 393 - а, г, е, и, м, н, о; 420 -а, д, и, л, м, т, х, ч; 421 -г, д, з, к, м, н, о, р; 444 - а, б, в, г, д, ж, и, к, л, п, р, с, т, у; общо – 1144,70 ха.

В изпълнение на чл. 124 от Закона за горите се забранява извършването на следните дейности в горски територии – държавна собственост:

- Пашата в горски територии на селскостопански животни без пастир;

- Пашата в поройните и ерозираните горски територии, дендрариумите, одобрените и регистрираните източници за производство на горски репродуктивни материали и в горските разсадници;

- Пашата в горските култури и младите насаждения от семенен произход и в издънковите насаждения, докато достигнат височина 3 м;

- Пашата в горски територии, в които е започнало или е възможно естественото им възобновяване;

- Нощната паша в горските територии.

V.5.2. Лечебни растения

Билките, още наричани лечебни растения и лечебни треви, обхващат голяма група растения, които се използват в медицинската и ветеринарномедицинската практика за профилактика и лечение на болести.

Макар и в малки количества, билките съдържат лекарствено-активни вещества, които благотворно влияят на човешкия организъм. Наред с тях съдържат и придружаващи вещества, които могат да подсилят ефекта на лечебното вещество или да окажат вредно влияние.

Във връзка с това е необходимо да бъдат опазени, както самите лечебни растения, така и техните естествени находища. За опазването им е приет Закон за лечебните растения, който цели, чрез контролирано и организирано използване на лечебните ресурси да се следи за тяхното състояние и количество. В обхвата на Закона е включен списък с лечебните растения, които подлежат на контрол и опазване.

Находищата на лечебните растения се определят от почвените (типовете месторастения) и климатичните условия, наличието на естествена и изкуствена хидрогравска мрежа, надморската височина, наклона на терена, и други биотични и абиотични фактори. Абиотичните фактори са свързани с ползването от горския фонд (сечите), залесяванията, прокарване на нови горски пътища, пашата от дребен и едър домашен добитък, построяването на изкуствени водоеми, сезонното събиране на билки, цвят, горски плодове, добив на сено и др., които в своята съвкупност дават пряко или косвено отражение върху популациите от лечебни растения.

Ежегодно със своя заповед Министъра на околната среда и водите определя специален режим на опазване и ползване на лечебните растения. Последната Заповед

№ РД-278/23.04.2025 г. забранява събирането на листо-стъблена маса от блатно кокиче от определени местообитания, които не попадат на територията на Община Каспичан.

На основание чл. 10, ал. 1,2 и 3 от Закона за лечебните растения (ЗЛР), Министъра на околната среда и води издава и ежегодно заповед за определяне на допустимите количества билки за събиране (които са извън териториите на националните паркове) и забрана за събиране на определен вид билки от естествените им находища. Последната Заповед № РД-99/05.02.2024 г., определя събирането и забраната на следните билки:

Допустими за събиране количества билки (кг сухо тегло) от естествените находища, извън територията на националните паркове на следните видове лечебни растения.

- Божур червен (Paeonia peregrine Mill);
- Зърнастец елшовиден (Frangula alnus Mill);
- Иглика лечебна (Primula veris L.);
- Катраника, пелин бял (Artemisia alba Turra);
- Лазаркиня, еньовче ароматно (Galium odoratum (L) Scop.);
- Лудо биле, старо биле (Atropa belladonna L.);
- Ранилист лечебен (Betonica officinalis L.);
- Решетка безстъблена (Carlina acanthifolia All);
- Тлъстикова лютива, жълто прозориче (Sedum acre L.);
- Трън кисел (Berberies vulgaris L.);
- Шапиче (Alchemilla vulgaris compleh).

Изцяло забранени за добив в цялата страна лечебни растения със заповедта на Министъра на околната среда и водите са:

- Бенедиктински трън, пресечка (Cnicus benedictus L.);
- Волски език (Phyllitis scolopendrium (L.) Newm.);
- Горицвет, пролетен (Adonis vernalis L.);
- Дилянка лечебна, валериана (Valeriana officinalis L.);
- Залист бодлив (Ruscus aculeatus L.);
- Изтравниче, страшниче (A s p I e nium t r i c h o m a n e s L.);
- Исландски лишей (Cetraria islandica (L.) Ach.);
- Исоп лечебен (Hys s opus ffi cinalis L. s sp. aris tatus);
- Какула едроцветна (Salvia tomentosa Mill.);

- Копитник (Asarum europaeum L.);

- Мечо грозде (Arctostaphyllos uva-ursi (L.) Spreng);

Момина сълза (Convallaria majalis L.);

- Оман бял (Inula helenium L.);

- Папаронка жълта, жълт мак (Glauciumflavum Crantz);

- Пелин сантонинов (Artemis ia s antonicum L.);

- Пиринski (мурсалски алибушки)чай (Sideritis scardica Grisb.);

- Пищялка панчичева (Angelica pancici Vand);

- Плаун бухалковиден (Lycopodium clavatum L.);

- Риган бял (Origanum vulgare L. Ssp. Hirtum(Link) Ietswaart);

- Ружа лечебна (Althaea officinalis L.);

- Салеп (Orchis sp. diversa); - Смил жълт (Helichrysum arenarium (L.) Moech.);

- Хуперция иглолистна, плаун обикновен (Hup erzia inundata (L.) B ernh: L. s elago);

- Цистозира (Cystoseira barbata (Good et Vood) Ag.).

Със закона се урежда управлението на дейностите по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения, включително събирането и изкупуването на получаваните от тях билки, за което са поставени конкретни изисквания при събирането на билките:

1. Извършва се от находища, в които лечебните растения не са подложени на отрицателното въздействие на естествени или предизвикани от човешка дейност фактори;

2. Обект на събиране са само растителните части, които се използват като билки;

3. Събирането се извършва при подходящи атмосферни условия с оглед получаването на качествени билки;

4. Не се допуска увреждане на находищата в резултат на дейността;

5. Не се събират билки в замърсени с тежки метали, пестициди, други химически или минерални вещества, животински или битови отпадъци райони;

6. Събирането се извършва след издаване на разрешително за ползване съгласно чл. 21, ал. 2 от Закона за лечебните растения ;

7. Не се допуска попадане на чужди примеси, в т.ч. камъни, пръст, органични замърсители;

8. Не се допуска контакт на събраните свежи билки с почвата;

9. Съдовете, използвани при събиране на билки, се поддържат чисти и се съхраняват на места, недостъпни за домашни животни, гризачи, птици;

10. Транспортните средства, с които се превозват свежите билки, се поддържат чисти, сухи и при нужда се застилат или покриват.

Ежегодно експерти от РИОСВ-Шумен, както и от Общинска администрация извършват проверки на регистрираните билкозаготвителни пунктове на територията на Община Каспичан за спазване на гореописаните изисквания. Всяка година от Общинска администрация се издават около 5-10 броя позволителни за добив на билки, съгласно чл. 22 от ЗЛР от:

- земеделски земи от поземления фонд и такива, включени в строителните граници на населените места - общинска собственост, след заплащане на такса в общината;

- територии в строителните граници на населените места – общинска собственост, независимо от предназначението им, след заплащане на такса в общината;

Ежегодно Кмета на Община Каспичан издава заповед за забрана на брането на липов цвят от насаждения и отделни дървета на общината, включващи – улици, паркове, сервитутите на пътните артерии общинска собственост и други площи, както и рязането, чупенето и увреждането на липови дървета на територията на цялата община. Също така се забранява смитането на липовия прашец в населените места и ползването му за търговия.

За опазване и недопускане търговия със застрашени, защитени и под специален режим диворастящи растения през пролетния сезон се публикуват съобщения за недопускане продажбата на снежно кокиче, пролетна циклама, оливиеров минзухар, битински синчец, горска теменуга, кукуряк, иглика, божур, кукувиче грозде и др. клонки от бодлив и подезичен залист, както и луковици, туфи, коренища, предназначени за засаждане. Засилване на контрола се осъществява около пролетните, официални и църковни празници в периода на месеците март – април.

До момента нито на национално ниво, нито на местно са правени проучвания на ресурсите от лечебни растения. Точна количествена оценка за ресурсите от популациите на лечебните растения на територията на общината не може да се даде, поради липса на изготвена методика за наблюдението и оценката им. Точните количества и местообитания на определените видове билки не могат да се определят, тъй като не е правено обследване на районите в България. Единствения ориентир за това са местните билкари, които ежегодно добиват билки от обследвани от тях местности.

Необходимо е да се разработи приблизителна оценка на ресурса лечебни растения от земи – общинска собственост, както и оценка на ресурсите на национално ниво. Тъй като обследването на ресурсите би отнело много време и финансов ресурс, който Общината не може да отдели е добре да се направи приблизителна оценка като се използват данни от местните билкари, както и кметовете по населените места.

Оценката на ресурсите е необходима за да може, чрез нея да се определи ресурса на видовете билки и при драстично намаляване да се ограничи тяхното ползване. Оценката следва да определи ефективното управление и опазване на находищата от лечебни растения в Община Каспичан.

V.5.3. Защитени територии

Съгласно Закона за защитените територии (ЗЗТ) и информация от публичния регистър на защитените територии и зони към ИАОС, в района на Община Каспичан се намират 2 защитени местности, както следва:

V.5.3.1. Защитени местности:

- **Защитена местност „Каньона“** за опазване на растителен вид нарязанолистен тъжник (Spiraea crenata L.). Обявена е със Заповед №РД-330 / 23.04.2012 год. на Министъра на околната среда и водите.

Снимки: Нарязанолистен тъжник и местност „Каньона“.

Защитена местност „Каньона“ се намира в землището на с. Каспичан, с обща площ от 175.8 дка.

Местообитание и популации:

Расте по сухи, варовити, чакълести и каменисти места. Единствената популация за сега у нас се състои от няколко групи храсти, които заемат ограничената площ от около 2.5 дка. Разположена е край р. Каменица, на 2 км от гара Каспичан.

Разпространение в България:

Среща се във флористичен район Североизточна България (десния бряг на р. Каменица, край жп линията Каспичан – Русе), на около 450 м надм. височина.

В границите на защитената местност се забранява:

Промяна на предназначението и начина за трайно ползване на земята;

Строителство;

Търсене, проучване и добив на подземни богатства;

Внасяне на неместни растителни видове;

Паша на домашни животни;

Пръскане с пестициди;

Палене на огън;

Нарушителите се наказват съгласно административно наказателните разпоредби на Закона за защитените територии.

- **Защитена местност „Мадарски скални венци“**

Обявена със Заповед № РД-535 от 12.07.2007 г., обн. в ДВ бр. 68/2007.

Снимка: Мадарски скални венци

Площ: 319.13 хектара

Местоположение:

1. Област: Шумен, Община: Каспичан, Населено място: с. Кюлевча

2. Област: Шумен, Община: Шумен, Населено място: с. Мадара

Цели на обявяване:

1. Опазване на карстови скални венци, местообитания на изявени петрофилни и защитени животински видове (лешников и горски сънливец, белогръд таралеж, подковоноси и гладконоси прилепи, гарван, белоопашат мишелов, скален орел;

2. Опазване на защитени животински видове: малък лешояд, бухал, черен и белогръд бързолет, скална лястовица, ливаден дърдавец, шипоопашата и шипобедрена костенурка, стенен гущер, дъждовник и др.

3. Опазване на находища на редки и защитени растителни видове (гризебахова кутявка, румелийско подрумиче, източен равнец, ленолистен целолист, източен микс, кавказка копривка, туфест игловръх и др.

Режим на дейности:

1. Забранява се практикуване на парапланеризъм и делтапланеризъм;

2. Забранява се скално катерене, с изключение на обозначените за това места;

3. Забранява се спелеологични и друг тип проникванията на местата с прилепни колонии;

4. Забранява се провеждане на състезания от типа „Off Road“ с високо проходими моторни превозни средства;

5. Забранява се палене на огън и бивакуване, с изключение на регламентираните, обозначените и обезопасените за това места;

6. Забранява се паша на домашни животни;

7. Забранява се ловуване;

8. Забранява се добив на полезни изкопаеми и инертни материали;

9. Забранява се извършване на профилактични дейности на скалния масив през месеците април, май и юни, с изключение на дейности, предизвикани от непредвидени аварийни ситуации, дължащи се на лабилното състояние на скалния венец;

10. Забранява се увреждане и унищожаване, както и друго третиране на скалните венци, с изключение провеждане на дейности, предвидени по реда на Закона за паметниците на културата и музеите, Постановление № 161 от 05.08.1958г. на Министерския съвет (ДВ, бр.70 от 1958г.) и Наредба № 22 на Комитета за култура и Комитета по архитектура и благоустройство (ДВ, бр. 14 от 1981г.), отнасящи се за Национален историко-археологически резерват „Мадара“;

11. Забранява се строителство и поставяне на преместваеми обекти и съоръжения, с изключение на такива, предвидени по реда на Закона за паметниците на културата и музеите, Постановление № 161 от 5.08.1958г. на Министерския съвет (ДВ, бр.70 от 1958г.) и Наредба № 22 на Комитета за култура и Комитета по архитектура и благоустройство (ДВ, бр. 14 от 1981г.), отнасящи се за Национален историко-археологически резерват „Мадара“;

12. Забранява се провеждането на масови мероприятия от всякакъв характер, включително концерти и събори.

V.5.4. Защитени зони на територията на общината.

„Натура 2000“ е общоевропейска мрежа, съставена от защитени територии, целяща да осигури дългосрочното оцеляване на най-ценните и застрашени видове и местообитания за Европа в съответствие с основните международни договорености в областта на опазването на околната среда и биологичното разнообразие. Местата, попадащи в екологичната мрежа се определят в съответствие с две основни за опазването на околната среда Директиви на Европейския съюз – Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за хабитатите) и Директива 2009/147/ЕС за опазване на дивите птици (наричана накратко Директива за птиците).

Основните изисквания на двете директиви са отразени в българското законодателство чрез Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), приет от Народното събрание през 2011г. Съгласно него в страната се обявяват защитени зони като част от националната екологична мрежа. Това са места от територията и акваторията на страната, които отговарят на изискванията за наличие на важни за биологичното разнообразие растителни и животински видове, и типове природни местообитания, включени в Приложенията на Директивата за хабитатите. Списъците с природните местообитания и видовете, за чиито местообитания се обявяват защитени зони са изброени в Приложения 1 и 2 на ЗБР.

Към момента, с решения на Министерски съвет (МС) са приети:

1. 118 защитени зони за опазване на дивите птици, покриващи 22,6 % от територията на България.

2. 231 защитени зони за опазване на местообитанията, покриващи 30 % от територията на България.

На територията на Община Каспичан попадат части от 3 (три) защитени зони, една по Директивата за птиците: Защитена зона „Провадийско-роякско плато“ за опазване на дивите птици (BG0002038) и две по Директивата за хабитатите: Защитена зона „Провадийско-роякско плато“ за опазване на природните местообитания (BG0000104); Защитена зона „Каменица“ за опазване на природните местообитания (BG0000138).

- **Защитена зона „Провадийско – роякско плато“** за опазване на дивите птици, с идентификационен код **BG0002038** е обявена със Заповед №РД-134 от 14.02.2012г. (ДВ бр.26/30.03.2012 год.) на Министъра на околната среда и водите, съгласно ЗБР. Площ - 84031.50 ха.

Провадийското и Роякското плата се намират в Източна България, между градовете Шумен и Провадия. На север и юг граничат съответно с река Провадийска и река Голяма Камчия, като в границите на мястото се включват и скалните масиви Невша - Венчан и Комунари. На запад достигат до селата Мадара и Благово, а на изток - до шосето с. Гроздьово - с. Бързица. Районът е слабо населен с концентрация на селищата предимно по долините на ограничаващите го реки и по-малко във водосбора на река Главница. Половината от територията на мястото е заета от смесени широколистни гори с чувствително преобладаване на цер (Quercus cerris) примесен с благун (Quercus frainetto), източен горун (Quercus polycarpa), обикновен габър (Carpinus betulus), келяв габър (Carpinus orientalis) и мъждрян (Fraxinus ornus) (Бондев, 1991). Около една трета от тези гори са семенни високостъблени с облика на някогашните естествени смесени широколистни гори, покривали обширни територии от този район. Останалата част от горите са издънкови, предимно закелявели, с чувствително променена структура. Обработваемите площи обхващат около 47 % от територията на района, а около 13 % са пасищни територии, на места обрасли с храстова растителност. На няколко места в района са разпръснати скални масиви, обособени в комплекси.

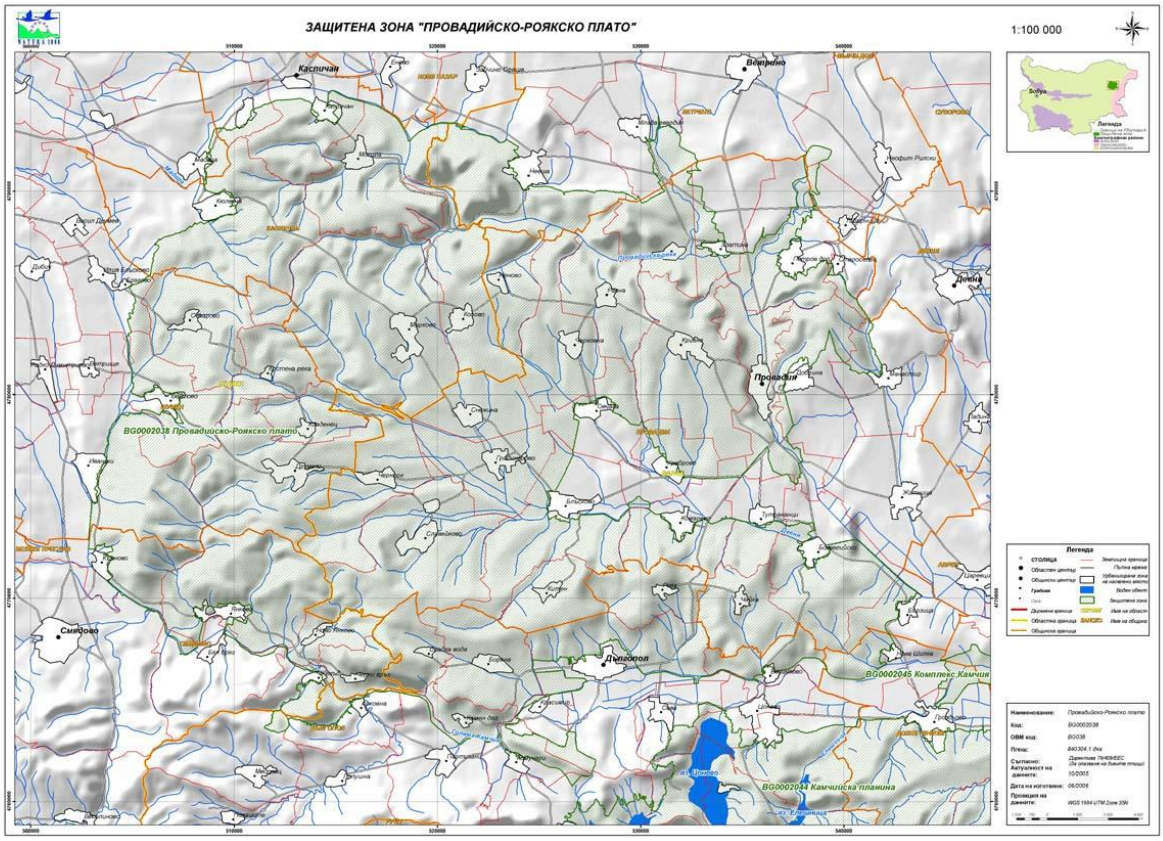

Фиг. № 7 Карта „Провадийско роякско плато“ за опазване на дивите птици.

- **Цели на опазване:**

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- **Предмет на опазване**

Птици	
Видове, включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие (Приложение I на Дир. 79/409/ЕЕС)	
Сив жерав	
Турилик	

Бухал	
Козодой	
Земеродно рибарче	
Синявица	
Сив кълвач	
Черен кълвач	
Среден пъстър кълвач	
Дебелоклюна чучулига	
Египетски лешояд	
Черногърбо канарче	
Полска бъбрица	
Ястребогушо копривarче	
Червеногърба сврачка	
Черночела сврачка	
Градинска овесарка	
Късопръст ястреб	
Белоопашат мишелов	
Кръстат (царски) орел	
Сирийски пъстър кълвач	
Ливаден дърдавец	
Горска чучулига	
Черен щъркел	
Розов пеликан	
Тръстиков блатар	
Малка бяла чапла	
Сокол скитник	
Бял щъркел	
Блестящ ибис	
Осояд	
Черна каня	
Червена каня	
Орел змияр	
Вечерна вихрушка	
Нощна чапла	
Полски блатар	
Малък сокол	
Орел рибар	
Малък орел	
Скален орел	
Голям креслив орел	
Малък креслив орел	
Ливаден блатар	

Степен блатар	
Редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие (Приложение I на Дир. 79/409/ЕЕС)	
Обикновен мишелов	
Орко	
Обикновена калугерица	
Малък гмурец	
Черношипа ветрушка	
Речен дъждосвирец	
Обикновен пчелояд	
Степен орел	
Голям корморан	
Сива чапла	
Късокрил кюкавец	
Малък ястреб	
Брегова лястовица	

➢ **Защитена зона „Провадийско - роякско плато“** за опазване на природните местообитания, с идентификационен код BG0000104, зоната е включена в списъка от ЗЗ приет с Решение на Министерски съвет №661/16.10.2007 год. (обн.ДВ бр.85/23.10.2007 год.). Площ - 50158.59 ха

Широко циркум денудиално плато между реките Провадийска (средното течение), Девня, Провадийска (долното течение), Голяма Камчия, Стара река (приток на Голяма Камчия) и Мадара (приток на Провадийска река). Съставено е от варовикови натрупвания, едрозърнести пясъчници, варовити мергели и пясъчници и варовик. Провадийска река и нейният приток р. Главница разделят платото на три по-малки плата Мадарско, Добринско (високо 320 м.) и Роякско (389 м.). Височината на платото намалява от северозапад към югоизток. Южните склонове са полегати докато северните и западните са стръмни, на места дори вертикални. По северните и южните склонове на платото в устойчиви на ерозия конгломерати са образувани стъпала и корнизи. Платото е дълбоко нарязано от Провадийският пролом по чиито склонове има свличане на почвата и наносни коноси. Има широко разгърнат карст с карстови извори и пещери. Скалите имат много подходящи ниши за гнездене на птиците. На юг от мястото има голямо водохранилище – яз. Цонево. От платото извират река Главница и нейните притоци, а също така и малки притоци на Провадийска река и Голяма Камчия. Почвите са основно черноземни (включително и изложени почви) и сиви горски почви. Растителността се състои от цер и балгун, източно-

габърови гори, храсти и ксеротермни пасища от степен тип. Голяма част от платото е заета със селскостопански земи.

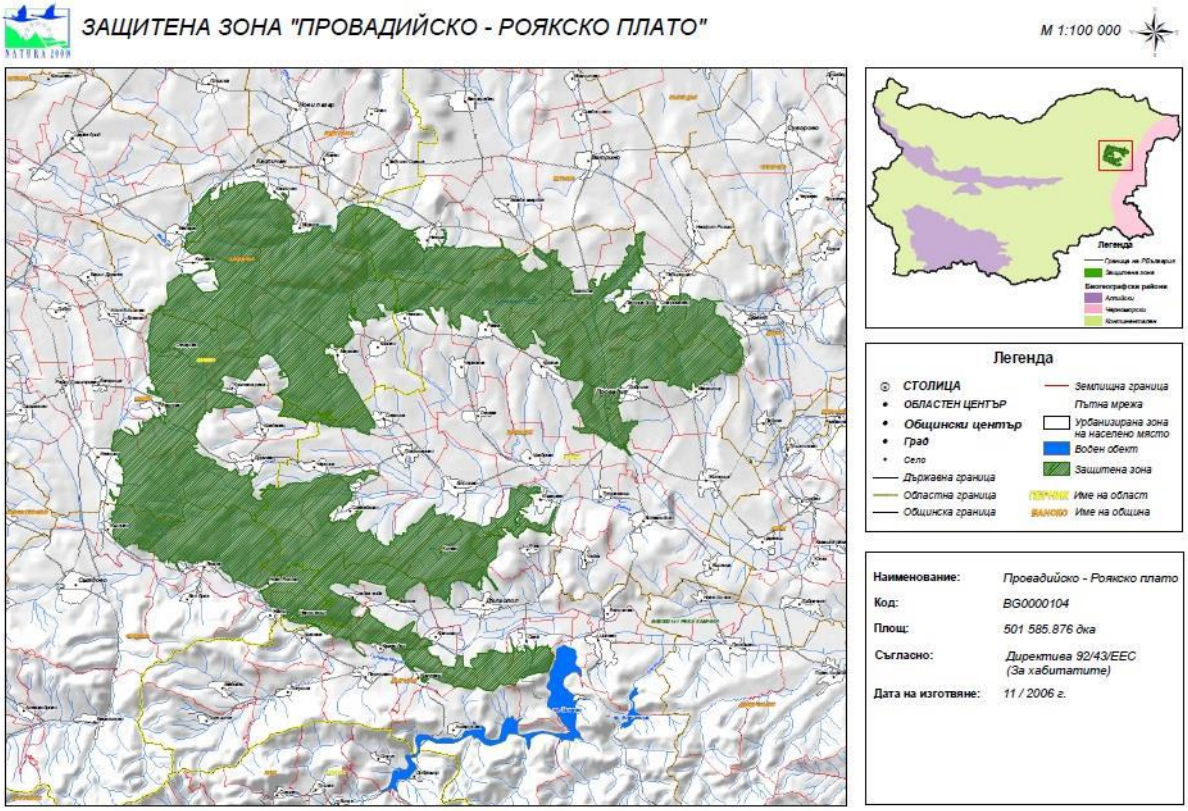

Фиг.№8 Карта „Провадийско роякско плато“ за местообитанията

- **Цели на опазване:**

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- **Предмет на опазване**

Природни местообитания	
	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion
	Субпанонски степни тревни съобщества
	Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове
	Неблагоустроени пещери
	Термофилни букови гори (Cephalanthero-Fagion)
	Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове Tilio-
	Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus
	Панонски гори с Quercus pubescens
	Евро-сибирски степни гори с Quercus spp.
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори
	Западнопонтийски букови гори
	Мизийски букови гори
	Мизийски гори от сребролистна липа
Бозайници	
Видра - Lutra lutra	
Добруджански (среден) хомяк - Mesocricetus newtoni	
Дългокрил прилеп - Miniopterus schreibersi	
Степен пор - Mustela eversmannii	
Остроух нощник - Myotis blythii	
Дългопръст нощник - Myotis capaccinii	
Трицветен нощник - Myotis emarginatus	
Голям нощник - Myotis myotis	
Средиземноморски подковонос - Rhinolophus blasii	
Южен подковонос - Rhinolophus euryale	
Голям подковонос - Rhinolophus ferrumequinum	
Малък подковонос - Rhinolophus hipposideros	
Подковонос на Мехели - Rhinolophus mehelyi	

Лалугер - Spermophilus citellus
Пъстър пор - Vormela peregusna
Земноводни и влечуги
Червенокоремна бумка - Bombina bombina
Ивичест смок - Elaphe quatuorlineata
Обикновена блатна костенурка - Emys orbicularis
Шипобедрена костенурка - Testudo graeca
Шипоопашата костенурка - Testudo hermanni
Голям гребенест тритон - Triturus karelinii
Риби
Маришка мряна - Barbus plebejus
Обикновен щипок - Cobitis taenia
Европейска горчивка - Rhodeus sericeus amarus
Безгръбначни
Обикновен сечко - Cerambyx cerdo
Бръмбар рогач - Lucanus cervus
Буков сечко - Morimus funereus
*Алпийска розалиа - Rosalia alpina
Растения
Янкева кутявка - Moehringia jankae
Янкева метличина - Centaurea jankae

➢ **Защитена зона „Каменица“ за опазване на природните местообитания,** с идентификационен код BG0000138, зоната е включена в списъка от ЗЗ приет с Решение на Министерски съвет №122/02.03.2007 год. (обн. ДВ бр.21/09.03.2007 год.)

Площ - 1454.53 ха

Варовикови стръмни скали по долината на река Каменица. Малки хълмове покрити със степна растителност върху обширни орни земи.

Зоната е важна за опазването на различни степни местообитания, растения и животни. Това е единствената зона за съобществата на нарязанолистнния тъжник (Spiraea crenata) и една от няколкото в страната за храстовидната карагана (Caragana frutex).

Цел на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

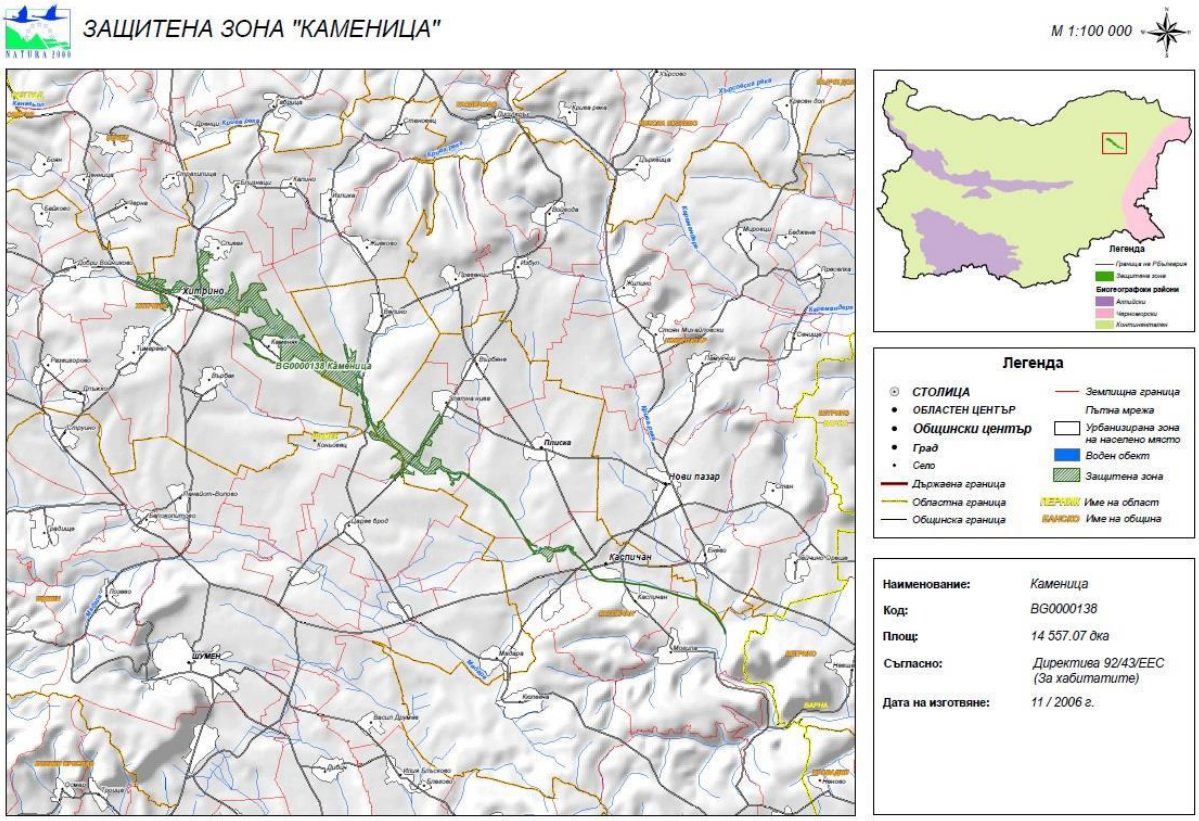

Фиг.№9 Карта Защитена зона „Каменица“

Предмет на опазване:

Природни местообитания

	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi
	Субпанонски степни тревни съобщества
40C0 *	Понто-сарматски широколистни храстчета Ponto – sarmatic deciduous tickets
	Панонски гори с Quercus petraea и
	Панонски гори с Quercus pubescens

Бозайници	
Видра - Lutra lutra	
Добруджански (среден) хомяк - Mesocricetus newtoni	
Дългокрил прилеп - Miniopterus schreibersi	
Остроух нощник - Myotis blythii	
Дългопръст нощник - Myotis capaccinii	
Средиземноморски подковонос - Rhinolophus blasii	
Южен подковонос - Rhinolophus euryale	
Подковонос на Мехели - Rhinolophus mehelyi	
Лалугер - Spermophilus citellus	
Пъстър пор - Vormela peregusna	
Земноводни и влечуги	
Червенокоремна бумка - Bombina bombina	
Ивичест смок - Elaphe quatuorlineata	
Обикновена блатна костенурка - Emys orbicularis	
Шипобедрена костенурка - Testudo graeca	
Шипоопашата костенурка - Testudo hermanni	
Голям гребенест тритон - Triturus karelinii	
Риби	
Европейска горчивка - Rhodeus sericeus amarus	
Безгръбначни	
Обикновен сечко - Cerambyx cerdo	
Бръмбар рогач - Lucanus cervus	
Буков сечко - Morimus funereus	
*Алпийска розалиа - Rosalia alpina	
Растения	
Червено усойниче - Echium russicum	

V.5.5 Туризъм.

В община Каспичан има множество защитени територии, зони и обекти, подходящи за еко-туризъм.

На територията на община Каспичан се намират НИАР „Плиска” - първата българска столица и част от НИАР „Мадара”, прочут със скалния феномен Мадарски конник. В НИАР „Плиска” се съхраняват останките от първата българска столица. В музея към резервата са изложени ценни културно-исторически реликви.

Археологическите разкопки продължават и всяка година се правят нови открития, които обогатяват представата ни за величието на първите български владетели. Заслугата за откриването на старата българска столица край малкото село Абоба е на проф. Карел Шкорпил. Националният историко-археологически резерват „Плиска“ се намира на 23 км

от гр. Шумен и 70 км от гр. Варна. До Резервата се достига по добре поддържан асфалтов път. Комплексът разполага с информационен център и павилион за рекламни материали. Екскурзоводското обслужване покрива изцяло работното време с беседи на български, английски и немски език. Средновековният град Плиска е разположен на площ от 25 хил. декара, което го прави един от най-големите средновековни градове в Европа. Създаден е от първия български владетел Хан Аспарух. Повече от два века е столица на българската държава (681–893 г.). С Плиска са свързани имената на 18 български владетели, сред които Тервел (700-721), Крум (802-814), Омуртаг (814-831), Борис I Михаил (852-889).

Снимка: НИАР „Плиска“

НИАР „Мадара“ е под закрилата на ЮНЕСКО. Тук са открити и продължават да се откриват културно-исторически паметници от пет различни епохи. Релефът на конника е издълбан в скалата на 23 м. над земята. Поради своята уникалност, през 1979г. той е включен в списъка на ЮНЕСКО като културна ценност със световно значение. През

На територията на общината съществуват множество места за настаняване, включващи къщи за гости и семейни хотели. Към момента няма туристическо-културно информационен център, не е сформиран и Консултативен съвет по туризъм.

V.6.Шум

V.6.1. Въздействие на шума върху човека.

Шумът и шумовото „замърсяване“ на околната среда представляват един от големите екологични проблеми на нашето време. От физична гледна точка шумът

представлява звук, състоящ се от тонове, чиито честоти и интензитет имат случаен характер. От хигиенна гледна точка шум е всеки звук, който действа неблагоприятно върху здравето, нарушава отдиха, смущава контакта на човека с околната среда.

Шумът е един от основните физични фактори с неблагоприятно въздействие върху населението и водещ до акустичен дискомфорт в околната среда особено в големите градове. Вредното въздействие зависи от вида му и пораждащите го условия. Не случайно законодателството в областта на защита от шума в околната среда урежда проблемите, свързани с разработването на мерки за избягване, предотвратяване и намаляване на вредното въздействие на шума, целящи чрез тяхното осъществяване защита на човешкото здраве и околната среда, както и осигуряване на качество на живот на населението.

Развитието на промишленото производство, интензивното развитие на пътническите, товарните и въздушните транспортни средства и масовият градски транспорт са източници на шум. Шумът оказва въздействие при хората върху:

- централната нервна система – преумора, смущения в психиката и паметта, главоболие, нарушен сън, увреждане на слуха, раздразнителност, смущения в цветоусещането, нарушения при оценката на разстояния;

- вегетативната нервна система - усилен съдов тонус, циркулаторни прояви;

- сърдечно-съдовата система - повишено кръвно налягане, нарушен сърдечен ритъм;

- дихателната система – ускорено и повърхностно дишане;

- храносмилателната система – забавено преминаване на храната през храносмилателните органи, различни по вид и степен увреждания на стомаха;

- ендокринната система – промени в количеството на кръвната захар, повишаване на основната обмяна, задържане на вода в организма;

- слуха – при над 80 dB настъпва невъзвратимо увреждане на слуховия анализатор, а при над 120 dB – пълна глухота, която понякога настъпва изведнъж.

Действащ като стресов фактор, шумът атакува почти всички органи и системи. Индивидуално оценено, въздействието на шума най-често оказва влияние като: предизвиква раздразнение, главоболие, пречи на съня и почивката, затруднява възприемането на речта, пречи на умствената работа.

Във връзка с изискванията на Закон за защита от шума в околната среда (ДВ, бр. 74/2005 г; изм. и доп. ДВ бр. 101 от 27 Ноември 2020г.) Министърът на околната среда и водите, Директорите на РИОСВ или упълномощени от тях длъжностни лица

осъществяват превантивен, текущ и последващ контрол върху инсталациите и съоръженията от промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по Приложение № 4 към чл. 117 от Закона за опазване на околната среда. Същият закон регламентира компетенциите на държавните органи както следва:

Министъра на здравеопазването организира извършването на измерването, управлението и контрола на шума в околната среда, предизвикан от локални източници на шум. На регионално ниво контролът се извършва от РЗИ (РЗИ Шумен).

- Министъра на околната среда и водите организира извършването на измерването, оценката, управлението и контрола на шума излъчван от промишлените инсталации и съоръжения. На регионално ниво контролът се извършва от РИОСВ (РИОСВ- Шумен.)

- Министъра на вътрешните работи, чрез определени от него служби осъществява контрол върху пътните превозни средства, движещи се по пътищата, по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда.

- Кметовете на общини или упълномощени от тях длъжностни лица упражняват контрол за спазване на правилата и нормите за изпълнение на строежите, по отношение на шума излъчван по време на строителството, организират и регулират движението на автомобилния транспорт в населените места с оглед намаляване на шумовите нива до допустимите норми.

V.6.2. Източници на шум

V.6.2.1. Източници на шум от транспорт

Голям дял за шумово замърсяване в общината заема автотранспорта. За неговото повишаване роля играе увеличаващият се брой МПС, състоянието на пътната мрежа и нейната пропускателна способност. За транспортния шумов поток е характерна флуктуалност, периодичност и променлива интензивност. Нивото на автотранспортния шум е в пряка зависимост от интензивността на движението, скоростта и структурата на транспортния поток, пропускателната способност на пътните артерии, възрастта на автомобилния парк, вида и качеството на пътната настилка, ситуационното и нивелетно разположение на пътя и характера на терена встрани от него. Основният шумов фон се създава от автомобилите – леки и товарни. През последните години в резултат на масовия внос на автомобили предимно „втора употреба“ автомобилният парк е основно подменен. Въпреки, че повечето от автомобилите са втора употреба, нивото на излъчвания от тях

шум е значително по-ниско от използваните преди това, но същевременно техният брой се увеличава интензивно.

През територията на Община Каспичан преминава автомагистрала „Хемус“, Републикански път I-2, който се движи успоредно на магистралата, като между гр. Каспичан и гр. Нови Пазар я пресича. Републикански път III-7003 е третокласен път, който преминава през селата Върбяне и Златна нива и има значителен принос за трафика в населените места.

През общината преминава и Републикански път III-2006 започващ от разклона при 121,7 км на път I-2, в района на кв. „Мътница“ преминава през селата Мадара, Кюлевча, Марково и Косово.

Републикански път III-2007, (Каспичан – Плиска- Златна нива), започващ от разклон при 131,3 от път I-2, и продължава през Плиска до Златна нива, където се свързва с път III-7003.

По отношение на общинската пътна мрежа най-натоварени са участъците: в гр. Каспичан, ул. „Мадарски конник“, ул. „Александър Стамболийски“ и ул. „Димитър Благоев“. Движението по общинската пътна мрежа се извършва в светлата част на денонощието, основно в интервала 07:00 – 19:00 часа и е свързано с началото и края на работния ден.

Основен източник на шумово замърсяване на територията на гр. Каспичан е железопътния транспорт. През цялото протежение на града преминава ж.п. линия Варна – София, по която преминават освен пътнически и товарни превози.

В общи линии, два са установените различни източника на шум от железниците:

- шум от локомотивите;
- шум при движение.

Шумът от железниците до голяма степен е проблем, свързан с товарните влакове и композициите с по-стари вагони и локомотиви, и е особено сериозен през нощта. Шумът при движение е общо взето по-висок при зле поддържаните возила и при влаковете, които се движат по лошо поддържана инфраструктура.

Граничните стойности за еквивалентните нива на шума в различните територии и устройствени зони, съгласно Наредба № 6/26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на

стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението към ЗЗШОС, са представени в Таблица № 23.

Таблица № 23 Гранични стойности за еквивалентните нива на шума, децибели [dB(A)]

Територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях	**L ден[dB(A)]**	**L вечер [dB(A)]**	**L нощ [dB(A)]**
Територии подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик			
Територии подложени на въздействието на релсов, железопътен и трамваен транспорт			
Територии, подложени на въздействието на авиационен шум			
Производствено-складови територии и зони			

Източник: Наредба № 6 към Закона за защита от шума в околната среда (ЗЗШОС)

V.6.2.2. Източници на шум от битов характер.

На следващо място по отношение на източниците на шум са локалните източници от битов характер – строителни и ремонтни дейности, товаро-разтоварни работи, сметоизвозването на отпадъците, игри на деца (училища, детски градини, детски площадки) и др. Следващият по значение фактор, който влияе върху акустичната среда на града е шумът, излъчван от заведенията за обществено хранене, увеселителните заведения, различните сервизи и работилници, разположени в непосредствена близост до жилищни сгради. Към настоящия момент значителни интензивни строителни мероприятия в общината не се осъществяват и поради това не се генерира сериозен строителен шум. Освен това този вид шум е ограничен по време (предимно в светлата част на денонощието) и е с невисок интензитет.

V.6.2.3. Източници на шум от производствени дейности.

Шумът от производствените дейности заема трето място. В голямата си част производствените дейности в общината са обособени в промишлените зони и/или са извън

границите на населените места. Проблем биха могли да създават производствените предприятия, разположени в близост до жилищни сгради.

Контролните измервания на шума по отношение на промишлените източници на територията на РИОСВ-Шумен се извършват по предварително изготвен годишен график.

V.7. Зелени площи.

Неотменен компонент при създаването на здравословна жизнена среда в градовете е изграждането на тяхната зелена система. Тя включва дървесната и храстовата растителност на паркове, улици и озеленени площи. Отделните зелени площи, в различните части на населеното място, се свързват в единна зелена система, която обхваща целия град. Тя от своя страна има определено естетическо и климатично въздействие в рамките на населеното място. Зелените площи имат изключително важно значение за осигуряване на места за отдих и развлечения на населението, подобряване на градския климат, намаляване на шума, запрашеността и на вредните газове в атмосферата.

Зелената система на гр. Каспичан е неразделна част от плановото му решение и обемно-пространствено изграждане. Тя въздейства пряко за подобряване на условията за обитаване и труд и ограничава негативните санитарно-хигиенни фактори - шум, замърсена атмосфера, подобряване на температурния баланс и други.

Зелена система на общината обхваща изградените зелени площи в градските части, парковете, линейното озеленяване по улиците и други. Част от зелената система на общината са площите за широко обществено ползване, респективно парковете и градините. Структурирането на зелените площи не е равномерно. Периодично се изграждат или обновяват паркове и детски площадки.

Таблица №24 Площ на зелените площи в общината

Населено място	Зелени площи площ в м^2
гр. Каспичан	
гр. Плиска	
с. Върбяне	
с. Златна нива	
с. Каспичан	
с. Могила	
с. Кюлевча	
с. Марково	

с. Косово	
Общо	

Дълготрайната декоративна дървесна растителност в общината се нуждае от санитарни мероприятия – изчистване на изсъхналите клони, санитарни сечи, премахване на самонастанилата се растителност. Има нужда и от засаждане на нова дървесна и храстова растителност, която не бива да се вкарва механично, без строго съблюдаване на видовият състав подходящ за микроклимата на района.

V.8. Управленчески опит

V.8.1. Отговорности и задачи

Общото ръководство и контролът на дейностите в общината се осъществява от кмет, който е едноличен орган на изпълнителната власт. При осъществяване на дейността си, той се допитва до заместник-кмет, секретар, кметове на кметства и главен архитект. Кметът на общината е в тясно взаимодействие с Председателя на Общинския съвет.

Към 2025 г. общинската структура на Община Каспичан е със следният състав:

- Кмет на Община Каспичан;
- Кметове на кметства;
- Заместник-кмет;
- Секретар на Общината;
- Главен архитект;
- Секретар на МКБППМН

Администрацията на общината е организирана в три дирекции, в които са обособени отдели както следва:

- Обща Администрация
  - Дирекция „Финансово-стопанска дейност и общинска собственост“;
  - Дирекция „Административно-правно обслужване и човешки ресурси“ ;

Специализирана Администрация

- Дирекция „Регионално развитие“

Отдел „Териториално-селищно устройство и Екология“

Отдел „Социални и хуманитарни дейности, ЕНПП“

Отдел „Местни данъци и такси“

Приложение №1

СТРУКУРА НА ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ КАСПИЧАН

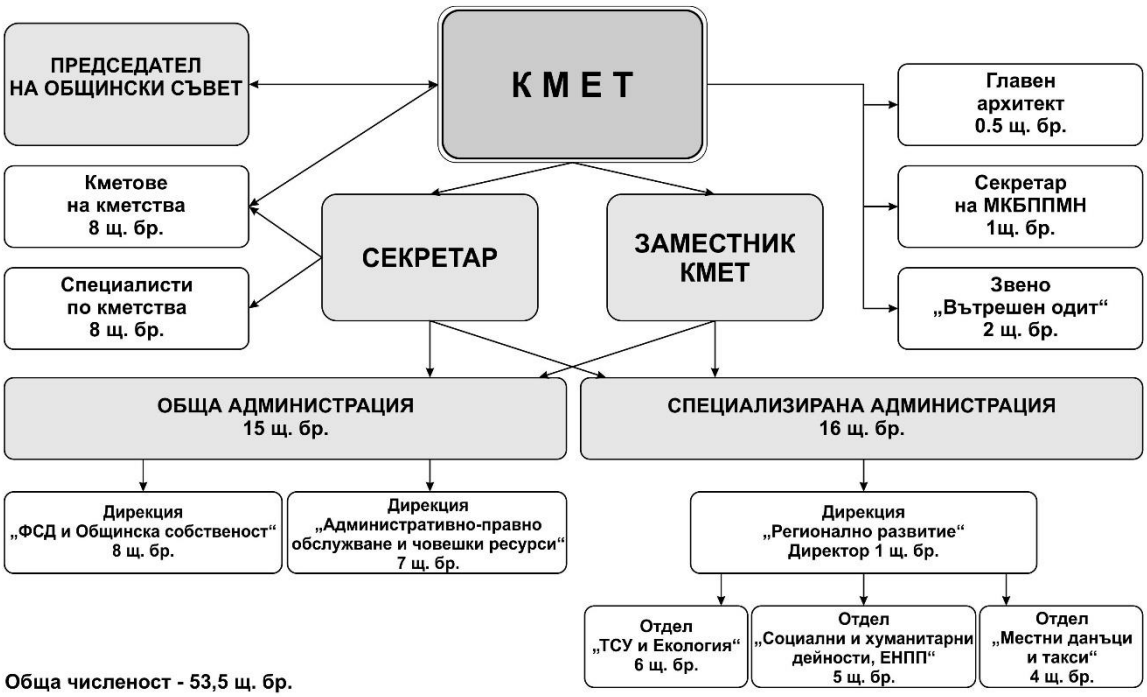

Състава на Общинска администрация Каспичан е с достатъчно на брой опитни специалисти и експерти в различни области, които могат да сформират екипи и да обезпечат самостоятелното управление на различни проекти.

Основните цели на общинска администрация, свързани с прилагането на политики по качество и околна среда са следните:

- Удовлетворяване изискванията на гражданите и оптимизиране на процеса на предоставяне на услуги на гражданите с цел осигуряване на адекватност, навременност, отчетност, надеждност, стремеж към качество и професионална етика при предоставянето на услуги;
- Спазване на нормативните изисквания към качеството на административните услуги и въздействието върху околната среда. Недопускане просрочване на нормативните срокове в изпълнение на служебни преписки по административно обслужване на гражданите и бизнеса;
- Непрекъснато подобряване на административните услуги чрез разработване и внедряване на нови и/или внасяне на непрекъснати целенасочени подобрения в процесите на системата за управление на качеството и околната среда.
- Ефективно използване на информационните технологии и въвеждане на нови методи за управление на процесите и базите данни по осигуряването на услугите;

- Осигуряване на адекватни мерки и повишаване на нивото на удовлетвореност на гражданите от предлаганите услуги, базирани на анализи на предложенията и сигналите, от местната общност при насърчаване на гражданското участие в управлението;
- Подобряване на координацията между институциите, партньорство с бизнеса и гражданското общество за създаване на повече и по-добри възможности и осигуряване на улеснени, интегрирани и комплексни услуги, привличайки интереса на инвеститорите чрез оптимизирани административни процедури;
- Повишаване инициативността и мотивацията на общинската администрация за изпълнение на целите и политиката по качеството и околната среда. Подобряване на условията и процесите в общинската администрация за адекватното и пълно приложение на изискванията на нормативната база, регламентиращи предоставянето на административните услуги;
- Внедряване и усъвършенстване на управленската система, основаваща се на процесен подход при управление на дейностите, извършвани от общинската администрация. Специализирано и продължаващо обучение с цел подобряване на компетенциите, уменията и мотивацията на служителите;
- Изпълнение на програмните правителствени документи за борба с корупцията, електронното правителство, модернизацията и реформата в администрацията;
- Непрекъснато подобряване на околната среда чрез анализ, мониторинг и управление на дейностите и процесите, влияещи върху нейните аспекти;
- Провеждане на политика за предотвратяване на замърсяванията на околната среда;
- Извършване на периодичен екологичен преглед, с анализ на въпросите, свързани с околната среда и въздействието върху нея, при изпълнение на дейностите на общинска администрация, определяне, контрол и управление на аспектите въздействащи върху околната среда;
- Постигане на резултатност спрямо околната среда, изразена в измерими резултати от управлението на аспектите на околната среда.
- Осигуряване на необходимите ресурси за функционирането и постоянното подобряване на системата за управление на качеството в съответствие със стандартите ISO

- Привличане на допълнителни ресурси по национални и международни програми и фондове, обединяване на усилията на всички заинтересовани страни за увеличаване на

административния капацитет и осигуряване на материалния и духовен просперитет и европейския имидж на Община Каспичан.

Община Каспичан обръща специално внимание на екологичното образование на населението и повишаване ролята на обществеността при решаване на екологичните проблеми. Екологичното образование, като основен инструмент за развитие и обогатяване на ценностната система на обществото акцентира върху проблемите, свързани с околната среда. Дългосрочната цел на този съществен дял от политиката за околна среда на общината, е да се развие екологичната култура на гражданите от различните възрастови групи на територията на Община Каспичан.

С това да стартира систематичен процес за получаване на знания и умения, ценностни ориентации на местното население в областта на околната среда и активна дейност за нейното опазване и подобряване. Общинската администрация като главен инициатор на този род дейности осъществява работата с обществеността в няколко групи дейности, които са насочени към:

- навременно информиране на гражданите относно проблемите на околната среда.
- повишаване на общественото съзнание чрез получаване на екологично образование;
- включване на обществеността при вземане на решения, касаещи околната среда;
- осъществяване на ползотворно сътрудничество между местните власти, обществеността и неправителствените организации.

В Общината няма обособен отдел „Екология“, а функциите се изпълняват от младши експерт „Околна среда“ към отдел „Териториално-селищно устройство и екология“ на Дирекция „Регионално развитие“.

Осъществяването на политиката по опазване на околната среда в Община Каспичан се осъществява и чрез издадени документи от Кмета на общината, основаващи се на действащото екологично законодателство в Република България и наредбите на Общински съвет Каспичан. Такива документи са:

Заповеди на Кмета на общината;

Протоколи, Констативни протоколи, Протоколи от обществени обсъждания;

Разрешителни документи;

Решения на Общински съвет Каспичан;

Предложения;

Удостоверения;

Предписания.

В някои области за опазване на околната среда Община Каспичан осъществява своята политика съвместно с предприятия, на база сключени договори.

V.8.2. Сътрудничество.

V.8.2.1. Обмен на информация и сътрудничество с регионални органи на централни ведомства от компетенциите, на които са въпроси по опазване на околната среда.

Контролната дейност на територията на общината се извършва от определените със Заповеди на кмета длъжностни лица, чиито компетенции са съгласно нормативната уредба. Упълномощените длъжностни лица водят превантивна политика за недопускане на големи отклонения от правилната организация на дейностите по опазване на околната среда.

Отчетността е основен елемент на документирането и систематизирането на събраната информация за състоянието на компонентите и факторите на околната среда. Следвайки йерархичната схема на документиране, е необходимо всички физически и юридически лица, които извършват дейности, оказващи въздействие върху околната среда, да разработват и предоставят на общината нормативно указаната документация. Отчети, както и други документи, все още не се подават от всички причинители на замърсяване, което води до непълноти в събираната информация.

Съвременната нормативна уредба дава възможност да се изгради една цялостна система за документиране. Спазването на разпоредбите на специализираните наредби ще осигури основната част от документирането на системата за опазване на околната среда.

Регионалните органи на централни ведомства, с които общината сътрудничи по въпросите за опазване на околната среда и които оказват контрол по всички извършвани дейности са:

- Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Шумен;
- Басейнова дирекция за управление на водите в Черноморски район (БДУВЧР) – Варна;
- Регионална здравна инспекция (РЗИ) – Шумен.

V.8.2.2. Сътрудничество в разглежданата област в съседни общини.

На този етап Община Каспичан работи съвместно с останалите общини от областта, предимно по проблемите, свързани с управлението на отпадъци. Община Каспичан участва в Регионално сдружение за управление на отпадъците на общините от Област Шумен, с общините Шумен, Нови пазар, Велики Преслав, Каолиново, Венец, Хитрино и Смядово. Община Каспичан осъществява добро взаимодействие с НПО с интереси към екологичните проблеми.

Община Каспичан е част от сдружение с нестопанска цел „Местна инициативна група Нови пазар – Каспичан“. Сдружението е учредено в следствие на информационни и публични дейности по проект „Придобиване на умения и постигане на обществена активност за потенциална местна инициативна група на територията на общините Нови пазар и Каспичан ”, Договор № 431-2-03-70 от 18.09.2008 г. по мярка 431-2 от Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г., включително в резултат от проведени шест съвместни форума в общините Нови пазар и Каспичан с цел подготовка и мобилизиране на местните общности за усвояване на подхода ЛИДЕР, разработване на Стратегия за местно развитие и сформиране на Местна инициативна група по прозрачен и включващ начин.

V.8.2.3. Услуги предоставени от Общината и на територията на общината, свързани с опазване на околната среда.

- **Третиране на отпадъци.**

Организираното сметосъбиране и извозване, обхваща всички населени места от общината и се извършва от Общинско предприятие „Благоустройство, озеленяване и чистота“ към Община Каспичан, със специализирана техника негова собственост.

Общинското предприятие разполага с мини челен товарач и лекотоварен автомобил тип „самосвал“, с които предоставя услуги по събиране и транспортиране на строителни отпадъци. Цените на услугите са определени в Наредбата на Общински съвет Каспичан за определяне и администриране на местните такси и цени на услугите. Ползването на техниката става след предварително заявяване в Общинската администрация. За строителните отпадъци, след подаване на заявление, се издават Удостоверения за насочване.

Община Каспичан, кандидатства за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на Европейския съюз по процедура чрез директно

предоставяне на конкретен бенефициент BG16FFPR002-2003 „Мерки за изграждане, разширяване и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци“, с основни дейности:

- Дейност 1: Спомагателни дейности;
- Дейност 2: Изграждане на система за разделно събиране и транспортиране на битовите и биоразградимите отпадъци;
- Дейност 3: Изпълнение на строително - монтажните работи за изграждане на 1 брой инсталация за компостиране;
- Дейност 4: Доставка на необходимите съоръжения, техника и оборудване, необходимо за инсталация за компостиране;
- Дейност 5: Мерки за повишаване на осведомеността и поведението за устойчиво управление на отпадъците в региона;
- Дейност 6: Организация и управление на проекта, видимост, прозрачност и комуникация и подготовка на документации за възлагане на обществени поръчки.

- **Водоснабдяване и канализация**

ВиК услугите се осъществяват от „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр. Шумен. Дружеството обслужва населените места на територията на област Шумен. Във всяка община са организирани клонове, където се извършват експлоатацията и техническото обслужване, отчитането и събирането на таксите.

Учрежденията, обществените организации, държавните, общинските или частни фирми, домсъветите на етажните собственици и гражданите имат задължения по отношение опазване на околната среда, за ежедневно почистване и поддържане чистотата в ползваните от тях сгради, дворове и прилежащите им територии.

V.8.2.4. Информиране на обществеността.

Оповестяването на политиката за опазване на околната среда в Община Каспичан се осъществява чрез:

- Интернет страницата на общината: http://www.kaspichan.org
- Информационните табла в сградата на Общинска администрация и кметствата по населени места.
- Информационни елементи на градската среда.

- Социалната мрежа: facebook.
- Срещи с гражданите „лице в лице“. Провеждане на събрания, обществени обсъждания и други.
- Провеждане на срещи с бизнеса.
- Пресконференции и информационни кампании.

Политиката за опазване на околната среда в Община Каспичан основно е насочена към целесъобразното управление на отпадъците и управление на водите. Управлението на качеството на атмосферния въздух не е развито, предвид на това, че общината не разполага с необходимият финансов ресурс за осъществяване на превантивни и последващи действие.

Политиката по опазване на околната среда се осъществява от кмета на общината, зам.-кмета на общината, директора на дирекция „обща администрация“ и младши експерта по околна среда.

Гражданското участие може да има различни форми – обществено обсъждане на нормативни документи, публично обсъждане, организиране на местна гражданска инициатива, местни референдуми или общи събрания на населението по инициатива на гражданите.

Общинската администрация Каспичан извършва административни услуги при спазване на принципите на законност, бързина, достъпност и икономичност на производството по предоставянето на тези услуги и спазва изискванията за качествено и удобно за физическите и юридическите лица административно обслужване.

С цел осигуряване на обществен достъп на информация по отношение на околната среда на интернет страницата на общината е разработен раздел „Околна среда“ с подраздели „Обяви и съобщения“, „Атмосферен въздух“, „Води“, „Отпадъци“, „Биологично разнообразие“, „Програми“ и „Екокалендар“. В подраздел „Отпадъци“ е публикуван Регистър на площадките за предаване на отпадъци на територията на община Каспичан, ежемесечно се публикува графика за събиране и извозване на битовите отпадъци и е представена информация за начина на управление на строителните отпадъци.

Информацията в секция „Околна среда“ периодично се допълва и актуализира, като през годините се развива все повече, с цел информираност на гражданите и осигуряване на лесен и достъпен начин за запознаване на населението с изискванията и начините за опазване на околната среда.

От месец май 2018 г. се издава общински вестник „Устрем“, във всеки брой се публикува информация за околната среда, включително графиците за събиране и извозване на отпадъците.

Икономически фактори.

Особеностите на икономическото развитие на Община Каспичан следва да се разглеждат като резултат от влиянието на редица фактори от природно, социално и демографско естество. Сред най-важните фактори, оказващи влияние върху състоянието на икономиката, се открояват особеностите на природно ресурсния потенциал, демографските процеси /количествени и качествени показатели/, изградеността на различни видове инфраструктура, наследените производствени традиции на населението и др.

Структуроопределящи отрасли за местната икономика в Община Каспичан са, преработващата промишленост, селското стопанство, търговските дейности, транспортните услуги, хотелиерските и ресторантьорски услуги.

Основните промишлени предприятия в Община Каспичан са: „Рока България“ АД – производство на санитарен фаянс; „Цинкови покрития“ АД – завод за горещо поцинковане, „Керамик техно сервиз“ ООД – производство на обработващи машини. В хранително-вкусовата промишленост работни места осигуряват „Айсис“ ООД – консервна промишленост, „Крис ойл 97“ ООД – производство на рафинирано олио; „Бакхус 4“ ООД - производство на вино; ЕТ „Живко Грозев“ – производство на хляб и хлебни изделия, „Ив Мес“ ЕООД – производство на месни продукти. Леката промишленост е застъпена в производството на: амбалаж от дърво – „Янан – Янкул“ ЕООД; Производство на алуминиеви и пластмасови капачки – „Херти“ АД; „Леков и синове” ЕООД – производство на алуминиева и PVC дограма; ЕТ „Пламен Станев“ – производство на дървена дограма. Търговията е добре развита, като мрежата от търговски обекти обхваща всички населени места.

Таблица № 25 Водещи предприятия в Община Каспичан

Предприятие	Сектор	Местоположение
„Рока България“ АД	преработваща промишленост	гр. Каспичан
„Цинкови покрития“ АД	преработваща промишленост	гр. Каспичан
„Керамат“ АД	преработваща промишленост	гр. Каспичан
„Айсис” ООД	преработваща промишленост	гр. Каспичан
„Крис ойл 97“ ООД	преработваща промишленост	гр. Каспичан
„Керамик техно сервиз“ ООД	строителство	гр. Каспичан
„Бакхус 4“ ООД	преработваща промишленост	гр. Каспичан
„Ив Мес“ ЕООД	преработваща промишленост	с. Златна нива
„Бразда“ ООД	преработваща промишленост	с. Златна нива
„Херти“ АД	преработваща промишленост	гр. Плиска
„Леков и синове“ ЕООД	преработваща промишленост	гр. Каспичан
ЕТ „Пламен Станев“	преработваща промишленост	гр. Каспичан
„Плантабул“ ООД	преработваща промишленост	с. Каспичан
ЕТ „Симеон Дянков“	преработваща промишленост	гр. Плиска

V.9.1. Енергийни мрежи

Важен елемент на техническата инфраструктура на всяка община са енергийните мрежи и системи, с които се осигурява необходимата енергия. Електроснабдяването в Община Каспичан се осъществява от Енерго про. Всички населени места са електрифицирани с изградени трафопостове и разпределителни мрежи. Общата трансформирана мощност в трафопостовете в селищата на Община Каспичан е достатъчна, за да поеме съществуващите товари. В част от населените места електропреносните мрежи са физически и морално остарели.

В Община Каспичан е изградена 80 % въздушно и 20 % подземно електропроводна и електроразпределителна мрежа, която осигурява достатъчна сигурност и оперативност в захранването на всички селища. Инсталираната мощност е оразмерявана за значително

по-голямо потребление от сегашното и всички подстанции работят с около 20 % от капацитета си.

Сред основните проблеми по отношение на енергийната инфраструктура се открояват морално остарелите съоръжения, авариите и др. Поради това е необходимо предприемане на действия, насочени към отстраняване на проблемите, оказващи неблагоприятно влияние върху качеството на предоставяните услуги. Сред основните проблеми, характеризиращи състоянието на енергийната инфраструктура на територията на общината, се откроява високия дял на енергията, произвеждана от твърди горива. Това неефективно от екологична гледна точка производство, налага необходимостта от приоритетното предприемане на мерки, насочени към оптимизиране на енергопотреблението, въвеждане на енергоефективни технологии и създаване на условия, стимулиращи производството на енергия от възобновяеми енергийни източници. Основният дял в консумацията на електрическа енергия на територията на общината, се дължи на битовите абонати, като през последните години не се отчитат резки промени в консумацията на електроенергия, но се наблюдава увеличаване в дела на обществения сектор.

Въвеждане на енергоспестяващо улично LED осветление във всички населени места. Сключен е договор за финансиране за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост (ПМС № 114/2022) между Министерство на енергетиката и Община Каспичан № BG-RRP-4.028-0064 от 01.11.2024 год. за обект „Въвеждане на енергийно ефективна система за външно изкуствено осветление в община Каспичан“, включващ подмяна на уличното осветление в седем населени места от общината.

- Сключване на договори за „Въвеждане на енергоефективни мерки в Народно читалище „Пробуда 1928“ гр. Каспичан и Народно читалище „Просвета 1911“ гр. Плиска, община Каспичан“. В изпълнение на проекта за НЧ „Пробуда 1928“ гр. Каспичан са включени топлинно изолиране на външни стени; топлинно изолиране на покрив; мерки при генериране на топлина; мерки по системите за осветление; слънчево PV електричество. В изпълнение на проекта за НЧ „Просвета 1911“ гр. Плиска са включени топлинно изолиране на външни стени; топлинно изолиране на покрив; топлинно изолиране на под; топлинно изолиране на прозорци и врати; Мерки при генериране на топлина; Измерване, автоматизация и контрол; Мерки по системите за осветление; Слънчево PV електричество.

➢ Договор за „Устойчиво енергийно обновяване на общинска сграда за административно обслужване“. В изпълнение на проекта са включени топлинно изолиране на външни стени; топлинно изолиране на покрив, топлинно изолиране на под, топлинно изолиране на прозорци и врати и слънчево PV електричество.

V.9.2. Транспортна инфраструктура

Община Каспичан има важно географско и геостратегическо местоположение, близост до перспективни пазарни райони, изградени и с потенциал за развитие на конкурентноспособни инфраструктури.

Транспортната инфраструктура на Община Каспичан се подразделя на следните системи:

➢ железопътна инфраструктура;

➢ пътна и улична мрежа.

V.9.2.1. Железопътна инфраструктура.

Ж.П. гара Каспичан е разположена на първата ж.п. линия Русе – Варна. Гарата е важен транспортен възел и пресечна точка на две основни ж.п. линии: София - Варна и Русе – Варна.

Съгласно „Наредба за категоризация на железопътните линии в Република България, включени в железопътната инфраструктура, и закриване на отделни линии или участъци от линии“ категоризацията на ж.п. линията, преминаваща през територията на общината е I категория. Съгласно Нормативната уредба на ДП „НК ЖИ” класификацията на ж.п. линията е V-ти клас.

Дължината на железопътната мрежа на територията на община Каспичан е както следва:

➢ По втора главна жп. линия София - Варна от км 453+481 до км 470+464 с дължина 16,983 км.

➢ По девета главна жп линия Русе - Каспичан от км 124+518 до км 136+138 е дължина 11,620 км.

➢ По жп линията Каспичан - Нови пазар от км 0+000 до км 2+020 е дължина 2,020 км.

На територията на общината са разположени 5 броя прелези, както следва:

➢ По втора жп. линия на км 460+620 и на км 466+310 в междугарието Каспичан - Провадия.

➢ По девета жп. линия на км 125+403 и 125+825 в междугарието Хитрино - Плиска и на км 130+380 в междугарието Плиска - Каспичан.

В обсега на общината се намират гара Каспичан (км 459+400 по II-ра жп линия и 137+470 по IX-та жп линия), Плиска (км 129+870 по IX-та жп линия) и спирките Калугерица (км 455+364 по II-ра жп линия) и Златна нива (км 125+706 по IX жп линия).

Техническото състояние на релсо-траверсовата скара е добро и гарантира заложените в графика за движение на влаковете скорости.

V.9.2.2. Пътна и улична мрежа.

Територията на Община Каспичан се обслужва от автомобилен транспорт. Чрез него се осъществяват производствените връзки и гражданските пътувания между населените места. Пътната мрежа на територията на общината е разделена на Републиканска пътна мрежа и Общинска пътна мрежа, осигуряващи връзки на населението от общината до областния център - град Шумен и до по-големите градове съседните общини.

На територията на общината са изградени общо 100,74 км. пътна мрежа, от които първи клас 10,5 км., третокласна пътна мрежа 53,32 км. и 36,92 км. общински пътища.
Списък на общинските пътища на територията на община Каспичан:
Каспичан - граница община (Каспичан - Нови пазар) - Енево - Нови пазар – (I-2) в участък от км 0+000 до км 1+000.

- SHU1082 (III – 2007) Плиска - Върбяне - Граница община (Каспичан - Нови пазар)

– 2007) Плиска – археологически резерват Плиска в участък от км 0+000 до км 2+940.

- SHU1111 (III – 701) Нови пазар - Граница община (Нови пазар - Каспичан) - Плиска (III – 2007) в участък от км 5+550 до км 8+500.

– 731), Черноок – Блъсково/Градинарово - Снежина - граница община (Провадия - Каспичан) - Марково (III – 2082) в участък от км 20+910 до км 23+920.

Каспичан - жп гара Каспичан – Могила – (III – 2082) в участък от км 0+000 до км

V.10. Селско стопанство.

Селското стопанство е традиционен отрасъл за община Каспичан. То се специализира в производството на зърнено - житни култури, зеленчуци, отглеждане на едър и дребен рогат добитък. Общината разполага със сравнително добри ресурси за развитие на земеделието - плодородни почви, благоприятни климатични условия за отглеждане на разнообразни видове култури. Развиват се лозарството и овощарството.

В Община Каспичан има две земеделски кооперации. Броят на регистрираните земеделски производители в Община Каспичан се променя динамично, като през 2020 г. достига 186, а през 2022 г. намалява до 153.

Таблица №26 Обработваема земеделска земя в Община Каспичан 2007-2012 г. (дка)

Показател					
Обработваема земеделска земя					

Общият брой декари обработваемата земеделска земя нараства от 2021 до 2024 г. със 4 022 дка, достигайки 145 742 дка.

Диаграма № 11 Обработваема земеделска земя в Община Каспичан 2020-2024 г.

Животновъдството е застъпено предимно в селата. През 2024 г. най-голям е делът на отглежданите свине – 2464бр., овце и кози – 1765, едър рогат добитък - 887 бр. Най-много овце и кози се отглеждат в с. Златна нива - 541 бр., с. Косово – 232 бр., и с. Каспичан

а на едър рогат добитък в гр. Плиска – 384 бр., с. Каспичан – 188 бр., свине – в с. Върбяне – 2739 бр.

V.11. Финансови фактори

.11.1. Икономически инструменти

Икономическите инструменти, които се използват за целите на екологичната политика включват стимули за ефективно използване на ресурсите, за подпомагане екологосъобразни дейности и практики и за ограничаване използването на производствени средства и технологии с вредно въздействие върху околната среда.

Основните принципи на които се базират икономическите инструменти за опазване на околната среда, са:

- Предотвратяване и превантивност – предотвратяването на замърсявания и превантивните мерки за недопускане на увреждане на околната среда са свързани с по-ниски разходи за обществото в сравнение с мерките по почистване и възстановяване на околната среда;

- „Потребителят плаща“ – всеки, който употребява природни ресурси, следва да заплаща реалната цена за тях и да покрие разходите за възстановяването им;

„Замърсителят плаща“ и „Разширена отговорност на производителя“ – всеки, които образува или допринася за образуването на отпадъци или замърсяване на околната среда, трябва да покрие пълните разходи за третиране на отпадъците по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве.

Съществуващите икономически инструменти, залегнали в законодателството и осигуряващи приходи за общинския бюджет, които впоследствие могат да се използват за финансиране на дейности по опазване на околната среда, са посочени в таблицата по-долу:

Нормативен документ	Икономически инструмент	Приходи/разходи на общинския бюджет, основание
Закон за опазване на околната среда (ЗООС)	Санкции за увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми	Приходи от санкции по чл. 65 от Закона, разходи на основание чл. 74

Закон за управление на отпадъците (ЗУО)	Обезпечение по чл. 60, натрупаните средства са за финансиране закриване на клетки и следексплоатаци-онни грижи на площадката на депото. Отчисленията по чл. 64 за намаляване депонираните отпадъци. Натрупаните общински средства се използват от общините за финансиране съоръжения за рециклиране и оползотворяване на отпадъците.	Обезпеченията и отчисленията са компонент на такса битови отпадъци, съгласно чл. 66 ал. Т. 3 от Закона за местните данъци и такси
Закон за лечебни растения (ЗЛР)	Такси за ползване на лечебни растения от земи, гори и територии общинска собственост Финансиране на дейности по поддържане и възстановяване на лечебните растения.	Приходи от такси по чл. 24, ал. 2 от Закона Разходи по чл. 25, ал. 2 от Закона
Общински наредби	Глоби за нарушение на изискванията на наредбите – шум, чистота и др.	

V.11.2. Общински бюджет.

Приходната част на общинският бюджет се състои от собствени приходи, субсидии от Републиканския бюджет, трансфери от Републиканския бюджет и др. Бюджетните взаимоотношения между Държавния бюджет и общинските бюджети се определят със Закона за държавният бюджет на Република България.

За всяка бюджетна година средствата се предоставят под формата на субсидии – обща допълваща, обща изравнителна, целева субсидия за капиталови разходи и други целеви трансфери. Всяка от субсидиите е предназначена за финансиране на отделни дейности. Общата изравнителна субсидия е за финансиране на местни дейности- издръжка община, ЦДГ и други.

Целевите трансфери по бюджета на общината са за обезпечаване на някои бюджетни дейности – снегопочистване на четвъртокласна пътна мрежа, основен ремонт

на четвъртокласна пътна мрежа и за програмите по времена заетост. Част от тях не се включват в първоначалната рамка на бюджета.

Приходите и разходите за дейности по управление на отпадъци и дейност „чистота“ в периода от 2011 г. до 2015 г. са представени на таблица №28.

Таблица №27 Приходи и разходи за управление на отпадъците

Приходи за управление на отпадъците на Община Каспичан	
година	*Отчет на приходите (лв.)*
Разходи за управление на отпадъците на Община Каспичан	
година	*Отчет на разходите (лв.)*

Увеличението на приходите е плавно и постепенно, съобразно променящата се нормативна уредба и произтичащите от нея нови задължения на местните администрации, свързани с управлението на отпадъците. Увеличението на приходите през периода не е достатъчно и не покрива всички оперативни разходи на общината, с които следва да изпълнява задълженията си.

Началният бюджет на Община Каспичан за **2021 г.** е в размер на 9 650 710 лв., в това число за делегираните от държавата дейности е в размер на 6 036 283 лв. и местни дейности 3 353 967 лв. и за дофинансиране 260 460 лв. Вследствие извършени корекции на база промени с бюджетните взаимоотношения на общините с Република България и промени на други основания, уточненият годишен бюджет на община Каспичан към

Бюджет за управление на отпадъците за 2021 г. е 577 838 лв. и представлява 6,86 % от общия бюджет.

Началният бюджет на Община Каспичан за **2022 г.** е в размер на 12 685 529 лв. в това число за делегираните от държавата дейности е в размер на 7 520 652 лв. и местни дейности 4 880 707 лв. и за дофинансиране на делегираните от държавата дейности

взаимоотношения на общините с Република България и промени на други основания, уточненият годишен бюджет на Община Каспичан към 31.12.2022 г. е в размер на **15 628 лв.** в т.ч. за делегирани от държавата дейности 9 569 368 лв., за местни дейности 5 766 562 лв. и дофинансиране на делегираните от държавата дейности 292 826 лв.

Бюджет за управление на отпадъците за 2022 г. е 848 360 лв. и представлява 5,43 % от общия бюджет.

За **2023 г.** началният бюджет на Община Каспичан е в размер на 14 842 865 лв. това число за делегираните от държавата дейности е в размер на 8 261 083 лв. и местни дейности 6 224 641 лв. и за дофинансиране на делегираните от държавата дейности 357 141. Вследствие извършени корекции на база промени с бюджетните взаимоотношения на общините с Република България и промени на други основания, уточненият годишен бюджет на Община Каспичан към 31.12.2023 г. е в размер на **16 598 212 лв.** в т.ч. за делегирани от държавата дейности 10 222 796 лв., за местни дейности 5 994 633 лв. и дофинансиране на делегираните от държавата дейности 380 783 лв.

Бюджетът за управление на отпадъците за **2023 г.** е в размер на **837 611 лв.,** представляващ 5,05 % от общия бюджет.

За **2024 г.** началният бюджет на Община Каспичан е в размер на 14 653 735 лв. това число за делегираните от държавата дейности е в размер на 8 874 843 лв. и местни дейности 5 308 638 лв. и за дофинансиране на делегираните от държавата дейности 470 254 лв. Вследствие извършени корекции на база промени с бюджетните взаимоотношения на общините с Република България и промени на други основания, уточненият годишен бюджет на Община Каспичан към 31.12.2024 г. е в размер на **17 167 288 лв.** в т.ч. за делегирани от държавата дейности 11 577 794 лв., за местни дейности 5 107 944 лв. и дофинансиране на делегираните от държавата дейности 481 550 лв.

Бюджет за управление на отпадъците за **2024 г.** е в размер на **674 656 лв.,** представляващ 3,93 % от общия бюджет.

Диаграма 12 Бюджет на Община Каспичан 2021 – 2024 г. / лв.

Основни източника на финансиране на проекти в областта на околната среда са Предприятието за управление на дейности по опазване на околната среда /ПУДООС/ и Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г. (ОПОС).

ПУДООС финансира проекти в областта на:

Управление на отпадъците;

- Изграждане на пречиствателни станции за отпадни води и канализационни мрежи;
- Опазване чистотата на въздуха;
- Биоразнообразие;

За изпълнението на програмите и планове на общината следва да се търсят източници на средства и извън общинския бюджет - Оперативни програми, финансирани от фондовете на ЕС, Програми за трансгранично сътрудничество, Програми на българските министерства и други. Като алтернативи за съ-финансиране на проекти могат да се ползват кредити от фонд „ФЛАГ”, краткосрочни банкови заеми, целеви субсидии и помощи от държавния бюджет.

Все още не много популярен, но важен за бъдещото развитие на българските общини начин за финансиране и изпълнение на публични функции и дейности е публично -частното партньорство (ПЧП). Неговите форми, структуриране и механизми вече са нормативно уредени със Закона за публично-частното партньорство в сила от 01.01.2013 г. ПЧП едновременно дава възможност за развитие на висококачествени и достъпни

услуги от обществен интерес и насърчаване на частните инвестиции в строителството, поддържането и управлението на обекти на техническата и социална инфраструктура и в извършването на публични функции и дейности. ПЧП се урежда, чрез договор между публичния партньор - Община и частния партньор -Инвеститор. ПЧП дава гаранции за защита на публичните активи и ефективно управление на публичните средства, като същевременно се създават работни места, генерират доходи и насърчава предприемачеството.

V.12. Демографски фактори

Население на общината

Демографската ситуация в Община Каспичан е резултат от действието на фактори и влияния, които от една страна са характерни за Р България, а от друга специфични за територията на общината, обусловени от географското положение, историко-културно, социално-икономическо и демографско развитие.

Особеностите на географското положение на територията спрямо важни пътни артерии и големи градове в страната оказват пряко въздействие върху характера на демографските тенденции. Това оказва влияние най-вече върху състоянието на различните видове структури на населението и върху неговите миграционни нагласи и поведение. Съществено влияние оказват раждаемостта и смъртността, миграцията, полово-възрастовата, етническа, религиозна и образователна структури на населението. Те влияят на формирането на човешките ресурси в общината, както в количествено, така и в качествено отношение.

Текущата демографска ситуация в общината се характеризира с продължаващо намаляване и застаряване на населението и задържащо се високо равнище на общата смъртност.

Населението на Община Каспичан по данни на ГДГРАО към 2024 г. е 7153 души, което в сравнение с данните от 2021 г., показва трайна тенденция за намаляване.

Таблица №28 Население на Община Каспичан:

Община Каспичан				
с. Върбяне				
с. Златна нива				

гр. Каспичан				
с. Каспичан				
с. Косово				
с. Кюлевча				
с. Марково				
с. Могила				
гр. Плиска				

Източник ГДГРАО

Към 2024 г. около 37,24% от населението е съсредоточено в общинския център гр. Каспичан. В общината има два много малки града - град Каспичан с население 2664 души и град Плиска с население 736 души; едно средно село – с. Каспичан с население, съответно 1584 жители и шест малки села Върбяне, Златна нива, Косово, Кюлевча, Марково и Могила. За последните 6 години населението на общината е намаляло с 1,79 %.

Диаграма №13 Население на Община Каспичан.

Община Каспичан се състои от 9 населени места в т.ч. общинския център гр. Каспичан. В резултат на наблюдаваното цялостно негативно демографско развитие на национално ниво, демографската ситуация в общината може да се определи като неблагоприятна. Направената констатация се свързва с тенденцията на обезлюдяване на

някои от населените места в общината, както и с влошаване стойностите на показателите, характеризиращи протичащите демографски процеси.

Броя на населението на общината намалява, което е породено от общата тенденция за страната. Това намаление е един от основните неблагоприятни фактори за бъдещото му развитие. То ще доведе до ограничаването на работната сила и възпроизводствения потенциал.

Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите /SWOT/.

Един от основните етапи в стратегическото планиране е „анализът на средата“. Изводите от този анализ са важна предпоставка за осъществяване на по-нататъшните стъпки в процеса на стратегическо планиране – SWOT анализ, целеполагането и изготвянето на план за действие. Това наложи те да бъдат изложени в тази част по структуриран начин. Избран бе подходът основните изводи да се групират в две основни части:

- Достижения и силни страни, проблеми и слаби страни;
- Възможности и заплахи.

SWOT представлява акроним на вътрешните за общината силни страни (Strengths) и слаби страни (Weaknesses) и външните за общината възможности (Opportunities) и заплахи (Threats). SWOT анализът изхожда от идеята за разделянето на обекта на стратегически анализ от средата, в която той функционира. Обектът на стратегически анализ се разглежда откъм неговите „силни“ и „слаби“ страни. Средата, в която функционира обектът на стратегически анализ се диференцира на „възможности“ и „заплахи“.

- Възможности: Възможностите представляват най-благоприятните елементи на външната среда на общината. Това са благоприятни за общината потенции, от които тя се възползва или би могла да се възползва;
- Заплахи: Заплахите са най-неблагоприятните сегменти на външната среда за общината. Те поставят най-големи бариери пред настоящото или бъдещото (желаното) състояние на общината;
- Силни страни: Силните страни са ресурс, умение или друго преимущество, което притежава общината. Силната страна е отличителна компетенция, която дава сравнително предимство на общината;
- Слаби страни: Слабите страни представляват ограниченията или недостига на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват развитието на общината.

Между четирите квадранта съществуват определени зависимости. Връзката между възможностите и силните страни дава представа за лостовете на развитие. Връзката между слабите страни и заплахите формира основните проблеми на развитие. Връзката между силните страни и заплахите определя рисковете на развитие, а връзката между слабите страни и възможностите извежда ограниченията на развитие. От тази класификация произтичат и условните наименования на различните видове стратегии, за които ще стане дума по късно. След осъществяване на количествен и качествен анализ на общината изведените характеристики на обекта и обкръжаващата средата се избират най-важните, които се вписват в съответните квадранти. Този етап съдържа голяма доза творчество, но се опира на направения анализ в предишният етап. В същото време елемент на творчество и интуиция е избора на правилния квадрант за идентифицирания фактор. Практиката показва, че за много от идентифицираните тенденции и фактори стои въпроса в кой от квадрантите да бъде поставен. До голяма степен това зависи и от самата формулировка. Например, наличието на свободна работна сила може да е силна страна, докато високата безработица да е слаба страна; възможността да се развиват трудоемки производства да е възможност, а високият процент на трайно безработни да е заплаха. В реалният живот съществуват множество взаимовръзки, които се явяват причини и следствия в зависимост от гледната точка, от целите на анализа и т.н. Поради тази причина едно и също явление може да се разглежда в различни негови проявления.

Най-благоприятната стратегическа позиция е агресивната стратегия. Всеки обект на анализ се стреми да заеме максимална площ в квадранта между силните страни и възможностите. Тази позиция е най-благоприятна и стратегията на развитие трябва да е построена така, че заеманата в нея площ само да се увеличава. Стратегията на развитие, която се определя между слабите страни и възможностите може да се нарече концентрираща, защото тя е насочена към използване на съществуващите благоприятни условия за развитие чрез намаляване на слабите страни. Стратегията на развитие, която се определя между слабите страни и заплахите може да се нарече защитна, е най-неблагоприятна. Организацията, попаднала в тази позиция трябва да търси възможност за оцеляване и след това да се опита да премине в някой от другите квадранти. Диверсификационната стратегия се определя между силните страни и заплахите. Основната посока на стратегическо развитие при нея е насочена към намаляване или ограничаване на заплахите и при едновременно укрепване на силните страни.

При използване на цялата налична информация за съществуващото положение и тенденциите по компоненти на околната среда са изведени следните основни аспекти на силните и слабите страни на Община Каспичан по отношение на опазване на околната среда, както и на възможностите и заплахите от страна на средата, които са представени в следната таблица.

СИЛНИ СТРАНИ (*STRENGTHS*)	**СЛАБИ СТРАНИ (WEAKNESSES)**
Въздух	
✓ Добро качество на атмосферния въздух (КАВ). ✓ Газифицирани производствени предприятия и общински сгради. ✓ Започнато газифициране на домакинствата.	✓ Липса на постоянен пункт за контрол на КАВ. ✓ Малък брой домакинства присъединени към газопреносната мрежа. ✓ Трайна тенденция към замърсяване на въздуха с прах от лоша улична хигиена и лошо състояние на уличната мрежа в селищните среди.
Води	
✓ Редовно водоснабдяване на цялото населени с вода за питейно – битови нужди, отговаряща на нормативните изисквания. ✓ Наличие на достатъчно водни ресурси и осигурено водоснабдяване на всички населени места в общината. ✓ Изградена канализация в гр. Каспичан	✓ Значителни загуби на вода, произтичащи от състоянието на водопроводната мрежа. Необходима е реконструкция на водоснабдителните мрежи. ✓ Амортизирана и остаряла водопроводна мрежа. ✓ Липса на изградена пречиствателна станция за отпадъчни води.
Отпадъци	
✓Въведено организирано събиране и транспортиране на битовите отпадъци за всички населените места в общината. ✓Въведено разделно събиране на отпадъците от опаковки: хартия, картон, пластмаса, метали и стъкло. ✓Създадена организация за разделно събиране на ИУЕЕО и НУБА. ✓Разработена Програма за управление на отпадъците до 2027 г. ✓Изготвен доклад за морфологичния състав на отпадъците в общината.	✓ Липса на инфраструктура и невъзможност за въвеждане на система за разделно събиране на биоразградими отпадъци. ✓ Липса на финансови средства за изграждане на собствена инфраструктура. ✓ Високо ниво на депониране на различните видове отпадъци. ✓ Ниска платежоспособност на гражданите в общината. ✓ Тенденция за нарастване на разходите за управление на битовите отпадъци.

✓На територията на Община Каспичан няма регионално депо за неопасни отпадъци, на което да се обезвреждат битовите отпадъци, образувани от населението. Старото депо за битови отпадъци е рекултивирано. ✓Община Каспичан участва в РСУО – Регион Шумен. ✓Община Каспичан изгради общинско предприятие „Благоустройство, озеленяване и чистота“	✓ Недостатъчна активност на населението в разделното събиране на отпадъци. ✓ Слаб интерес от населението към екологичните проблеми и нарушаване на приетите нормативни разпоредби във връзка с отпадъците. ✓ Негативна прогноза за постигане на целите на региона за разделно събрани отпадъци.
Почви	
✓Наличие на благоприятен климат и наличие на почвени ресурси, позволяващи развитието на земеделие. ✓Липсват данни за увреждане на почвите на територията на общината – вкислени, засолени, замърсени с продукти за растителна защита, с нефтопродукти и др. почви. ✓Ниско ниво на замърсяване на почвите с отпадъци.	✓ Територията на Община Каспичан е бедна на полезни изкопаеми. ✓ Почвените ресурси са подложени на естествена и антропогенна деградация, която се отразява неблагоприятно върху функционирането на екосистемите. От деградационните процеси на земите и почвите като основен може да се посочи ерозията.
Биологично разнообразие	
✓Богато биологично разнообразие, с висока степен на естественост на местообитанията в защитените територии и с високо качество на места от мрежата „НАТУРА 2000“ ✓Наличие на редки растителни и животински видове в защитени зони.	✓ Липса на система за събиране и обмен на информация, мониторинг и оценка на биологичното разнообразие в екосистемите. ✓ Намаляване на процеса на влошаване на състоянието на някои екосистеми, местообитания, микроклиматичните условия и естествената хранителна верига.
Шум	
✓ Добри шумови характеристики на населените места.	✓ Добри шумови характеристики на населените места.
Зелени площи	
✓ Изградена зелена система в централните градски части, улично озеленяване, наличие на паркове и градини, наличие на зелени площи. ✓ Редовно почистване на площите за обществено ползване.	✓ Наличие на неподдържани квартални градинки. ✓ Състоянието на парковете в общината, като цяло е незадоволително.

Други	
✓ Уникални природни и културни забележителности с национално и международно значение. ✓ Добре балансирана икономика и добре развита транспортна и комуникационна мрежа. ✓ Благоприятно географско разположение за развитие на икономиката. ✓ Съхранена природа и добри общи екологични показатели. ✓ Организиран контрол по спазването на законовите изисквания по опазване на околната среда и управление на отпадъците на общинско ниво.	✓ Непълното използване на туристическия потенциал в общината. ✓ Липса на достатъчно собствени финансови ресурси на общината за реализацията на екологични проекти. ✓ Формиране на отрицателен естествен и механичен прираст. ✓ Недостатъчна обществена ангажираност на жителите на общината по екологични проблеми. ✓ Слабо екологично възпитание на част от населението. ✓ Непълна институционална, нормативна и стратегическа рамка за управление на околната среда.
ВЪЗМОЖНОСТИ (OPPORTUNITIES)	ЗАПЛАХИ (THREATS)
Въздух	
✓ Голям потенциал за включване към газопреносна мрежа. ✓ Реконструкция и основен ремонт на улици. ✓ Повишаване контрола при техническите прегледи на МПС. ✓ Намаляване дела на използваните твърди горива през студеното полугодие. ✓ Изграждане на канализационна система обхващаща територията на цялата община. ✓ Изграждане на ПСОВ. ✓ Изграждане на допълнително водоснабдяване.	✓ Висока цена за ново присъединяване към газовата мрежа. ✓ Продължителна тенденция за внос на стари автомобили. ✓ Потенциал за нарастване на замърсяването от индустриалните дейности при условие на увеличен ръст на този сектор. ✓ Недостатъчно намаление на загубите на водата. ✓ Невъзможност от подмяна на всички водопроводни и канализационни мрежи, за които това е необходимо.
Отпадъци	
✓ Използване на финансови инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с ефективното управление на отпадъците. ✓ Промяна на обществените нагласи в полза на екологосъобразното и ефективно управление на отпадъците. ✓ Въвеждане и използване на материални стимули/санкции при	✓ Значително увеличение на разходите за управление на битови отпадъци и необходимост от повишаване на такса битови отпадъци за населението във връзка с неизпълнение на целите за отпадъци. ✓ Изхвърляне на отпадъци от населението на нерегламентирани места. ✓ Налагане на санкции от РИОСВ за неспазване на нормативните изисквания.

спазването/неспазването на нормативната уредба	
Почви	
✓ Проучване състоянието на почвите и получаване на данни за наднормено замърсяване, картиране на резултатите от проучванията и предприемане на действия по подобряване на състоянието на почвите. ✓ Увеличаване на дела на рекутивираните терени.	✓ Увеличаване на дела на ерозиралите почви; ✓ Допускане замърсяване на почвите с тежки метали и други в следствие на нерегламентирано депониране на отпадъци и други.
Биологично разнообразие	
✓ Подобряване на природозащитното състояние на видове и местообитания от мрежата Натура 2000. ✓ Възможност за развитие на познавателен и еко туризъм.	✓ Вредно антропогенно въздействие върху флората и фауната в защитените зони и природните местообитания.
Шум	
✓ Подкрепа на дейности по разширяване на зелената система на общината с цел подобряване на акустичната обстановка.	✓ Липса на достатъчно средства от страна на бизнеса и публичния сектор за прилагане на изискванията на екологичното законодателство, свързани с изменения и допълнения в европейското екологично законодателство.
Зелени площи	
✓ Изготвяне на Регистър на озеленените площи. ✓ Озеленяване с храстова и дървесна растителност, абсорбираща праха и аерозолите от въздуха.	✓ Недостатъчен финансов ресурс за извършване на дейности по озеленяване.
Други	
✓ Възможности за получаване на безвъзмездна финансова помощ от национални източници на финансиране и от Фондовете на ЕС и достигане до целите на ЕС за околна среда. ✓ Провеждане на кампании за опазване на околната среда и реализация на действия за смекчаване на климатичните промени, свързани с национални и местни инициативи.	✓ Липса на собствени финансови ресурси за реализация на екологични проекти. ✓ Запазване на ниска инвестиционна активност на бизнеса. ✓ Проблеми с неефективно управление на финансовите инструменти на ЕС на национално ниво. ✓ Климатични промени, свързани с повишен риск от природни бедствия, засушаване, ерозия и горски пожари.

✓ Преструктуриране на икономиката и въвеждане на съвременни технологии, щадящи околната среда на национално и регионално ниво.	

Най-силна и най-реалистична е връзката между слабите страни и възможностите. Те определят ограниченията на развитие на общината. Стратегията на развитие, която определя тази връзка може да се нарече концентрираща, защото тя е насочена към използване на съществуващите благоприятни условия за развитие чрез намаляване на слабите страни на общината. Основните задачи, върху които трябва да се концентрира управлението на общината са:

- Използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с инфраструктурата на общината, опазването на околната среда и повишаване потенциала на общината;
- Реализиране на проекти свързани с управлението на отпадъците;
- Оптимизиране на водоснабдителните системи в населените места и изграждане на ПСОВ в гр. Каспичан.
- Пълно използване на туристическия потенциал на Община Каспичан и създаване на екопътеки и развитие на екотуризъм.
- Повишаване на обществената информираност и ангажираност по проблемите на опазването на околната среда.

Визия на Общината

При формулиране визията на Община Каспичан за подобряване състоянието на околната среда на територията на общината са взети под внимание предимствата, които общината има в регионален и национален аспект, както и нагласите на обществото за бъдещото ѝ състояние в дългосрочен план.

Процесът на планиране на общинско ниво търси баланса между различните аспекти на развитието (екологичен, териториален, икономически и социален) и между различните териториални общности, институции и социални групи. Общинската програма за опазване на околната среда се явява един от основните инструменти за защита и опазване на наличните природни ресурси, запазване на постиженията, където ги има, и подобряване на екологичното състояние в областите, където е необходимо, като е съобразена със сферите на компетенция и възможностите на Община Каспичан.

Стратегическата част на Програмата следва да се разглежда като динамична част, която има възможност да бъде допълвана и актуализирана съобразно промени в приоритетите на общината, в националното законодателство и други елементи на обкръжаващата среда, оказващи влияние върху протичащите процеси в общината. Програмата е съобразена с основните цели на политиката за опазване на околната среда в Европейския съюз, както и с основните стратегически и планови документи на национално ниво и имащи отношение към опазването и съхранението на околната среда.

Дефинирането на визията, целите и приоритетите в Програмата се основава на извършения анализ на средата, на откроените специфични особености в SWOT анализа и на очакванията и предвижданията за развитие на Община Каспичан.

Община Каспичан е развиваща се териториална единица, с икономика и инфраструктура, повлияни и съобразени със стратегическото и географско положение, природен потенциал и сравнителните предимства на общинската територия. Общината е привлекателно място за живот със сравнително добре съхранена природа и хармонична среда за обитаване.

Общинското ръководство на Община Каспичан работи сериозно за подобряване на икономическото, битово-социалното, културното и демографско състояние на жителите на града. Всички тези дейности са пряко или косвено свързани и с решаването на проблемите на околната среда. Общината предоставя информация за предприеманите действия, предстоящи проекти, организира обществени обсъждания на важните за общината и населението проекти, мероприятия и решения свързани с развитието на града и околната среда.

Сегашната визия отразява желанието за запазване и достигане на определено ниво на качеството на околната среда в Община Каспичан. От една страна тя е консолидирана, обобщена представа на общността за стандарта на живот и качествата на средата, която изгражда, поддържа и обитава, а от друга в нея има приемственост и тя се явява продължение на визията за цялостно развитие на общината през следващите години. Неразделна част от развитието на общината е опазването на предмета и целите на защитените територии и зони, в условията на силно урбанизирана среда, в която трябва да се запази биоразнообразието.

Предвид всичко гореизложено се формулира визията на Община Каспичан:

„Община Каспичан - привлекателно място за живеене с висок жизнен стандарт. Развит туристически и културен център, с конкурентноспособна промишленост и биологично селско стопанство.”

Така формулираната визия отразява виждането за развитие на общината съобразено с наличния природен потенциал при отчитане на интересите на местното население. Визията на Общината може да се постигне чрез формулирането на адекватни цели и съответстващи на тях мерки за съхраняване и подобряване на състоянието на околната среда.

V

I С програмата се цели да се фокусират управленските процеси и да се даде рамката **1** за използването на наличните ресурси по такъв начин, че Община Каспичан да успее да **1** запази и надгради постигнатото до момента и в същото време да създаде и развива **Цели и приоритети** конкурентни предимства от потенциала си.

С оглед определянето на конкретните мерки за опазване и възстановяване на околната среда на базата на съществуващото състояние и очакваното развитие на икономиката и инфраструктурата в общината и с оглед на определената визия, главната стратегическата цел за периода 2026-2030 г. може да бъде определена по следния начин.

Генералната стратегическа цел: „Поддържане и подобряване на качеството на живот на населението в общината, чрез осигуряване на здравословна и благоприятна околна среда и запазване на богатото природно наследство, чрез устойчиво управление на околната среда“

Стратегическата цел на програмата е да се ангажира и съдейства за опазване и предотвратяване на замърсяването на околната среда по всичките й компоненти и фактори на въздействие, за намаляване на риска за здравето на населението. За постигането на генералната стратегическа цел на Общинската програма за опазване на околната среда са формулирани следните приоритети и стратегически цели:

Приоритет	Специфична цел
ъздух	Запазване и поддържане на доброто качество на атмосферния въздух и поддържане на нивото на емисиите под пределно допустимите норми.

оди	Опазване на водите и водните обекти, развитие на водоснабдителната и канализационна инфраструктура
тпадъци	Устойчиво управление на отпадъците
очви	Опазване на качеството на земите и почвите
иологично разнообразие	Опазване и поддържане на биологичното разнообразие на територията на общината
ум	Намаляване на шумовото замърсяване в населените места
елени площи	Доизграждане и обогатяване на зелената система
дминистративен капацитет	Подобряване на административния капацитет за управление на дейностите по опазване на околната среда и ангажиране на местната общност

- **Специфична цел към Приоритет №1: Въздух.**

Специфична цел: Запазване и поддържане на доброто качество на атмосферния въздух и поддържане на нивото на емисиите под пределно допустимите норми.

Дейност/Мярка:

Контрол на емисиите от инсталациите на промишлени предприятия и стопански субекти и проверка по изпълнение на мероприятията за подобряване на екологосъобразната им дейност.

1.2. Рехабилитация на улична мрежа в населените места от Община Каспичан.

Саниране на сгради общинска собственост.

Свързване на всички общински сгради, които попадат в райони с изградена газопреносна инфраструктура.

1.5. Въвеждане на енергоспестяващо улично осветление във всички населени места от Община Каспичан.

Разработване/актуализиране на общинска програма за енергийна ефективност.

Провеждане на информационна кампания за разясняване на населението на икономическите и екологични ползи от енергийната ефективност.

Саниране на многофамилни жилищни сгради.

Измиване на улици през летния сезон.

Системни проверки за нерегламентирано изгаряне на гуми, пластмаси, текстил и др.

Планирани и извършвани ежегодни мероприятия по залесяване с декоративни дървесни видове в населените места.

- **Специфична цел към Приоритет №2: Води**

Специфична цел: Опазване на водите и водните обекти, развитие на водоснабдителната и канализационна инфраструктура

Дейност/Мярка:

Извършване на машинно и ръчно почистване на речни корита, дерета и отводнителни канали.

Ежегоден контрол на състоянието на всички язовири на територията на Община Каспичан.

Рехабилитация на водопроводна и канализационна мрежа и изграждане на ПСОВ в гр. Каспичан.

Изграждане на канализационна мрежа в населените места от Община Каспичан и съоръжения за пречистване на отпадъчните води.

Рехабилитация на водопроводна мрежа в населените места от Община Каспичан.

- **Специфична цел към Приоритет №3: Отпадъци**

Специфична цел: Устойчиво управление на отпадъците

Дейност/Мярка:

Изпълнение на заложените мерки в Програмата за управление на отпадъците на Община Каспичан за периода 2021 – 2028 г.

- **Специфична цел към Приоритет №4: Почви**

Специфична цел: Опазване на качеството на земите и почвите

Дейност/Мярка:

Възстановяване на почвеното плодородие на установените нарушени терени, почистване и рекултивация на нарушени терени.

4.2. Залесяване в общинския поземлен фонд, неземеделски фонд и общински терени.

Наблюдение на Б-Б кубове за съхранение на негодни за употреба пестициди.

- **Специфична цел към Приоритет №5: Биологично разнообразие**

Специфична цел: Опазване и поддържане на биологичното разнообразие на територията на общината

Дейност/Мярка:

Изграждане и поддържане на инфраструктурата към защитените територии.

Спазване на ограниченията за опазване на местообитанията и птиците в защитените зони в Общината обявени по Натура 2000.

5.3. Мерки за предотвратяване на горски пожари, забрана за палене на стърнища и гори.

5.4. Проучвания за капацитетните възможности на ресурсите от лечебни растения в общинския поземлен фонд.

Изграждане и поддържане на екопътеки.

5.6. Проучване на възможности за развитие на екологичен туризъм.

- **Специфична цел към Приоритет №6: Шум**

Специфична цел: Намаляване на шумовото замърсяване в населените места

Дейност/Мярка:

Разработване и поддържане на база - данни за шумовото замърсяване на територията на общината.

Залесяване на свободни площи и изграждане на озеленителни пояси.

- **Специфична цел към Приоритет №7: Зелени площи**

Специфична цел: Доизграждане и обогатяване на зелената система

Дейност/Мярка:

Благоустрояване на паркове, зелени площи и зони за отдих и спорт в населените места.

7.2. Създаване на публичен регистър на озелененните площи.

- **Специфична цел към Приоритет №8: Административен капацитет**

Специфична цел: Подобряване на административния капацитет за управление на дейностите по опазване на околната среда и ангажиране на местната общност

Дейност/Мярка:

Създаване и поддържане на информационна система и база данни за състоянието на компонентите на околната среда.

Осигуряване на възможности за повишаване на професионалната квалификация на кадрите, компетентни по управление на околната среда в общинската администрация.
Публикуване на интернет страницата на общината на информация свързана с околната среда.

8.4. Ежегодно организиране на информационни кампании за опазване на околната среда.
Създаване на партньорства с НПО и с други общини за съвместно кандидатстване по програми и проекти, касаещи околната среда.

Така формулираните специфични цели акцентират върху усилията на Общината, насочени към запазване, подобряване и възстановяване на природната среда и развитие на екологичната инфраструктура, водещи до подобряване качеството на живот на населението, привличането на повече туристи и повишаване на възможностите за инвестиции в общинската икономиката.

Планът за действие към настоящата Програма представя необходимите мерки, средства, източниците на финансиране и отговорностите институции, свързани с реализиране на определените приоритети и мерки за тяхното постигане, представен в следващата таблица.

I. План за действие

Специфична цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Бюджет източници на финансиране	срок	Отговорни институции	Очаквани резултати	Индикатори
Приоритет №1 - Въздух							
1.Запазване и поддържане на доброто качество на атмосферния въздух и поддържане на нивото на емисиите под пределно допустимите норми.	1.1.Контрол на емисиите от инсталациите на промишлени предприятия и стопански субекти и проверка по изпълнение на мероприятията за подобряване на екологосъобразната им дейност		Разходи са за сметка на промишлените предприятия и стопански субекти	Постоянен	РИОСВ Шумен; Община Каспичан; Ръководства на стопанските субекти.	Навременно регистриране и решение на проблемите. Повишаване на КАВ.	Съдържание на вредни вещества във въздуха по ПДК
	1.2. Рехабилитация на улична мрежа в населените места от Община Каспичан		Общински бюджет; Европейски фондове и програми	г.	Община Каспичан	Повишаване на КАВ.	Брой рехабилитирани улици
	1.3.Саниране на сгради общинска собственост	лв.	Общински бюджет; Европейски фондове и програми	г.	Община Каспичан	Подобряване на КАВ	Брой санирани сгради

	1.4. Въвеждане на енергоспестяващо улично осветление на всички населени места от Община Каспичан.		Общински бюджет	г.	Община Каспичан	Подобряване на КАВ	Брой въведено енергоспестяващо осветление
	1.5 Разработване/ актуализиране на общинска програма за енергийна ефективност	10 000 лв.	Общински бюджет	2026 г.	Община Каспичан	Подобряване на КАВ.	Разработена програма
	1.6 Провеждане на информационна кампания за разясняване на населението на икономическите и екологични ползи от енергийната ефективност	500 лв.	Общински бюджет	Постоянен	Община Каспичан	Намаляване на емисиите на $ФПЧ_{10}$	Брой проведени кампании
	1.7. Саниране на многофамилни жилищни сгради		НПЕЕМЖС, Европейски фондове и програми	г.	Община Каспичан	Подобряване на КАВ.	Брой санирани сгради
	1.8. Измиване на улици през летния период		Общински бюджет	Ежегодно	Община Каспичан	Повишаване на КАВ	Брой измити улици.

	1.9. системни проверки за нерегламентирано изгаряне на гуми, пластмаса, текстил и др.	Не са необходими		Постоянен	Община Каспичан, РИОСВ - Шумен	Намаляване на емисиите на $ФПЧ_{10}$	Брой проверки
	1.10. Планирани и извършвани ежегодни мероприятия по залесяване с декоративни дървесни видове в населените места	2000 лв.	Общински бюджет, Спонсорство	Ежегодно	Община Каспичан	Повишаване на КАВ	Брой залесени дървета
Приоритет №2 Води							
2. Опазване на водите и водните обекти, развитие на водоснабдителната и канализационната инфраструктура	2.1 Извършване на машинно и ръчно почистване на речни корита, дерета и отводнителни канали	10 000 лв.	Общински бюджет	Ежегодно	Община Каспичан	Почистени водни обекти	кв. м. почистена площ
	2.2. Ежегоден контрол на състоянието на всички язовири на територията на Община Каспичан	Не са необходими		Ежегодно	Община Каспичан	Добро състояние на язовирите	Брой извършени проверки

	2.3 Рехабилитация на водопроводна и канализационна мрежа и изграждане на ПСОВ в гр. Каспичан	Съгласно инвестиционен проект	Общински бюджет; Европейски фондове и други международни и национални финансиращи структури	г.	Община Каспичан	Намаляване загубите на вода. Елиминиране замърсяването на почвите и водните тела	кв. м. изградена ВиК мрежа и изградена ПСОВ
	2.4. Изграждане на канализационна мрежа в населените места от Община Каспичан и съоръжения за пречистване на отпадъчните води	Съгласно инвестиционен проект	Общински бюджет; Европейски фондове и други международни и национални финансиращи структури	г.	Община Каспичан	Елиминиране замърсяването на почвите и водните тела	кв. м. изградена канализация
	2.5. Рехабилитация на водопроводната мрежа в населените места от Община Каспичан	Съгласно инвестиционен проект	Общински бюджет; Европейски фондове	г.	Община Каспичан	Намаляване загубите на вода	кв. м. подменен водопровод
Приоритет №3: Отпадъци							
3. Устойчиво управление на отпадъците	3.1. Изпълнение на заложените мерки в Програмата за управление на	Предвидената стойност в ПУО	Общински бюджет	г.	Община Каспичан	Изпълнение на всички мерки, заложени в програмата	Изпълнена ПУО

	отпадъците на Община Каспичан за периода 2021-2028 г.						
	3.2. Изграждане на компостираща инсталация	Съгласно инвестиционен проект	Общински бюджет; Европейски фондове и други международни и национални финансиращи структури	2026 г.	Община Каспичан	Намаляване на депонираният отпадък.	Количество депониран биоразградим отпадък.
	3.3 Сключване на договор за организиране на дейностите по събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране и предаване за оползотворяване и/или обезвреждане на НУБА, образувани	Съгласно условията на договора	Общински бюджет	г.	Община Каспичан	Намаляване на депонираният отпадък.	Изпълнена ПУО

	на територията на общината.						
Приоритет №4: Почви							
4. Опазване на качеството на земите и почвите	4.1. Възстановяване на почвеното плодородие на установените нарушени терени, почистване и рекултивация на нарушени терени	Съгласно проект	Общински бюджет; МОСВ; МЗХ.	г.	Община Каспичан	Опазване на почвите	Кв. м. почистени и рекултивирани площи
	.2. Залесяване в общински поземлен фонд, неземеделски фонд и общински терени	3 000 лв.	Общински бюджет	Постоянен	Община Каспичан	Намаляване на почвената ерозия, увеличаване дела на залесените площи	кв. м. залесени терени
	4.3. Наблюдение на Б-Б кубове за съхранение на негодни за употреба пестициди	Не са необходими		Постоянен	Община Каспичан	Мониторинг на качеството на почвите	Намаляване дела на замърсени почви.
Приоритет №5: Биологично разнообразие							
5. Опазване и поддържане на биологичното разнообразие на	5.1. изграждане на инфраструктура към защитените територии	Съгласно проект	Общински бюджет; ДГС; Европейски фондове.	г.	Община Каспичан; ДГС	Поддържане на екосистемите и опазване на биоразнообразието	Изградена инфраструктура

територията на общината	5.2. Спазване на ограниченията за опазване на местообитанията и птиците в защитените зони в Общината обявени по Натура 2000	Не са необходими		Постоянен	Община Каспичан; ДГС	Съхраняване на биоразнообразието в Общината	
	5.3. Мерки за предотвратяване на горски пожари, забрана за палене на стърнища и гори			Постоянен	Община Каспичан; ДГС	Поддържане на екосистемите и опазване на биоразнообразието	
	5.4. Проучвания за капацитетните възможности на ресурсите от лечебни растения в общинския поземлен фонд	10 000 лв.	Общински бюджет	г.	Община Каспичан	Създаване на система за оценка и наблюдение на лечебните растения и устойчивото им използване	Информация за лечебните растения.
	5.5. Изграждане и поддържане на екопътеки	10 000 лв.	Общински бюджет	2026 –	Община Каспичан	Развитие на екологичен туризъм.	Брой изградени екопътеки.
	5.6. Проучване на възможности за развитие на екологичен туризъм	Не са необходими		2026 –	Община Каспичан	Развитие на екологичен туризъм.	

Приоритет №6: Шум							
Намаляване на шумовото замърсяване в населените места	6.1. Разработване и поддържане на база данни за шумовото замърсяване на територията на Общината			г.	Община Каспичан; РЗИ-Шумен	Ограничаване на шумовото замърсяване	Наличие на база данни
	алесяване на свободни площи и изграждане на озеленителни пояси	5 000 лв.	Общински бюджет	г.	Община Каспичан	Цялостно подобряване на жизнената среда и повишаване качеството на живот на хората.	Кв. м. залесени площи.
Приоритет №7: Зелени площи							
Доизграждане и обогатяване на зелената система	7.1. Благоустрояване на паркове, зелени площи и зони за отдих и спорт в населените места	500 000 лв.	Общински бюджет; ПУДОС; Европейски фондове	г.	Община Каспичан; Кметове по населени места	Увеличаване на дела на зелените зони	Бр. изградени паркове
	Създаване на публичен регистър на озелененитe площи	Не са необходими		г.	Община Каспичан	Наблюдение и контрол на състоянието на озелененитe площи и ценните дървесни екземпляри.	Създаден регистър
Приоритет №8: Административен капацитет							

Подобряване на административния капацитет за управление по опазване на околната среда и ангажиране на местната общност	Създаване и поддържане на информационна система и база данни за състоянието на компонентите на околната среда.		Общински бюджет	г.	Община Каспичан; РИОСВ - Шумен	Достоверна информация за околната среда	Създадена информационна система
	Създаване на възможности за повишаване на професионалната квалификация на кадрите, компонентите по управление на околната среда в общинска администрация	2 000 лв.	Общински бюджет	г.	Община Каспичан	Повишаване на професионалните умения	Бр. проведени обучения
	Публикуване на интернет страницата на общината актуална информация свързана с околната среда	Не са необходими		Постоянен	Община Каспичан	Широката общественост е информирана за състоянието на околната среда	Информирана е широката общественост по въпросите на ООС

	Ежегодно организиране на информационни кампании за опазване на околната среда		Общински бюджет	Ежегодно	Община Каспичан; РИОСВ - Шумен	Гражданите и фирмите са информирани по въпроси в областта на ООС	Брой проведени информационни кампании
	Създаване на партньорства с НПО и с други общини за съвместно кандидатстване по програми и проекти, касаещи околната среда		Общински бюджет	г.	Община Каспичан	Реализиране на екологични проекти	Брой създадени партньорства

X. Организация за изпълнение на програмата.

X.1. Мониторинг, контрол, оценка и актуализация на общинската програма за опазване на околната среда.

За да бъдат реализирани поставените с програмата задачи и постигнати заложените в нея цели е нужно предложените действия на Общината по опазване на околната среда да бъдат еднакво добре приети от Общинския съвет, общинското ръководство и съответните секторни специалисти. Изпълнението на конкретните мерки и дейности, които водят до постигане на планираните цели и действия, са задължение на Дирекция „Специализирана администрация“.

В съответствие с изискванията на чл. 79, ал. 5 от Закона за опазване на околната среда Кметът на Общината ежегодно внася в общинския съвет отчет за изпълнението на програмата, а при необходимост – и предложения за нейното допълване и актуализиране. На това основание и във връзка с чл. 52, ал. 9 от ЗУО с настоящата програма се предлага отчетът да се изготвя и внася в Общинския съвет до 31 март всяка година заедно с информацията за изпълнението на Общинската програма за управление на отпадъците през предходната календарна година.

Наблюдението и оценката на ОПООС ще се извършва с оглед постигането на ефективност и ефикасност от изпълнението ѝ. Предметът на наблюдение включва изпълнението на целите и приоритетите на Програмата, организацията и методите на изпълнение, прилагани от съответните административни структури, организациите и юридическите лица, участващи в изпълнението им. Наблюдението, както и изпълнението на програмата е отговорност на Кмета на Общината, Директор на дирекция РР, Началник отдел ТСУЕ и експерта по ОС.

В процеса на наблюдение Общинската администрация осигурява спазването на принципите за партньорство, публичност и прозрачност. Наблюдението е важен елемент, който позволява да се засили или намали активността в конкретна насока, да се предприемат коригиращи действия, ако напредъкът е неудовлетворителен или ако условията се изменят.

X.2. Контрол по изпълнение на програмата:

Контролът върху изпълнението на Общинската програма за опазване на околната среда се извършва от Общинския съвет – Каспичан.

Оценката включва информация от наблюдението и от други източници на ефектите от предприетите действия и на резултатите от тях. Извършването на оценката ще осигури на управлението механизми на контрол чрез информация за разходите и за резултатите. Оценката дава възможност да се проследи ефектът от планираните и реализираните дейности. Информация за оценката следва да се предостави по подходящ начин на обществеността, като по този начин се представят пред хората проблемите, планираните инициативи и най-вече напредъка по постигането на визията и главната стратегическа цел.

Общинската администрация следва своевременно да подготвя и внася проекти за финансиране на приоритетните дейности по опазване на околната среда от различни програми и източници.

X. Актуализация и допълване:

Настоящата Общинска програма за опазване на околната следва да бъде актуализирана при съществени промени в националното законодателство или по съображения, които биха допринесли за подобряване на плана за действие.

Измененията, допълненията и актуализацията на Общинската програма за опазване на околната среда се приема от Общински съвет – Каспичан по предложение на Кмета на Общината.

X. Информация на РИОСВ и МОСВ:

Програмата за опазване на околната среда е достъпен документ за компетентните органи (РИОСВ, ПРИОСВ и МОСВ) и обществеността за изпълнение на програмата:

Програмата за опазване на Румен и обществеността за изпълнение на програмата:

Програмата за опазване на околната среда е достъпен документ за компетентните органи (РИОСВ, ПРИОСВ и МОСВ) и обществеността за изпълнение на програмата:

Община Каспичан, за да могат всички заинтересовани лица да имат достъп до него, вкл. да дават своите мнения и предложения.

XI. Списък на публикациите, документите, проучванията и т.н. за изготвяне на програмата:

1. Закон за опазване на околната среда;
2. Закон за опазване на чистотата на атмосферния въздух;
3. Закон за управление на отпадъците;
4. Закон за водите;
5. Закон за почвите;
6. Закон за лечебните растения;

7. Закон за биологичното разнообразие;
8. Закон за защитени територии;
9. Закон за защита от шума в околната среда;
10. Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Каспичан.;
11. Наредба за опазване и поддържане на обществения ред, общинската собственост, инфраструктурата и околната среда в Община Каспичан;
12. Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги.
13. План за интегрирано развитие на Община Каспичан 2021 – 2027 г.
14. Програма за управление на отпадъци на Община Каспичан 2021 – 2028 г.
15. Дългосрочна програма за енергийна ефективност, насърчаване използването на ВЕИ и биогорива в Община Каспичан 2020-2030 год.
16. Областна стратегия за развитие на област Шумен 2014 - 2020 г.
17. Доклад за състоянието на околната среда на РИОСВ Шумен – 2021 г., 2022 г., 2023 г. и 2024 г.
18. Национален план за управление на отпадъците 2021 – 2028 г., приет с Решение №459 от 17 Юни 2021 г. на Министерски съвет;
19. Национална стратегия за околна среда 2021 – 2030 г., одобрена С Решение №765 от 02 Ноември 2023 г. на Министерски съвет.
20. Национална стратегия за регионално развитие 2012 – 2022 г., приета с Решение №696 от 24.08.2012 г. на Министерски съвет.
21. План за управление на речните басейни ПУРБ;
22. План за управление на риска от наводнения.
23. https://www.moew.government.bg/
24. https://www.eea.government.bg/
25. https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App

Програмата за опазване на околната среда на Община Каспичан за периода 2026-
съвет – Каспичан.